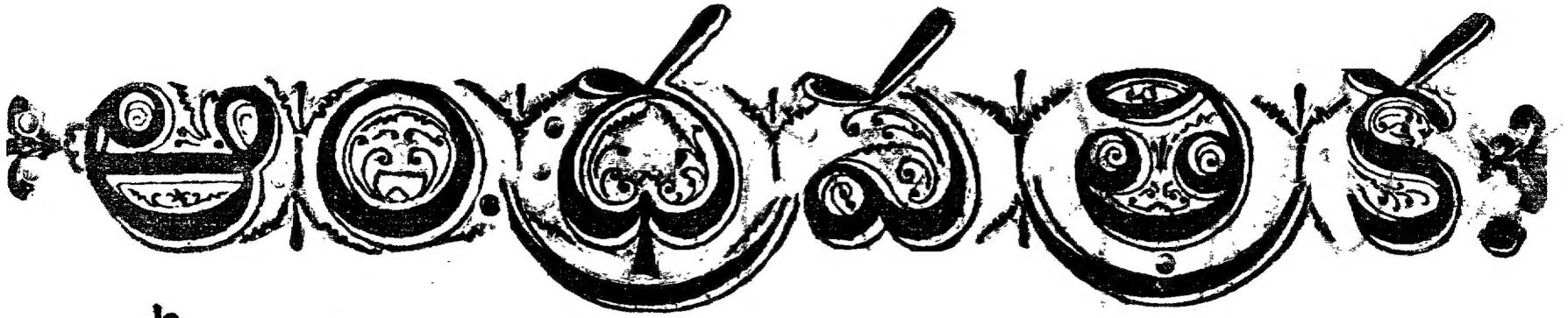

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-6
Telephone No. 544.

310796

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 24-వ తేది సోమవారము
రుధిరోడ్డారి నామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ చవతి ౪.

No. 198
సంచిక ౧౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి తూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివీధి మదరాసు.

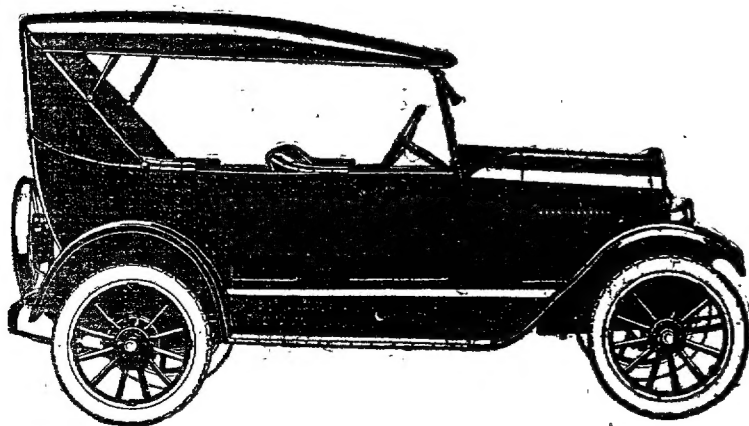

డూరన్టు

డూరన్టు గడచిన కిర సంవత్సరములనుండి పలుమోస్తరులలో
బుడ్లను తయారుచేయుచున్నను కడపట ఎట్టిలోపములు లేక మిక్కిలి
శ్రేష్ఠమైన బండిని తయారుచేయ గలిగెను, దానికే తనజేరును
పెట్టెను, ఆబండియే

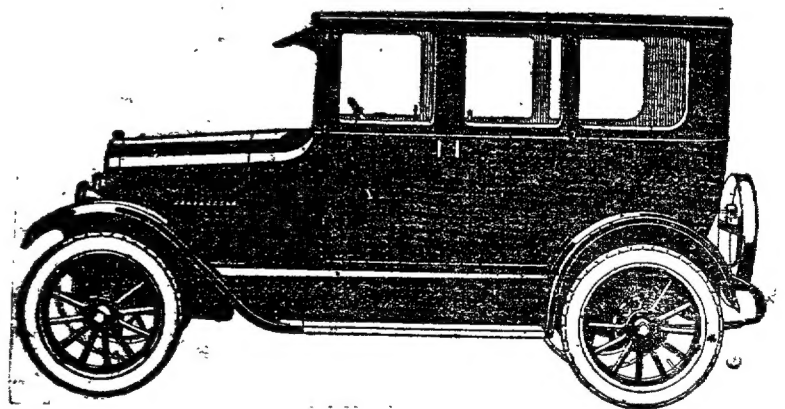
డూరన్టు అని పిలువబడుచున్నది.

రగ్ బి 15.6

రగ్ బి టూరింగు

... రూ. 3,000

రగ్ బి నెడాన్

... రూ. 4,500

స్వాభావికమైన గురుతులు

కాంటినెన్టల్ రెడ్ సీలు మోటారు.
సిమ్ము హై టెన్షన్ మాగ్నెటో.
ఆటో-లైట్ ఎలెక్ట్రిక్ స్టార్టింగ్ థి.
స్పయిసరు యూనివర్సల్ జాయింట్లు.
టిమ్ కెన్ ఆక్సెల్సు, బేరింగులు.
హైటర్బును వ్యాకువమ్ ఫీడ్ టాంకు.

ధరలు

కూప్

... రూ. 4,250

కమ్మియల్ చస్సిస్

... ,, 2,300

SPENCER & Co. Ld. MADRAS & BRANCHES

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

22.3-24 తేదీ వారము నుండి 22.3-24 తేదీ శుక్రవారము వరకు
సా. 6-15 గంట ప్రదర్శనా సమయము. రాత్రి 9-30
తేదీ, ఆదివారములందు 2-15 గంటలవరకు

యూనివర్సల్ స్టూడియోస్.

ది ఫాన్టమ్ ఫార్మన్

విల్లింగ్టన్ సినిమా అను ఆయన భార్యయైన పోరా
టము, కీర్తి అద్భుతము మున్నగునవి అద్భుతములు. భయంకర
అత్యధిక ధైర్య సాహస కృత్యములు చూడవచ్చును. 1, 2, 3, 4 ఉప
కథలు మొదటివారము; 5 భాగములు; యూనివర్సల్ ఇంటర్
నాషనల్ స్టూడియోస్ చూడవచ్చును.

సమీప గ్రంథములు సమీప గ్రంథములు

అచ్చగుచ్చును. అచ్చగుచ్చును.

ఇది హాస్య రంగమున అగ్రగణ్య యంధిట్టి గ్రంథము లిదివరకులేవు
గ్రంథకర్త:—వేలూరి సత్యనారాయణగారు చెర
సాలావాస మనుభవించుచు వ్రాసిన గ్రంథములు.

పరాసు విప్లవము

మహాత్మ్యమైన విప్లవము. రసవంతమైన, మృదువైనదైన
గ. భీమమని తైలి ఇతి హాస్య పరిమళమగు మహాత్మ్యముల జీవితము
లపై నలరారునది.

పరాసు ప్రజలు దుష్టనిరంతుకే పరిపాలనమును బరిమార్చు.
కెల్లు స్వాతంత్ర్య సమరమును సత్వి దీక్షితులమును బడసినదియు.
పరాసులు భూమిభూమి, దేవుడేమియు, నగులూ యున్నపా
లానెట్లు శిరశ్చేదన మొనర్చి ప్రజాస్వామికమును బెత్తివచ్చినదియు
గంభీరమగు తైలితో కర్ణింపబడినది.

లూ యీ భూమిపై మేరిలముల శిరశ్చేదన విప్లవంతము
బాప్తేలుదర్శ విప్లవంబు భవము, అబలా సంతతుల దీక్షితులము
కార్తే వీర యుద్ధమున, స్వాతంత్ర్యదేవి పాదములపై, తనయు
కుటుంబ బలిదాన మొసంగిన సాహసవిధానము, పరాసుల కణ
ప్రతి, కమ ప్రజాస్వామిక సంరక్షణకై వారలొనర్చిన రణప
రంభము, వారల స్వాతంత్ర్యవాంఛ, మిరానో, చామి
మూలము, కోటపేరే, మున్నగు పరిమళ పరిమళముల కౌశల్యంతి
స్వాతంత్ర్యరీతి, యిందు చిత్రింపబడినది. పరాసు జీవితము
చిత్రింపబడును గలవు.

వెల 0-14-0 మూలము 800 ప్రతులు గ్రంథము,

స్వాతంత్ర్య విజయము

ఇందు యిటాలియా, కొరియా ద్వీపకల్పములు యందును
అమెరికా, బ్రెజిల్, ఇండోను, పోలండు, రష్యా, హంగరీ,
హుండు, చీనా, ఇండియా రాజ్యములయందును లేగిన స్వాతం
త్ర్యసమరములు భావగల్గితమగు తైలితోకర్ణింపబడినవి చూడవ
గారి వార్త అకెంజిమండా లాభీకర్తయగు, దీపిరీరా మాస్పిరీ,
నవ్యులు పేను; రి. తాంతియాపి, లక్ష్మీభాయిమన్నగు శో
ధాత్ముల చరిత్రలందు చిత్రింపబడినవి. స్వాతంత్ర్యము సభింపించు
ప్రతి భారతమాత బిడ్డనును బడితి తీరవలయును

కెండు సంపుటములు సంపుటము వెల 0-12-0

తేదీవల చిత్రింపబడు అందును.

మేనేజరు ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రెస్సు బెజవాడ
తేదీ

గ్రంథకర్త ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయము
బెజవాడ

రత్న పురుష లేహ్యం

పుక్త కథనము తత్వక తగ్గించుచు బలహీనతపోగొట్టి, బల
మొనరించును. పుక్త మేనమామల వచ్చినదగ్గు, మూత రోగము
లకు యీ యామండుల తగ్గును. గుళిచ్యాధులకులన చెదేసరత్త
మొన గానుభవించును. తే. 0-4-0.

తే. 0-4-0

విశాఖపట్నం తగ్గించు అత్యంతము. వర్ణములేదు.
తే. 1-3-0 లు.

శివభిరామ వైద్యశాల

శివభిరామ వైద్యశాల

మద్రాసు శాసనసభ

మొన్నటి ప్రశ్నోత్తరములు

అనంతపురం జిల్లాలో రిజర్వు అడవులు

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— అనంతపురం జిల్లాలో యే
అడవులను రిజర్వులో నుంచినది. వాటివలన రాబడియెంత? ఉ:—
ఈవిధమ 12 అడవులను రిజర్వులో నుంచుతేనని సలహాజేయబడి
ను. వాటి రాబడినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. (1)
నాల్గవోట (2) వల్లప్పకొండ (3) కొత్తకోట (4) జన్నావులపల్లి
(5) పెంగలాప చెరువు. (6) నరసంపల్లి (7) యల్లంపల్లి (8)
తుమ్మలూరు (9) ఆమగొండ పాలియదామ (10) గోపిదేవర
పల్లి (11) దుక్కలకొండ (12) కొండకావర్ల.

చెంగల్పట్టుజిల్లా అడవియిబ్బందులు

సి. ముత్తయ్య మొదలియారు:— చెంగల్పట్టుజిల్లా రయి
తుల అడవుల పొలములకు మైలులలోపు నున్న యిబ్బందులనుగూ
ర్చి విచారించుటకు విచారణసంఘము నేర్పరచిరా ?
ఉ:— లేదు.

విచారణసంఘము నేర్పరచనన్నారాయని డా॥ సి. నేపే
శను గారు సప్లిమెంటరీ ప్రశ్న చేసిరి.

సర్. ఆర్థరూపుగారు:— ఏజిల్లాలోని యిబ్బందులను
గూర్చియైన వెలిసినతోడనే అవసరమగునో నొకవిచారణసంఘ
ము నేర్పరచుటకు సిద్ధముగానున్నాము. క్రిందట వర్తనమున
కర్నూలుజిల్లావారుగారిగా నొకసంఘము నేర్పరచితిమి. అసంఘ
మువారినివేదికను జాడకపూర్వము, విచారణసంఘము లేర్ప
రుచుట యెంతవరకు లాభకరముగానుండునో నిశ్చయింపజాలము.

సి. వి. వెం. అయ్యంగారు:— కర్నూలుజిల్లాలో పూ
ర్వపు కన్నరేటరులను చాలసారులు మార్పుచుండుటచే విచారణ
సంఘమువారికను నివేదికబంపలేదు.

సర్. న్యాపుగారు:— కన్నరేటరులమార్పు విచారణ
సంఘమువారి నివేదికకు అడ్డవచ్చునని భావించజాలము.

ఎ. ఎన్. క్రిష్ణరావు నెల్లూరు:— యితర జిల్లాలవిష
యమున నిట్టి సంఘములే నియమింపలేదని ప్రశ్నించిరి.

విచారణ దగ్గ యిబ్బందులు గలనని వెలియ వచ్చినవో
విచారణసంఘము నేర్పరచెదముగాని అన్ని జిల్లాలలో నేర్పాటు
జేయ నవసరములేదని న్యాపుగారు ప్రత్యుత్తరము జేప్పిరి. అదైన
క్రిష్ణరావుగారు నెల్లూరు జిల్లాలో ఫిర్యాదులు లేవాయని
యిడిగిరి. ఫిర్యాదులు వచ్చినవిగాని కర్నూలుజిల్లా విచారణ
సంఘము వారి నివేదికవచ్చువరకు నూతన సంఘముల నియమింప
కుండ వేచియున్నామని న్యాపుగారు బయలిడిరి.

కె. కోటికెడ్డిగారు (కడప):— అడవులు గలిగి అడవి
యిబ్బందులు లేనిజిల్లా లేమయినగలవా?

స్తాపు నెలకను బోర్డు

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు:— స్తాపు నెలకను బోర్డు (చిన్న
ఉద్యోగులను నియమించు సంఘము) నియమించుటకు కారణము
లేమి ఆ బోర్డునకు ఒక్క చెన్న నగరము అధికారమునే యేల
నీయవలెను. 5 గురు సభ్యులలో యిద్దరు అధికారతరులనే యేల
నుంచినది. అందుకేమయిన నిబంధనలు గలవా?

ఈ విషయమున మంత్రులను సంప్రదించియుండిరా, వా
రియభిప్రాయమేమి. ఉద్యోగములకై వచ్చిన దరఖాస్తులను ప
ట్టికను ఉండుటకేల నిశ్చయించిరి ?

ఉ:— బోర్డు నియమించుటకు గల కారణములు చర్చ
యందే తెలుపబడినవి. కాలనీలలో పట్టిక సర్దుముకమునను చే

ర్చుకొనుటకై ఉద్దేశింపబడినది. ఈ సగరమునందు చాల కఠో
రు అభ్యర్థులు ఒక్కచోటనే గలరు. అందుచే జిల్లాలోకంటె
యిక్కడనే ముందు ప్రారంభించిన బాగుగనుండును. చాలమంది
సభ్యులున్నచో పరి కష్టమగును గాన విదుగురనే నియమించితి
మి. ప్రజాసేవ బాగుగనొప్పువారినే అధికారతర సభ్యులుగా
నెన్నుకొనెదము. గవర్నరుగారికి మంత్రులకు జరిగినసంభాషణను
ప్రభుత్వమువారు ప్రకటింపజాలరు. గవర్నరుమెంటు కఠోరలలో
వేని జేయవలసిన వారందరికి ఒకవిధమగు శిక్షణయందుట మం
చిది. అట్లు శిక్షణ బొందునందువారు రిజర్వులోని వారుగా
గణింపబడుదురు.

కాలనీలలోవలెనే బాతిభేదములను పాటించక ఉద్యోగులను
చెన్నుకొనెదరా యని సత్యమూర్తిగారు సప్లిమెంటరీ ప్రశ్న
చేసిరి.

సర్. చార్లసు:— అన్ని జాతులకు తగిన ప్రాతినిధ్య
ముండునట్లే ఉద్యోగుల నియమించెదము.

సత్య:— అభ్యర్థుల నెంచుకొను జాతులనుండియే యెన్ని
కాధికారులనుగూడ నియమించురా?

సర్. చార్లసుగారు:— అన్ని జాతుల వారి మాతృపాటింప
బడుననియే నా నమృతము.

సత్య:— కావున మదరాసులో 1924 సం॥ దక్షిణాఫ్రి
కాలో జనరలు సృష్టుగారి పద్ధతుల మనము ననుసరింపవలెనని
నూచింపబడినదా?

సర్. చార్లసుగారు:— అట్టి నూచన యేదియులేదు

సత్యమూర్తి:— ఈ బోర్డువారు చెన్న నగరమునందలి ఉద్యోగ
ములనే జూచెదరా లేక యితర జిల్లాలలోని ఉద్యోగములను
గూడ వీరే జూచెదరా?

సర్. చార్లసు:— ప్రథమమున వీరిపని యీ సగరములకు
మాత్రమే సంబంధించియుండును. కొంతకాలమునకు జిల్లాలపై
సభికారముగూడ నీయదలంచితిమి.

సత్య:— ఈబోర్డునకు సభ్యులను శాసనసభనుండి గూడ
నెంచెదరా?

సర్. చార్లసు:— ప్రజాసేవ జేయువారిలో అగ
గణ్యులనే సభ్యులుగా నెంచుకొనబడుదురని యిదివరకే వెలిపి
యుంటిని. ఈశాసనసభలో గూడ సట్టివారు గలరనియే నాయ
భిప్రాయము.

మంత్రులను సంప్రదించికో లేదో వెలియబరచుటలేదు.
ప్రత్యుత్తరము ప్రకారము సంప్రదించిననేను దలంపవచ్చునా?

సర్. చార్లసు:— అట్లు దలంచుటకు కారణములేదు.

డా॥ సతేశను:— ఇతర జాతుల అభ్యర్థులు తగినవారు
న్నను. ఒక్కజాతినండియే అభ్యర్థులను దీసికొనవలెనను నిబం
ధనగలదా?

సర్. చార్లసు:— ఈ బోర్డును స్థాపించుటలోని యుద్ద
శమే యిది. కొందరుశాసనసభ్యులు కఠోర ఉద్యోగులలో ఒక
ప్రత్యేక సంఘమునకు ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని కోరుచుండిరి.
వారికే ప్రాతినిధ్యమియలేదని మేము కఠోరలోని అధికారుల
నడగ “అసంఘములోని వారెవరును ఉద్యోగములకై దర
ఖాస్తులను పంపలేద”ని నుడిచిరి. ఒక కేంద్రసంఘము నుంచినవో
అన్ని సంఘముల అభ్యర్థుల దరఖాస్తులను ఒక్కదగ్గర జతజేసి
యుంచవచ్చును.

నక్సన్ దంత చూరము

ఈ చూరము తేకితనపులలో తయారు చేయబడినది.
కల్ల సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును.
డబ్బి 1-కి 2 అణాలు. తేజా 1-కి రూ 1-4-0.
టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. అలంగారా పిల్లెడిది, రిహల్లి కే.సి, మద్రాసు.

న వ నా గ రి క ము న కు త గి న సా గ నై న గా జు లు

ఎస్ ర క ము గా జు లు

3, 4 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజారి జత 1-కి రూ. 10

పట్టెలు తీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును. మజారి చేదారముతో సహా జత

1-కి రూ. 10-0-0. సవరము బంగారుకు పూడియవ్వబడును.

(3) 172 పుటలుగల అందమైన క్యాటలాగు ఖర. రూ. 1-0-0.

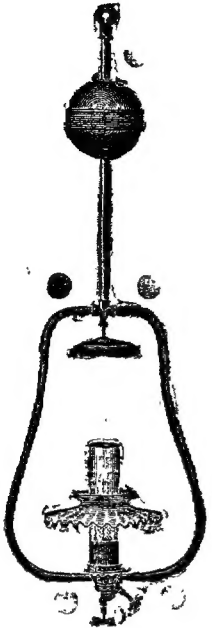
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

బాగుగా వెలుగు దీపములను అడిసన్ వారు స్థలమును కాళిచేయుటకై ప్రత్యేకముగా అమ్రేదరు.

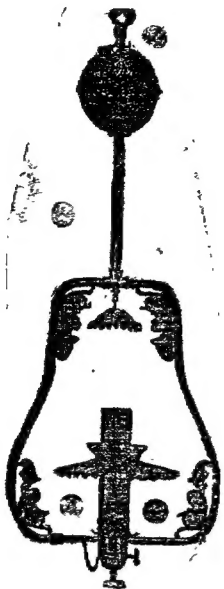
ప్రత్యేకపు లాభకరమైన బేరము. నిలువయున్న స్థలముల వట్టిని చూచినతరువాత కొత్తగా రానున్న సామానులకు స్థలమును కాళిచేయు నిమిత్తమై దీపములను అమ్మివేయుటకై నిర్ధారణ చేసుకొంటిమి. ఈదిగువ తెలుపబడిన మోస్తరు దీపముల వేలు అమితముగా తగ్గించితిమి. వాటిలో కొన్నిటికి అనలుకంటెను తగ్గించబడి యున్నవి.

యినాం:—మార్చి నెలలోగా ఈదిగువ తెలుపబడిన మోస్తరు దీపములలో దేనిని క్రయమునకు తీసికొనినను 6 మాంతులపై యినాముగా యివ్వబడును.

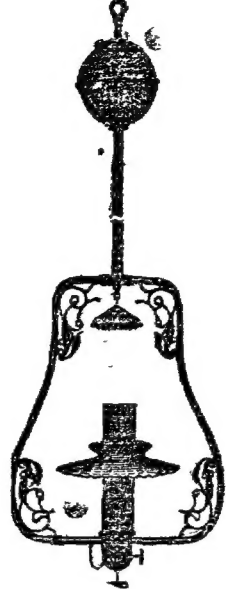
నెం. 47. ఒకదీపము, హార్డు ఫిక్చరు, నూరుకొవ్వవత్తుల కాంతి వెలుగు, 8 పౌనుల బరువు ఆక్సిడెసుడు తామ్రము, లేక నికెల్ ఫ్లేటెడ్ ఒక క్వార్ట్జ్ గొట్టము 16 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 80.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 24.

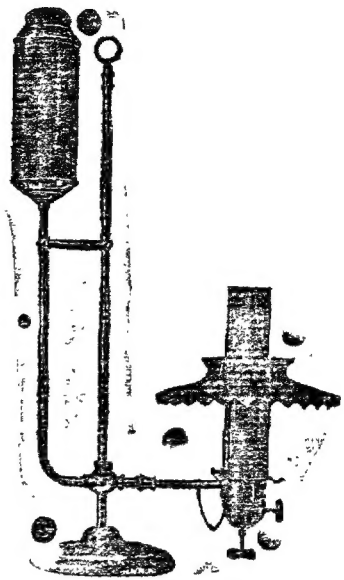
నెం. 149. ఒకదీపము, అందమైన హార్డు ఫిక్చరు, నూరు కొవ్వవత్తుల కాంతి వెలుగు, 8½ పౌనుల బరువు ఆక్సిడెసుడు తామ్రముతో చేయబడిన క్వార్ట్జ్ గొట్టము, పొడవు అం. 86 14 అం. నిడివిగలది.

మామూలు ధర రూ. 82.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 26-8.

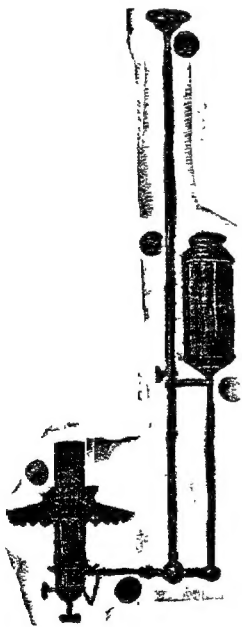
నెం. 151. ఒకదీపము, అందమైన హార్డు ఫిక్చరు, నూరు కొవ్వవత్తుల కాంతి వెలుగు, 8½ పౌనుల బరువు, నికెల్ ఫ్లేటు గొట్టము, 86 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పుగలది.

మామూలు ధర రూ. 82.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 26-8.

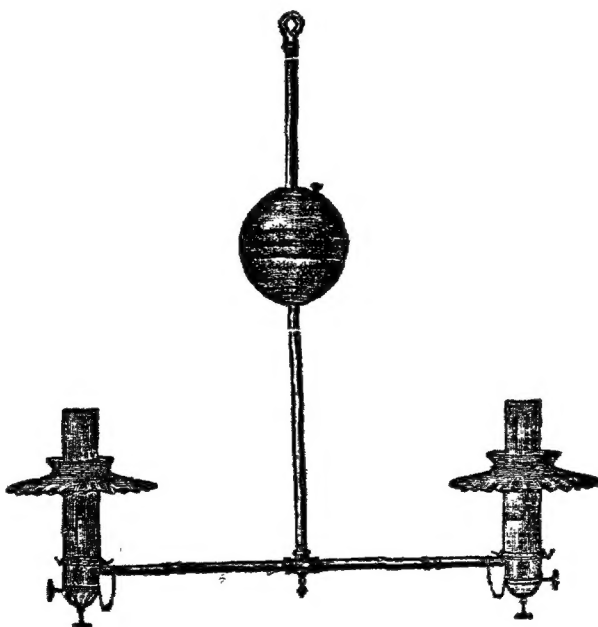
నెం. 78. విద్యార్థుల సాదా దీపము, చమురు గొట్టమును విడిగా తీయవచ్చును, 100 కొవ్వ వత్తుల కాంతి వెలుగు, 7 పౌనుల బరువు, 25 అం. నిడివి, 11 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 81.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర 24-8.

నెం. 87. ఒకదీపము, పెన్ డెంటు, విడిగా తీయుటకు వీలైన ఒకచమురు గొట్టము, 100 కొవ్వవత్తుల కాంతి వెలుగు హార్డు తగ్గులు చేసుకొనవచ్చును, నికెల్ ఫ్లేటు, 4½ పౌనుల బరువు, 40-8½ అం. పొడవు, 12 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 28-8.
ప్రస్తుత ధర రూ. 24.

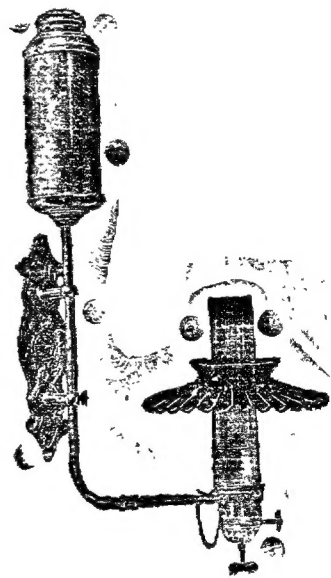

నెం 44 దుది,

సాదా గొట్టమునందు 2 దీపములు, 200 కొవ్వవత్తుల కాంతి వెలుగు, 2 క్వార్ట్జ్ చమురుగొట్టము, ఆక్సిడెసుడు తామ్రములేక ఇత్తడిగొట్టము గలది.

మామూలు ధర రూ. 38-8.0

ప్రస్తుత ధర రూ. 28.

నెం 74. బ్రాకెట్టు దీపము. ప్రేలాడు దీపము లేక స్టాండు దీపములేని చోట ఇది మిక్కిలి అనుకూలమైనది. నికెల్తో చేయ బడినది. 100 కొవ్వవత్తుల కాంతి వెలుగు 27 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 28.

ప్రస్తుత ధర రూ. 28-8.

ఆర్డరులు:— ఆంధ్రపత్రికను చూచి పంపినట్లు తెలుపకోరెదము.

అడిసన్. అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

When Ordering Please Mention
ADDISON & Co., Ltd., MADRAS.
THE ANDHRA PATRIKA.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజభూమి డాక్టరీంపు

మార్చి 21:— తెనాలిలో 17 వ తేదీన జరిగిన నాలుగు వేలకు పోటీపరీక్షలో ఈయూరి జాతీయపాఠశాల విద్యార్థి యు జైలునందున్న మహారాజు అన్నపూర్ణయ్యగారి తమ్ముడు నైన మహారాజు సుందరరామమూర్తి యను చిన్నవాడు ప్రథముగా కృతార్థుడై తన పాఠశాలకు పోటీపరీక్షలను మైన పండి గెన్నెను సంపాదించెనట 18 వ తేదీ రాత్రి తెనాలిలో జరిగిన సభలో ఈ పిల్లవానికి ఖద్దరుదస్తులగుడ బహుమాన మిచ్చి ఈ బాలుకును యచ్చటనుండి పోయిన రెండవ బాలుడైన చింతలూరి రామారావును నిన్నటిసాయంత్రము ఈ పురము వచ్చిరి వారి స్నేహితులనుతోటి విద్యార్థులను, జాతీయ విద్యాలయోపాధ్యాయులను మరికొందరు పురజనులను వీరిని గోదావరి రైల్వేస్టేషనువద్ద కలిసికొనిరి. అచ్చటనుండి గుర్రపుబండి మీద రాటము నధిష్ఠించి సుందరరామమూర్తి గెన్నె పట్టుకొని ఎత్తైన స్థలమున కూర్చుండబెట్టి మంగళవాద్యములతో నుత్సవము బయలుదేరి బహువిధ వేలబడి పానుచోట వరకు బోయి యచ్చటనుండి యెన్నియ పేటలోనికి మారి హిందూసమాజము కోడు కైగ్రాండ్డు మీదుగా జని కారదాగ్రంథాలయము కాంగ్రెస్ ప్రతినిధుల కార్యాలయములవద్ద నాగి తాలుకా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యస్థానమువరకు పోయెను. ఈ యూరేగింపు వలన రాట్లప్రభుత్వసంయోగ్గ యుత్సాహము ప్రజలకు చాల హిచ్చుగా బోధపడెను. ఉత్సవము పాడుగునను స్త్రీపురుషులును, బాల పురుషులును అందరు రాటము నంకజూచి తమ తమ విధ్యుక్తములను జైల్లో చెప్పకొనిరి. ఈ పోటీ పరీక్షలో విజయ మొంది ఆంధ్రరాష్ట్రమునందంతట తనకును తాను విద్య నభ్యసించుచున్న విద్యాలయమునకును రాజమహేంద్రవరమునకును కీర్తి సంపాదించిన సుందరరామమూర్తి నభినందించుచున్నాము.

జై రక్త రుగారి రాక

ప్రఖిల స్కూల్ డైరెక్టరుగారు ఈ దినముననే ఈ యూరు విచ్చేసిరి. కొలదిమంది విద్యాసంబంధమున్న యువోగ్గ గియులు వారిని గోదావరి రైల్వేస్టేషను యొద్ద కలిసికొనిరి. ఈ యూరిలోని స్కూల్స్ ను దర్శించి రేపటిదినము తిరిగి వెళ్లి పోయెదరటం.

కన్యాశుల్కము

మార్చి 21:— తెనాలి శ్రీరామవిలాస సభ వారు మాపురమున నిన్నటిరేయి (20.3.24) కీర్తికేళు లగు గురుజాడ అప్పారావు పుతులుగారిచే రచియింపబడిన “కన్యాశుల్కము” అను నాటకమును, చింతామణి నాటకశాలలో ప్రదర్శించిరి. ఈనాటకము చాల పెద్దదగుటచే ప్రదర్శనమునకు తగనిదని కొంద రూహించు చుండెడివారు. శ్రీ రామవిలాస సభవారు ఈ నాటకమును ప్రదర్శించుటలో ప్రశంసార్హులగు ధైర్య సాహసములను గనుబరిచిరి. ప్రదర్శనయోగ్యమగు రంగములను నిర్ణయించుటలో వీరు కథాసందర్భమునకు గాని, పాత్రాచిత్త్యమునకు గాని భంగము కలుగనియ్యలేదు. కేవల గద్యాత్మకమగు నాటకములు రంగస్థలమున రక్తికట్టువా లేదా యని యోజించు వారియొక్క సంజేహములు నిన్నటిరేయి ప్రదర్శనము పోగొట్టెను. మొదటినుండి చివరవరకు కేవలము వచనముపాత్రమే యుపయోగించబడినను, కథాచమత్కారము వల్లనైన నేమి, పాత్ర పోషణలో కవి గనుపరచిన కాశలముచే నైన నేమి చూపరలకు వచన సందేహ గల్గెను. నాటకము సామాన్యజీవితమును ప్రతిబింబింపజేయుటకు కర్తయొక్క ముఖ్యకర్తవ్యముగా నెంచినచో యేభావ యుపయోగించినను కృతయొక్క ఘనత కట్టొలపము గలుగకపోవుటయేగాక జీవితమునందనుదినము సామాన్యమానవు లుపయోగించు భాషయే నాటకమునందలి యోగించుటచే దానినిలవ అతిశయించు నని గూడ విశేషికిరంప బడినది.

ఈ ప్రదర్శనము విడిచి యానందించుటకు ఆంగ్లవిద్య యందు కొంత ప్రవేశముగలవారికే సాధ్యము. నిన్నటిరేయి ప్రదర్శనకు గాని, స్త్రీవర్ణన మరీతరవిద్యార్థులు మాత్రమే యుండెను. ఈ ప్రదర్శనమునందు రామవిలాససభవారి రెండు యా కాశలమును, పాత్రాచిత్త్యమును గనుపరచిరి. వీరి సమాజమునందు కొంచె మించుమించుగా అందరుపాత్రధారులగుడ యుచ్చారణ వాగ్మూలకములగుచున్నచో నెన్నిటిరేయి గిరిశంకారపాత్ర గోవిందరాజు వేలబడుచున్నావుగాని ధరించిరి. గిరిశంకార యుపయోగించు

నెల్లూరు ఆంధ్రపత్రిక

చిత్రనలీయ నాటకప్రదర్శనము

నెల్లూరు ఆంధ్రపత్రిక వారు గడచిన కనివారము (15 తేది కాడు) నల్లనాటకమును నెల్లూరు పురమునందు ప్రదర్శించిరి. ఇది ప్రదర్శనమునందలి ఆ సభలో ముఖ్యపాత్రలను ధరించుచు పారులను ఆనందపరుచుచున్న శ్రీమత రాతి పోల గుర్రబమ్మ ఇల్లముగారిని, నేలమూల రామకృష్ణయ్యగారికి నెల్లూరు పుర వారి జాతి గౌరవమును చూపించుటకై బాగాడతోకాలను బహుమతిగా నిచ్చిరి వీరుపురుషు కృష్ణార్జునులచే చెలంగుచు ఆసభకు ముఖ్యధారలై యున్నారు. వారిక పాత్రలు ధరించుటలో నుత్సాహముగాదు మిగుల ప్రభావిత గాంచి వారు అందును బాహుళ్యమునందు ఆగమాన భావిత వహించివారు. ఆంధ్రకళానందము గొప్ప నటకుల శిష్యులని వీరు వెనుకీతురు అని చెప్పట సాహసము కానేరదు. రామ కృష్ణయ్యగారు బ్రాహ్మణ కేవలము అనగా నుత్తమ శారతుడు మొదలగు కేవలముల ధరించుచుండును. ఆ కేవలము లను అతనిని మించినవారు మన ఆంధ్రదేశమున లేరని గట్టి చెప్పవచ్చును. నుల్లనాటకముగారు నాయకపాత్రలను ధరించుటయందు పేరుపడెదటగాక, నెల్లూరునందు నాటకములు నాటక సమాజములు అభివృద్ధి గాంచి జనులకు మేజుగలుగ చేసినందులకు నుల్లనాటకముని చెప్పక తప్పదు. వీరు రంగము కైగ్రాండ్డు ప్రత్యేక మెకట్రాను కాన్సులరారి నాటకముల ముఖ్యముగ నాడబడుచు ఒకటి రెండు సమాజములు మాత్రమే యుండెను. పాటలు బొత్తికలేవు. ఆడకేవలము అడుగు నుండె. వీరు అనేక సమాజములను స్థాపించి కృష్ణయ్య చార్యులవారి నాటకములను నెల్లూరునందు ప్రచారంజక మగు నట్లు నాడుచు ప్రజలకు పురాణగాథలను అభివచి మెండుగ కలుగుజ్జు చేసిరి. వీరిని ఒకశేఖరుని చెప్పక తప్పదు.

ఇక నాటకవిషయమై కొద్ది వివరించెను. మొదటిభాగము అనగా నటకు పాము కరిచి విరూపుడైవంతకు వాగున లేచినయే చెప్పవచ్చును. కలవేమను కేసినవారు తమ పాత్రలను వాగుననే నిర్వహించిరి. ఇదియే ప్రథమము. ప్రథమముననే ఆతమపాత్రలను చేయుట వారి అభివ్యక్తికాశలమును వెల్లడిచేయుచున్నది. కొలదికాలముననే గొప్పనటకులు కాగల రుతుటను చూచుట గవ్వట్లుచున్నది. దమయంతి పాత్రధారి జంగావేటకు బృహద్రు మొదటినుండియు తుదివరకు అతిశయప్రదముగ నుండెను. కలకు మాత్రమేమనుకొంది తన్ను నాను తెలి జవరుచుకొనిన పురుషు, గనుపరిచిన జ్ఞానాభివ్యక్తియంతోమము లేమి, అరణ్యమున ప్రవేశించినపుడు ఆకలిదప్పి బాధలకొరవకామి అభివ్యక్తియందు నపుడేమి, నలుకు అరణ్యమునవిడిచిపోవ, నిదురలేచినపుడు నలుని గానక వడిన రిచ్చయ్య, సంకాపమేమి, నుభేదము విపులయొద్ద యుండగా గనుగొనినపు డేమి, వీరవాణుకుకి మంచుమాటులు చెప్పినపుడేమి, అన్నిటికన్న వెక్కడుగ ద్వితీయశ్వాంతవ్య ముపుడేమి, ఎలకశల, అభివ్యక్తి అత్యద్భుతముగ చేయుచు, పద్యములు పాటలు వాగుగ అర్థమగుట్లు ముఖ్యముగ పాడుచుండెను. ఇట్లుండెదట, కలల జీవితలండనను వాగుగ లేని కారణమున నాటకములోని మొదటిభాగము రాజీంపలేకని చెప్పకలసి యున్నది.

రెండవభాగము అతిశయప్రదముగ నుండి, ప్రజల కడు నానందప్రదము. బాహుళ్యము రంగమును ప్రవేశించి, మొదలు ప్రజలకు నడుచుచున్నది. వినుచుండిరి. బాహుళ్యము మిగుల

విజయనగరము తెలుగునకును, నుల్లనాటక వారు పయోగించు గుంటూరు తెలుగునకును చాలభేదము గలదు. నుల్లనాటకవారు చాలప్రముఖ అట్టిభేదము గనుబడుచుండ జేయగలిగిరి. వీరి యా కృతియు, గంభీరతయు గిరిశంకేవమునకు తగినట్లుండదు. యుగంధరపాత్ర ధరించునపుడు గనుపరపలసిన గంభీరతయు, తనతయు నుల్లనాటక వారు రచ్చటచ్చట “గిరిశం” గారి కాపాడించిరి. గిరిశంకేవము ధరించినపుడు ముఖమున కేవిధమైన రంగువేసికొన కుండిన బాగుండియుండును, మొత్తముమీద నుల్లనాటకవారు వారి విధ్యుక్తమును ప్రశంసార్హముగా చేసిరిని చెప్పక తప్పదు. భావప్రకటనయందు నుల్లనాటకవారు చాల నిపుణులు. గిరిశం గారి మనోభావములను గ్రహించుటకు చక్కని యవకాశము లను నుల్లనాటక వారు గలుగజేసిరి.

మధురవాణిపాత్ర ధరించిన స్థానం నరిసినారావుగారును రామప్పంతులు పాత్రధరించిన తంగిరాల ఆంజనేయులుగారును అనుమానమైన ప్రవీణత గనుపరచిరి.

అంతరంగము నుండెను. జామెరి గద బ్రాహ్మణుల జామెరిగద కష్టము యిది విషయమును, నుల్లనాటకవారు విషయమును వేరుచేయుచునందులకు వారి బాహుళ్యమును గూర్చి మూలల పద్యము జరుపుటకుండేగాక, అభివ్యక్తియందును కూడ సమానమైన కాశలమును చూసి ప్రజల మెప్పుకొనెను. ‘చంద్ర మాలికాకళిని’ ప్రవేశించుట యుండేమి, ఋతుపర్వని గద యూడిగమునకు పోయినపుడేమి అన్నివిషయములను అభినయము వాగుగ నుండె. ముఖ్యముగ బాలు పడుపురుషు మనో బాధ గన్నరును నపుడును, విద్యాగ కేళేముపమము యెండుగ పద్యములు చదువునపుడును ‘నాథవాసుక్రియా’ యనంతము ద్వితీయ శ్వాంతవ్యమునకు దాఖ్యించినపుడును అతనిచూపిన అభినయము అగ్గతముగ నుండెను. భారతీయు, సంభాషణ అదాతయు ఇచ్చిననునిచ్చింపుకు కనుపరచిన పుత్ర కాశ్యపయ్య అతి హాసముగ నుండెను. ఇట్లున్న నుల్లనాటక ముఖ్యముగ పద్యము చదువుటయు, గాంభీర్యమును, రాజశీ వియును వచనము చెప్పటయు కొంతమేర కన్గిచుచు చెప్పక తప్పదు.

ఇక నుల్లనాటక విషయమై చెప్పవలసినమేలేదు. ఋతుపర్వ కేవలం తనపాత్రను అంతరంగము విశ్వహించెను. వీరవాణు కడు, ముప్పిచ్చేయై నానకశలమున కన్నుడై, గాంభీర్యమును విడిచిరలేయై, హాస్యగానివలె వేడిచెను ఇచ్చినను నోయ తెరుచు చిన్ని మరడై యుండెను. మొత్తముమీద నాటకము అంతరంగమునందు ప్రజలకు అష్టవహన గలిగిందెను.

పి. వి. కృష్ణయ్య.

గాంధీమాసము

ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు సర్దుకలదు

గాంధీమాసం ఆయిపోయినది. మన నిర్మాణకార్యక్రమము మాత్రము పూర్తికాలేదు. పూర్తి అగుటకు చాలాదినములు పట్టుననుటకు సందియము లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రమున ఫిబ్రవరి నెల మొదలు రాష్ట్ర కేకారాధకులను జిల్లాలో దేకారాధకులను నియమించి నెల గికి ఘనము ౬౦౦౦ ఆరు వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుచున్నాము. మహాత్మా గాంధీ పూజానిధి వసూలుకై ప్రతిజిల్లాసంఘమునకును రసీదు పుస్తకములు పంపబడినవి. ప్రతిజిల్లాలోను ఖద్దరుబోర్డు కేర్నాటుచేసి ఖద్దరుత్పత్తివ్యాపకము నిమిత్తము జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములకు ఋణము లియ్యబడినవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు చేసిన ఏర్పాటులు ఎంతవరకు జయప్రద మగుచున్నది తరుచుగా తెలిసికొనుట బహుఅవసరము. జనవరి నెల మొదలు ఫిబ్రవరి ౧౭ వ తేదీవరకును ఫిబ్రవరి ౧౮ వ తేదీ మొదలు మార్చి నెల ౧౮ తేదీ వరకును ప్రతిజిల్లాలోను (౧) ఎంతమంది కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరినారు? (౨) ఎన్ని గ్రామములలో కాంగ్రెసు సంఘములు పెట్టబడినవి? (౩) ఎంత కియ్యుకుల ఖద్దరుమట్టబడినది. (౪) ప్రత్యేక తిలకునిధి జనరల్ తిలకునిధి యెంత వసూలు అయినది. ఎంత వాగ్దానమైనది (౫) ఎన్ని పంచము పట్టెలను కాంగ్రెసు ప్రచారకులు దర్శించినారు. ఈ సంగతులను తెలుపుచు వెంటనే జవాబులు వ్రాయవలె నని జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శు లందరిని కోరుచున్నాను. ఇంతటినుండి ప్రతివారమును వై విషయములను తెలుపుచు జిల్లాసంఘకార్యదర్శులు శీతపుక నివేదికములనుపంప వలెనని కూడ కోరుచున్నాను.

సభ్యులలో స్త్రీలు, ముగల్కాకులు, పంచములు, క్రైస్తవులు ఎంతమంది చేరినది తక్కిలు వ్రాయవలెను. మరియు మహాత్మా గాంధీ పూజానిధి లక్షరూపాయలు గమకూరు వరకును జనరలు తిలకు స్వరాజ్యనిధి వసూలు ఆపవలెనని ఆంధ్ర రాష్ట్రకార్యనిర్వాహకసభవారు తీర్మానించి యున్నారు.
తెజవాడ } అయ్యదేవర కాశేష్వరరావు
౨౦-3-౧౯౨౪ } కార్యదర్శి.
ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యస్థానము.

తిరువాన్కూరు కార్మికమహాసభ

కొచ్చిన్, మార్చి 21:— తిరువాన్కూరు కార్మికమహాసభయొక్క ప్రారంభ సమావేశము ఏప్రిల్ 6 7, తేదీలలో అలప్పిలో జరుగును. చంగనవేరి, కె. పరమేశ్వరశర్మ బి. యె. బి. యెల్, జి. యెల్, సి. గారు అధ్యక్షత వహించును.

తిరువాన్కూరు అఖిలగాంధీసారస్వత బ్రాహ్మణసభ

ఈ సభయొక్క ద్వితీయసమావేశము అక్టోబరు ౨౭ ఏప్రిల్ అఖిలకు జరుగును. సభకు ఏర్పాటు చేయువారు పూర్వము కొచ్చిన్లో డిప్యూటీ కలెక్టరుగానుండిన నుల్లనాటక పాముగారిని అధ్యక్షత వహింపుమని భేషంకొనిరి. (ఆంధ్ర)

బాల్యవతనాన యీ నెల 27 వ తేదీన అనంతపురం
 జిల్లాలో గురుద్వారములనుండి బయటకేరతనం, వివరము
 బాధ్యతను పూర్తిగా చేర్చి ముగియబడినది.

మదరాసు శాసనసభ

బుద్ధి టు గ్రాం టు లు

అపోజను వర్గమువారు సభను వదలిపోవుట.

(శనివారము తరువాత)

డాక్టరు సచివ మొదలిగా ఈ సభను ఖచ్చితముగా ప్రకటించుటకు మొత్తములో నూరు రూపాయలు తగ్గింపవలయును అను సూచించుచు ప్రజాసభకు డాక్టరు సచివ ప్రకటించుటకు గౌరవభక్తులకు ఉచితముగా 50 పైలెట్ల పత్రములను పంపిరి.

ఇట్టి ప్రకటనలను గౌరవభక్తులే కొనకలయుననినా, ప్రభుత్వమువారు గట్టువేయవలసినట్లు 50 పైలెట్లను గాని చెప్పిరి. తీర్మానమునై సభ్యుల పున్నుకొనడెను. అనుకుంటూగ రీతి వుండి ప్రతికూలముగ 12 మంది సభ్యులు సోగిరి. మొత్తము 26 మంది యుండిరి.

అది మన దేమాండు వోటుల పెట్టబడెను. మారుమూలముల పోను మిగిలిన మొత్తము ఆమోదింపబడెను.

11 వ దిమాండు.

11 వ దిమాండునై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఎక్కి మాన్యువల్స్ బిల్లును సభ్యులు. క్రైస్తవేతముల కార్యాలయముల ఖర్చు ఈ దిమాండునందు వివరింపబడినది.

ప్రాధు సెలక్షను బోర్డు

ప్రాధు సెలక్షను బోర్డును బిల్లును చదివినది 2600 ప్రకటించబడెను. ప్రభుత్వబోర్డులనుండి చేరవలసిన అభ్యర్థుల సంఖ్యను పరిశీలించిన ఉద్యోగములు పొందవలసిన అభ్యర్థులను ఈ బోర్డువారు తయారుచేయుదురు. ఈ పట్టికల నుండి దిపాల్తుమెంటుల ప్రధానాధిపతుల తమను కావలసిన ఉద్యోగములను నియమించుకొనెదరు.

ఈ బోర్డువారు ప్రకటించబడిన మొత్తమున రద్దుచేయవలసిన యింకా రద్దుచేయవలసిన రుపాయలను ఈ బోర్డులకు మంజూరు అధికారములకు భగము కలుగుననియు ఇది నిజమున విశ్వాసము కావలయునని చెప్పిరి.

రామస్వామి మొదలిగా తీర్మానమును నిలదీయునట్లు సభ్యుల కమీషను నియమించుట ఉచితముగాని ఈ విధమున ప్రాధు సెలక్షను బోర్డును స్థాపించుట ఉచితము కావలయునని చెప్పిరి. ప్రభుత్వపరిపాలన నూత్రితములను మంజూరుచేయుట ఈ విశ్వాసము భంగకరముగ నున్నదని మొదలిగా చెప్పిరి.

రామలింగ రెడ్డిగారు

రామలింగ రెడ్డిగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుట ఇట్లు చెప్పిరి:—ఉద్యోగములకు రాజకీయ విషయములను ఎట్టి సంబంధము నుండకూడదు. పల్లెను సర్వీసు కమీషనునకు ఈ బోర్డు అతిక్రమమైది కావచ్చును ననియు దారి చూపుచున్నది కాన ఈ బోర్డును ఆమోదింపవలసిన అవసరము.

అపోజను వర్గమువారు సంతోషింపవలసిన

అవకాశము

ప్రాధు సెలక్షను బోర్డు లాభనష్టము లట్లుండే ఈ తీర్మానమునై చర్చ నూచించుచున్న వివరితపరిశీతులను గౌరవభక్తులు గుర్తుగవలయునని కోరుచున్నాను. ప్రాధు సెలక్షను బోర్డు నకు కావలసిన మొత్తము బడ్జెటునందు చేర్చబడినది. అనగా మంజూరు ఈ ఖర్చులను ఆమోదింపవలసినది ఉపాధి పాలన కానననభంగం మంజూరు ఈ విషయమై మానము నిహించి యుండుటయు మంజూరుచేసినవారు ఈ బోర్డును ఆక్షేపించుటయు విచిత్రముగ నున్నది. కాబట్టి మంజూరు బడ్జెటునై చర్చనగునపుడు ఈ ఖర్చులను మంజూరు ఆక్షేపించి యుండుట సరియగు పద్ధతిగాని, కాబట్టి మంజూరు ఇప్పుడు తమ అనుచరు లిట్లు చేయుట ఎంతమాత్రము ఉచితముగా లేదు.

రామస్వామి మొదలిగా:—మంజూరుచేసినవారు ఈ బోర్డును ఆక్షేపించవలసిన మంజూరు పునాల్పిరిని గౌరవ సభ్యులకు నూచించుచున్నాడా?

రామలింగ రెడ్డిగారు:—నే నెట్టిమానము గావించుట లేదు. మంజూరుచేసినవారు తెలిసినవాడనుగాను, కాని బడ్జెటు నందు చేర్చబడిన మొత్తమున రద్దు చేయవలయునని మంజూరుచేసినవారు వారే కోరుకు మంజూరు ఉచితముగా వివరితపరిశీతులను నూచించుచున్నదని ఉపాధి పాలన ఎంతమాత్రము తప్పుకాదు. కాబట్టి మంజూరుచేసినవారు ఆక్షే

పములను కొనసాగించుకొను రాజకీయ మంజూరుచేసినవారు బడ్జెటునుండి మంజూరుచేసినవారు యత్నించుట గౌరవముగా లేదు ఇట్టివలను ఆపోజను వర్గమునకు చేరిన మేము ఆమోదింపవలయు కావున ఈ తీర్మానమును నిరాకరింపవలయునని నా మిత్రులను కోరుచున్నాను.

మరియొక విషయము

ఈ బోర్డులకు మంజూరు అధికారములు ప్రతిష్ట తగ్గని చెప్పబడినది. ఉద్యోగములను మంజూరుచేయునట్లు సభ్యుల తీర్మానములను గూడ సభింపని మంజూరుచేసినవారు వారే మంజూరు చేసియుచున్నార. ఈ విచిత్రములను ఆపోజను వర్గమువారికి సంతోషము కలుగజేయుచున్నది.

రామలింగ రెడ్డిగారు:—ఉద్యోగముల నియమముల మేము మారుచున్న అధికారములను ఈ బోర్డుపరిమితము అనుమించుటలేదు. చిన్నచిన్న ఉద్యోగముల నియమించు అధికారము మాత్రమే బోర్డు వారియందును,

మొత్తము మొదలిగా:—ఇంతవరకు ఎన్నడైనను మంజూరుచేసిన ఉద్యోగము లిచ్చియుండరా? ఉద్యోగములను అధికారము మంజూరుచేసినవారు కానననభంగం విషయము సుప్రసిద్ధము చెప్పబడెను.

సత్యమాన్యుగారు:—గౌ. అధ్యక్ష సభ్యులు ప్రధానముగా:—ప్రకటనమును ఆగిరించుచున్నాడా?

రామలింగ రెడ్డిగారు:—నేను చెప్పిన మాటలనే రద్దుచేయుచున్నామి మొదలిగా చెప్పియుండిరి. అప్పుడు మంజూరుచేసినవారు ఆక్షేపించుట విచిత్రముగ నున్నది. తనకావలంకెట్టిగా తీర్మానమును నిలదీయుచు మాటలాడిరి ఫలితము

తీర్మానములనై సభ్యులు పుచ్చుకొనెదరు. అనుకుంటూ 27 నుండి, ప్రతికూలముగ 41 రు సభ్యులు సోగిరి. 17 మంది కాన్ఫిడెన్సునుండి. మంజూరుచేసినవారు చేరిన వారందరు తీర్మానమును ఆమోదింపవలసిన మంజూరు సోగిరి. మంజూరు ప్రభుత్వసభ్యులు, ఆపోజను వర్గమువారు తీర్మానమునకు కృతీకేముగ సభ్యులను సోగిరించుచున్నట్లును తీర్మానమునందుండి.

కానననభంగం కాన్ఫిడెన్సులలో నొకరు అప్పుకొన్నామి ఉదయముగాను తీర్మానమును నుండి.

కృష్ణారావుగారి తీర్మానము

ఈ సమయము: కృష్ణారావుగారు ఈ దిమాండునకు సంబంధించిన ఇతరసభ్యులను సన్నిహితవరి, 129 దిమాండునై చర్చ ప్రారంభించబడినది నని ఉపసాదించిరి.

12-వ దిమాండు మంజూరు చేయవలసిన సంబంధించిన ఉద్యోగములను విషయించుట విచిత్రముగాని మంజూరుచేసినవారు 40 నిమిషములలో మాగి యుండుట చే మంజూరుచేయవలసినవారు కొంతవచ్చు సభ్యులు యుచిరియగు నందున కృష్ణారావుగారు చెప్పిరి.

ఈ ఉపసాదనమును రామస్వామి మొదలిగా ఆక్షేపించిరి.

ఉపసాదనమునకు సభ్యులు పుచ్చుకొనెదరు. అనుకుంటూ 81 రు ప్రతికూలముగ 49 మంది సభ్యులు సోగిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు మంజూరు తీర్మానమును నుండి.

అధిక సంఖ్యలతో కృష్ణారావుగారి తీర్మానము నిరాకరింపబడినది 11 వ దిమాండు: మిదనే చర్చనగునవలయు ననియు అభ్యర్థులను చెప్పెను.

రామలింగ రెడ్డిగారి ప్రకటన

అప్పుడు రామలింగ రెడ్డిగారు లేచి ఇట్లు చెప్పిరి:—ఆపోజను వర్గమువారి కక్షయననే నొక కక్షయ గావించుట ఎంత విచిత్రముగాను. కాబట్టి ఆపోజను మొదలగు మిగిలినవలయునని కోరుచున్నాను. కృష్ణారావుగారి తీర్మానము నిరాకరించబడుటవలన ఈ సభ తప్పరము 12 వ దిమాండునై చర్చనై మంజూరు చేయవలయు వివరించి మంజూరుచేసినవారు మంజూరుచేసినవారు ఆక్షేపించుట విచిత్రముగా లేదు.

అప్పుడు మిగిలిన సభ్యులను మాచర్లకు చేరు విధముగ భావించవలసినది విన్నవించుచున్నాను.

కృష్ణారావుగారు:—చర్చ త్వరలో ముగియవలయుట ఆపోజను వర్గమువారి బాధ్యులు.

రెడ్డిగారు:—10, 11, 12 దిమాండులు ఒకటిగ చేర్చి ఈ సభకు దిమాండులను గంటల కొలతమిది నిర్ణయించబడెను.

ఇది ముఖ్యమైన దిమాండులు. ఆపోజను వర్గమువారు మా బిల్లును విమర్శించుట ప్రాముఖ్యమునగి అనువసరమగు సభ్యులను లెక్కిచిరి ఉపసాదించుకొనిరి. కేవలము మంజూరుచేయవలసిన చర్చ సభ్యులయినను ఉద్దేశముతో ఇతరవిషయములనై చర్చకు సంపూర్ణముగ వదలివేయుట ఉచితముగాను. ఇట్టివివరిత విధానము ఆపోజను వర్గమువారిమాత్రము అవలంబింపవలయు.

నట్. టాడ్ హంటుగారు:—దిమాండులనై చర్చకాలమును నిర్ణయించుట గవర్నరుగారిపై ఎట్టి హక్కుండైనా ఉండదు ఈ మాటలు విమర్శించుట ఒకటిగ చేర్చబడలేదని ఆపోజను వర్గమువారికి తెలుపుచున్నాను. ఆపోజను వర్గమువారి అభిప్రాయమును గవర్నరుగారికి తెలిపెదను.

రెడ్డిగారు:—ఆపోజను వర్గమువారి ఇష్టములు ఆభ్యర్థుల గురించి మిగిలిన సభ్యుల సన్నిహితముగాను చెప్పిరి. కాన ఇటువంటి ముఖ్యమగు సభ్యులను దిమాండులను చేర్చిరి గంటలకాలము నిర్ణయించుట ఎంతమాత్రము సరసముగ లేదని, కావున సభ్యుల చేర్చబడుట ఆనుభవముల (అభ్యర్థులకు) మిగిలిన తెలుపుట అవసరము. మేము అభిప్రాయపర్చుచున్న ప్రత్యేకముగ ఉపసాదించుటగాని, గవర్నరు గారి అభిప్రాయము ఉపసాదించుటగాని విచిత్రమునది. కానననభంగం కాన్ఫిడెన్సులను ఆపుచుచేసి మంజూరుచేసినవారు ఆసర్వతరి తెలుపవలయునని ప్రయత్నములు మాడెను. ఇప్పుడు బడ్జెటు సమయమునందుకూడ మంజూరు పరిపాలనమును నియమించుట విచిత్రమునది. కనక సేతు ఈ కక్షయందు ఇక నిలచియుండుట అవసరము 13 వ దిమాండునై చర్చ ప్రారంభమగునప్పుడు మంజూరుచేయవలయు.

గౌ. పాల్గొనగారు

మంజూరుచేసిన గౌ. పాల్గొనగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—కాననభంగం వర్గమువారు సభ్యులను సంతోషించుచున్నామి నామకూడ ఉత్సాహముగలదు. మంజూరు పరిపాలనమును విమర్శించవలయునని రెడ్డిగారు కోరుచున్నాడు. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునై చర్చనగిరినట్లు విమర్శించవలసిన కొత్తవిషయము లేనివిరిగినవో కాదు తెలియబెప్పిరి. వివిధవిధముల మంజూరు తరువర్తలను సభ్యులకు కొనుటకు వలసినది చర్చనై యున్నాను. కానననభంగం విశ్వాసములేమిదని మేము వదవులము దొక్క నిమిషమైనను యుండదు. ఆపోజను వర్గమువారు నిజముగ తమ అభిప్రాయము ప్రకటించవలయునని తలచిన 12 వ దిమాండునై సభ్యులు నియమించబడినప్పుడు వారు ఆదేమాండును నిరాకరించవచ్చును.

అపోజను వర్గమువారు సభను వదలిపోవుట.

పిమ్మట ఆపోజను వర్గమునకు చేరినవారిలో దాదాపు 40 మంది సభకు వదలిపోయిరి. ప్రభుత్వసభ్యులకు ఎంతగ నుండు ఆపోజను బ్లాక్ (సెంటర్) అంతయు సంపూర్ణముగ ఖాళీ పడియుండును. కృష్ణారావుగారు చేరినవారు మహమ్మదీయులు కూడ సభకు వదలిపోయిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు, మంజూరు ఆగ్నేయ సభ్యులు మంజూరుచేసినవారు మాత్రమే సభయందుండిరి.

సభ్యుల గంటలవరకు 116 దిమాండునై చర్చ జరుగుచుండెను.

4 గంటలవరకు 11, 12 వ దిమాండులు వోటుల పెట్టబడెను. అప్పుడు సభయందున్నవారు ఆదేమాండును ఆమోదించిరి.

దిమాండు 13- నిమిలు జప్తి సు

పిమ్మట 13 వ దిమాండునై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను ఆపోజను వర్గములకు చేరినవారు కొందరు సభలోనికివచ్చిరి.

జిల్లాకోర్టు మునసబులు

ప్రాధు సభ్యులనై ప్రకటించబడిన మొత్తమునందు ముఖ్యమంజూరు తగ్గింపవలయునని రామస్వామి మొదలిగా ఉపసాదించుచు జిల్లాకోర్టు మానములను నియమించు విషయమునై ప్రాధువారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు సంబంధించిన ప్రభుత్వపుటలను పాటించుట లేదని చెప్పిరి.

మంజూరు - లామెంబరు

లామెంబరుగారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును కలుగజేయుటయనై గావించుచున్న కృషిని రామస్వామి మొదలిగాను ప్రశంసించిరి.

డాక్టరు సచివ మొదలిగా:—లామెంబరుగారు అభినందించుచు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును సమకూర్చు విషయమై మంజూరుచేసిన గౌ. రామస్వామి అభ్యుదయగారి ప్రశంసనీయుగా పని చేసిరి చెప్పిరి.

మహమ్మదీయులను మేము ఒక గౌరవసభ్యుడు అడిగెను.

నేటి దిన చర్య

మార్చి 24:— కాననపర్వత యాత్రాను 4 గంటలకు మరల సమాపించబడును. గా. వి. బి. ఎల్. డి. స్వామియ్యం పిల్లగారు అగ్రానవాధిపత్యము వహించిరి. మహాత్మ అరుణది మంజుభక్తులు పోజులైరి. ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలలో కొద్దిమంది మాత్రమేయండిరి.

క్రొత్తసభ్యుడు - ఆక్షేపణ

హిందూ ధర్మావ్యాపార విల్లుసంఘమున ప్రభుత్వము వారిచే నియోజితుడైన ఎన్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు ప్రభుత్వ క్రితపక్షి గానిన రమ స్థానము మాన్పించిరి.

గోపాలస్వామి అయ్యంగారు ప్రమాణము చేయుటకై లేచుటకు పూర్వము రామనాథ రాజుగారు ఒక ఆక్షేపణ గా నిలిచిరి. అనంతరము రాజుగారి న త్యాజ్యముగ నియోజించున పుడు విల్లులను ప్రవేశపెట్టున ర్యూసును మాత్రమే చేయవలెనని యు, ఇట్లును విల్లును ప్రవేశపెట్టవలెనని ఇట్లు నియోజించుటలో గతర్పదగారు తమకుండు అధి రహస్యము ఎక్కువ చలాయించి కనిపిండు రామనాథరాజుగారు చెప్పిరి.

విల్లును ప్రవేశపెట్టు పుడుగాని, ప్రవేశపెట్ట నపుడు గాని సభ్యుని నియోజించుటకు అధికారము గలవరులు గలదని లామెంబరుగారు ప్రకటన చేసిరి.

విల్లు ఇదివరకే ప్రవేశపెట్టబడి యాలోచించబడినది. విల్లు లోని కొన్ని భాగములను పునరాలోచనకు బంపవలెనని సభ్యుని నియోజించుట కధికారము గలవరులు లేదని రామనాథ రాజు గారు మరల చెప్పిరి.

కాని అభ్యుదయ గా. లామెంబరుగారి కనుకూలముగనే గమ్యానము చెప్పిరి.

అంతట ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

శాసనసభాకార్యక్రమము

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన పిమ్మట అభ్యుదయ గా. స్వామియ్యం మును గూర్చి తమకు ప్రభుత్వమువారి సభ్యులగు దెలిపిన ప్రకటించిరి.

మార్చి 28 వ తేదీ శుక్రవారము:— లాంఘనముగ నెటి రెండువిల్లుల తీసికొనిపోయెను. పక్షివిడ్డలవిల్లు, పిల్లరేజివిల్లులు, చదువకుండును.

మార్చి 29: శనివారము:— కాననపర్వత యాత్ర.

మార్చి 31: సోమవారము:— సప్తమెంటరీ అడినవల్ గ్రాంటులు ఇచ్చునవలెనని ఆగ్రాంటును కమిటీ బోర్డును ఆమోదించుట.

ఏ.ఎం. 1:— పక్షివిడ్డలవిల్లు పిల్లరేజి విల్లులు - అధికారతరఫవుల విల్లులు, తీర్మానములు.

ఏ.ఎం. 2, బుధవారము:— హిందూ ధర్మావ్యాపార విల్లు తీసికొనబడును. ఆనాడే ముగియబడును మరునాటికినను నూడ అందులకై వినియోగించబడును.

ఎవ్వరును ఆపునల చేయునదియను గతర్పద నిర్ణయించును.

తర్పదప్రకృతి ముప్పయి యాదినమున సంతకాధి కారములు ప్రాకారముల నెప్పదనియు, గౌరవ సభ్యుల అధి ప్రాణములను ప్రాకారముల నెప్పదనియు గా. లామెంబరు చెప్పెను.

తీర్మానము సమాప్తమయినది.

రిజిస్ట్రారు

రామనాథ రాజుగారి తొలిసారి సమావేశమయినది. ప్రాధాన్యమును పొందియున్న సభ్యులను చేరి కాననపర్వత కార్యకర్తలయొద్దను కొరి.

తక్షణముగా జరిగిన రిజిస్ట్రారు నియమించు విషయమైనాను ప్రధానవాదముగా ఆలోచించుచున్నామనియు, ఉద్యోగము భారీపడగానే అట్లు చేయుటవలెనని గా. లామెంబరు చెప్పెను. తీర్మానము సమాప్తమయినది.

రామనాథ రాజుగారు మరలయు సభకు సహాధికులు ఇట్లానెవ్వరు డి.వి.సి. ఉన్ ఉద్యోగములకు అనువరములను అన్ని ఉద్యోగములు భారతీయులకు ఇవ్వవలెననియు చెప్పిరి. సాధ్యమగు వరకును ఈ విధానమునే ప్రభుత్వమునా రుపంబించుచున్నామని గా. లామెంబరు తెలిపెను.

మరలను ఉత్తరమునకును పోయెను.

అంతటితో సభ ఆపుదల చేయబడిన మరల తేదీన 11 గంటలకు సభ సమాపించబడును.

లాంఘనముగ నెటిరెండువిల్లుల తీసికొనిపోయెను. పక్షివిడ్డలవిల్లు, పిల్లరేజివిల్లులు, చదువకుండును. మార్చి 28 వ తేదీ శుక్రవారము:— లాంఘనముగ నెటి రెండువిల్లుల తీసికొనిపోయెను. పక్షివిడ్డలవిల్లు, పిల్లరేజివిల్లులు, చదువకుండును. మార్చి 29: శనివారము:— కాననపర్వత యాత్ర.

మార్చి 31: సోమవారము:— సప్తమెంటరీ అడినవల్ గ్రాంటులు ఇచ్చునవలెనని ఆగ్రాంటును కమిటీ బోర్డును ఆమోదించుట.

సివిలు జస్టిసు

అంతట గ్రాంటులకై మరల చర్య ప్రారంభమయ్యెను. సివిలు జస్టిసులో గతవార శనివారమునాడు 46, 45 లకుల గ్రాంటులు కొరతయండిరి. నేడు ప్రారంభమున సి. వి. మొకట రమణయ్యంగారు, ప్రాబ్లియర్ గర్విను జిల్లా డివిజన్ ప్రత్యేకపరిచి రూ. 1, 26, 000 ల నుండి రూ. 1, 000 లకు తగ్గింపవలెనని యుపసాదించుచు, ఈ జిల్లా నెనన్న జిల్లల నందరను ప్రాబ్లియరు ఉద్యోగులకుగ నుండుట కొనుగ నుండునని చెప్పిరి.

జిల్లా డివిజన్ నియమించు విషయమై కొన్ని నిబంధనలు గలవియు, తీరమివనునాడు తీసికొనడ ఆలోచించుచుండి రనియు, ఆ బోర్డు తర్ఫీతులు తెలుపవలెననియు గా. సి. వి. రామస్వామి అయ్యంగారు ప్రకటన చేసిరి.

ఉద్యోగుల సంఖ్యను హెచ్చించుట గా, ప్రాబ్లియర్ గర్వినుకాగి నియమించుటల నీ రమ ఆక్షేపణముగ నుండెనని మొకటరమణ అయ్యంగారు చెప్పిరి.

మరలాను ప్రభుత్వమునకు ప్రస్తుత మట్టిసాధికారము లేనని గా. లామెంబరుగారు ప్రకటన చేసిరి. పిమ్మట ఉపసాధన యుపసంహరించుకొనబడినది.

సర్దార్ నేటు డివిజన్ ప్రత్యేకపరిచి: రూ. 4, 68, 000 ల నుండి రూ. 1, 000 లకు తగ్గింపవలెనని మొకటరమణ అయ్యంగారు ఉపసాదించుచు సభ డివిజన్ కొందరు చాలకాలము పనిలో నుండినను ఇంకను హెచ్చరిక నుండినందు, సభలోర్పను మట్టిసాధిక మార్పునకును కొనుగ ఆలోచించవలెననియు చెప్పిరి.

గా. లామెంబరు ప్రకటన చేసిరి. పిమ్మట ఉపసాధన యుపసంహరించుకొనబడినది.

అంతట మొత్తము గ్రాంటు 46, 45 లకులకు నోటుకు నెట్టగా, ఏకగ్రీవముగ నీ కొరతపడినది.

అంతటితో సభ్యులు పూర్వములకై లేచిరి, పూర్వ రాసంతకము "ప్రియర్ డివిజన్" గ్రాంటు చర్యకు వచ్చును.

* * * * *

ప్రశ్నోత్తరములు

ఉద్యోగములకై శాసనసభ్యుల దరఖాస్తులు స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగారికి కాననపర్వతలలో నెంతమంది ఉద్యోగములకై దరఖాస్తు నెట్టుకొనినారో వారి పేరులను వెలుపవలెనని సభ్యులైన గా. సి. వి. ప్రభుత్వమునా రామనాథమును వెలుపవలెనని ప్రకటన చేసెను.

రాజమండ్రికాలేజీలో ఫిలాసఫీ ఉపాధ్యాయులు జి. రామేశ్వరరావుగారు:— రాజమండ్రికాలేజీలో ఫిలాసఫీ ఉపాధ్యాయునిగా జి. సభ్యులైన గా. సి. నియమించుటకు ఆయనయందు గల అధికారము మేమి? ఆయనకంటె నెక్కువ వయస్సుగలవారు లేకుండిరా? ఆయనను నియమించుటకు ప్రాధాన్యము ప్రకటనగారిలో సంప్రదించిరా? ఉ:— జి. సభ్యుల రామనాథము ఎం. ఎ. పరిశీలన చేయవలెనని ఉత్తరువులు ఇచ్చిరి. మిగిలినవారు 3 వ తరగతివారు. ప్రకటనగారిలో గా. సి. నియమించు నియమించిరి. ఆయన చేసిన విధానములను గా. సి. నియమించును.

అనంతపురంజిల్లాలోని అదనపు పోలీసు అనంతపురంజిల్లాలో కొందరు పోలీసులు అదనపు పోలీసు దళమును తీసివేయవలెనని అప్పటి గ్రామస్థులు అట్టి దాఖలు చేసి యుండిరి. వానివిషయమున నేమి నిశ్చయించిరి సి. వి. మొకట రమణయ్యంగారు ప్రశ్నింపగా, దాని విషయము ఆలోచించుచున్నామని ప్రకటన చేసెను.

మామిళా రాజకీయ డిలీ

సి. రామలింగారెడ్డి:— 1819 సం॥ స్టేటు ప్రజాసభ్యులగు తమను ప్రకారము వైదుర్యమునకును భృత్యులు లీయక, అల్లవెన్ను లీయవచ్చునా? రాజమండ్రిలోని మామిళా కైదిలకు అల్ల

వెన్ను లీయవచ్చునా? అల్లవెన్ను కైదిలకు అల్లవెన్ను వచ్చునా?

ఉ:— అల్లవెన్నుల కంకరించెరి. మిగిలిన విషయముల గూర్చి ఆలోచించుచున్నాము.

పిరికి స్టేటు ప్రజాసభ్యులుగా కనిన మర్యాదలకు జూరము, ఉచితముగ వస్త్రములను, పత్రాలను విసంగుచున్నారా? ఉ:— సి. ఆర్. రెడ్డిగారు స్పష్టమెంటరీ ప్రశ్న చేసిరి.

సర్ న్యాయగారు:— మామూలు సౌకర్యము లన్నియును గూర్చి యిచ్చట వెలుపుమని కొరెన బాగుండును.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:— స్టేటు ప్రజాసభ్యులను సాధారణపు నేనులవలెగాక, రాజకీయ క్రైములుగా జూచుచున్నారని నాకు తెలిసినది. సాధారణపు నేనులవలెను రాజకీయ క్రైమిలకును వ్యత్యాసము జూపవలెను. ప్రస్తుతము మార్పుకొనిన పరిస్థితులను బట్టి ఈ విషయమున యేదయిన ఉత్తరువు నొసంగుట యవసరముగ తోచుట లేదా?

సర్ న్యాయగారు:— ప్రకటన తర్ఫీదునకు గడువు కావలెను.

ఉ:— అల్లవెన్ను లీయనంగీకరించిరి. ఇతరవిషయములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

కార్మిక సభాధ్యక్షుని ఉరేగింపు నాటకం పెట్టుట

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు:— ఈమధ్య చెన్నైలో జరిగిన కార్మికసభకు అధ్యక్షులైన డా॥ వరదరాజులు నాయకులు గారిని ఉత్సవముతో సభకు పిలికొని పోనూడదని, పోలీసు కమిషనరు వీల అటుంకపరచెను?

ఉ:— పోలీసు కమిషనరు గారికి సిటీపోలీసు ఆఫ్ఫీ 41 వ నెక్ట్ ప్రకారము అధికారము గలదు. ప్రభుత్వమునా నాయకుల ప్రశ్నించుటకు వీలులేదు.

కేసుల విలంబన విచారణసంఘము

ఎన్. సత్య:— న్యాయస్థానములందు కేసులు త్వరగా విచారణలు జరుగకుండుటకుల కారణములను విచారించుటకై నియమించబడిన కేసుల విలంబన విచారణ సంఘము (లాడిలేసు కమిటీ) యెదుట సాక్ష్యము జెప్పటకు మదరాసు ప్రభుత్వము వారు ఎవరిని నిర్ణయించినారు?

ఉ:— కొందరి సాక్షులను పేర్కొనవలెనని ప్రశ్న తర్ఫీదువారు కొరబడుటచే అట్లు చేసిరి. వారి పేరులను వెలుపుటనవసరము. అందు కొందరు సాక్ష్యము జెప్పట కిష్టపడకుండురు. ఇతరు లెకైన సాక్ష్య మొందులచినచో కమిటీవారికి తెలియజేయవచ్చును.

సత్య:— మదరాసు హైకోర్టు వకీలు సంఘమువారిని సాక్ష్య మిచ్చుటకు నామిలేము జేసిరా?

సి. వి. రామస్వామిఅయ్యంగారు:— నేను విశేషముగా జెప్పవలెనని, అధ్యక్ష, కార్యదర్శుల నాయకులను నూచించిరి.

డా. వరద రాజులు నాయకులుగారి ఉపన్యాసము

సి. రామలింగారెడ్డిగారు:— డా॥ వరద రాజులు నాయకులుగారి ఉపన్యాసమునందు జాపాతవారి భారతదేశంపై దండెత్తుటకు ఆహ్వానించినట్లు వెలుపు భాగములు ఇవివరకు కాననపర్వత దెలిపినవిగాక యింక నేమయిన లామెంబరుగారు కనుగొనిరా?

ఉ:— ఉపన్యాసమునందు ఈ విషయము గూర్చి జేరవచ్చుట వెలుపలేదు.

గంజాముజిల్లాలో మాధవబిరిచే ఆనికట్టు

శ్రీమంత్ కల్యాణరావుగారు:— (1) గంజాము జిల్లాలో సుమునూరు తాలూకాయందు మాదకద్రవీడి అమ్మల వద్ద దాసులైన నాత్రాలిమగా అడ్డకట్టులు చేసి యింక వేరొక వ్యవసాయకుడు:— ఈ యెవ్వలును వేరొకరును ఉన్న కానినూ పోలీసులను పంపించుచు పట్టులను విడిచివేయుచుండిరా? ఉ:— అట్లు చేయవలెనని గూ. సి. వి. భార్యులు చేయవలెనని.

(2) ఈజిప్టును పనిలో నుండుట సంకల్పించుచున్నా:— ఉ:— అవిషయము తెలియదు.

(3) ప్ర:— ఈజిప్టులను నిర్మించుటకు పూర్వము ఏమి యిచ్చిప్రాయమున దెలిసికొనిరా? ఉ:— దెలిసికొనబడినది.

(4) ప్ర:— ఇందువలన ఆయకట్టు విస్తీర్ణ సుధికము కాగలదా? ఉ:— అధికము కావలెను.

అనంతపురంజిల్లాలో అదనపు పోలీసు

జి. రామేశ్వరరావుగారు, అనంతపురం జిల్లాలో కొంతమంది అదనపు పోలీసుదళము నెవ్వరు నియమించిరి? కొందరు సందర్భాన్ని పోలీసు స్టేషను కర్వుల నెవరు భరించుచున్నారో ఇంకను సదకు పోలీసు నెంతకాలమునందు యవసరముగా భావించి యని ప్రశ్నించిరి.

ఉ:— అదనపు పోలీసును 1921 జూలై 15 వ తేదీన స్థాపించిరి. పోలీసు ప్రేమను వ్యయము ప్రభుత్వమువారి భరింతురు. ఇంక నెంతకాలమునకునైనను విషయము విచారించబడుచున్నది.

బల్లారిజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని శిఫార్సులు

సి. శివరావు గారు:— బల్లారిజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు, జిల్లాబోర్డు సభ్యులగునీ, తాలూకాబోర్డులగునీ సంప్రదింపకుండ రాయదుర్గం తాలూకాబోర్డును తీసివేయుమనియు, రోడ్డు సేసు అధికము జేయవలెననియు జేసిన శిఫార్సునుగూర్చి యేమి చర్య తీసికొనిరి?

ఉ:— రాయదుర్గం తాలూకా బోర్డు సైత్తివేయమను శిఫార్సు జిల్లాకమిటీ, రాయదుర్గం, హస్తేట తాలూకా బోర్డుల అనుమతిపడనియే చేసెను జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డు యభిప్రాయములను మాకుపంపలేదు. పంపమని కోరితిమి. 2 రోడ్డుసేసు విషయమున అధ్యక్షుడు శిఫార్సు చేయలేదు. వచ్చే ఫస్ట్ సెషన్ డియూ రోడ్డు సేసు సభ్యులు చేయవలెనను మరతులైన జిల్లా బోర్డునకు, రాయదుర్గం, హస్తేట తాలూకా బోర్డులకు గ్రాంటు లొసంగబడెను. అదులకు మొదటి రెండు సంఘము లంగీకరించి, వచ్చే ఫస్ట్ లో రోడ్డు సేసున ధికము జేయుటకు తీర్మానించినది యధికము చేయుటకు నింక నెక్కువ గడవీయవలె నని మార్పుపల్లి తాలూకా బోర్డు అట్టి విచారించబడుచున్నది.

వాణిజ్యవిద్యార్థివనము

ప్రస్తుతము లాకా లేజీ మండించునం దుంచబడిన కమిషియలు డిస్ట్రిక్టుట్యాకు ఫీసుగా నొకప్రత్యేకభవనము కట్టించుటకు నూచనలగువాయని సి. గోపాలమూడుగారు ప్రస్తావించి అట్టి సూచనలు గలవుగాని, ఫలనిర్ణయ మింకను గాకుండుటచే వచ్చేయేడనకై నూతనభవన నిర్మాణము జరుగజేర దని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

మాద్రాసు ఎక్స్ కేషనలు సర్వీసు

విద్యామంత్రిగారు ప్రవీణపృథ్వినుండియు నెంతమంది మదరాసు ఎక్స్ కేషనలు సర్వీసునందు నియమింపబడిరి? అం తెంతమంది బ్రాహ్మణులు, ఇతరు లెంతమంది యని జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రశ్నింప, నలుగురు నియమింపబడినట్లు, ముగ్గురు బ్రాహ్మణేతరులు, ఒకడు బ్రహ్మచర్యుడనియు తెలియవచ్చెను.

నేటి ప్రశ్నోత్తరములు

కాంగ్రెసు పత్రికాసంపాదకుని విచారణ

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—(1) కాంగ్రెసు పత్రికా సంపాదకులగు కె. రామచంద్రరావుగారిని అరెస్టుజేసి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు కఠిని సంగీకరించిరి. (2) అట్టి యనుజ్ఞ అట్టి యెప్పుడువచ్చెను? ఎప్పుడు అంగీకరింపబడెను? (3) ఈస్టిండియా కంపెనీవారి పద్ధతుల ననుసరించి యీవిచారణ జరిగినదా? (4) ఆవ్యాసమును కె. రామచంద్రరావుగారి వ్రాసి యుండిరా? (5) ముద్దాయి వాజ్మాలము తయారుజేసికొనుటకు మేజిస్ట్రేటుగారేల వ్యవధి నీయలేదు? (6) ముద్దాయిని ఉదయం 4 గంటల అరెస్టుజేసి సాయంకాలము 4 గంటల వరకు ఏలకొని విధించిరి ఇంతంతవరకు (7) ప్రాసిక్యూషన్ వ్యాసముల భాషాంతరీకరణములపై వాదావధియున్నదా? అవి సరికలేదని ప్రాసిక్యూషన్ వక్తుగాక ఒప్పుకొనియుండిరా? (8) ముద్దాయిని ప్రత్యేకతరగతిపైకిగా గణించుచుండిరా?

ఉ:—1. 'కాంగ్రెసు' పత్రికలోని కొన్ని వ్యాసములు ఆక్షేపణీయములుగానున్నట్లు వ్యాసవిషయమున సలహానిచ్చువారు తెలిపియుండుటచే ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూషన్ సం గీకరించిరి. 2. అనుజ్ఞ ఉత్తరువు జనవరి 21 తేదీన ఒసంగబడెను. 3. ప్రభుత్వమువారు ద్వేషము కలుగజేయుటకును సాక్ష్యభోముని ప్రజలలో పంపిణీవైషమ్యములగులగు జేయుటకు ఉద్దేశింపబడినకొన్ని వ్యాసము లుండుటచే ప్రాసిక్యూషన్ ననునకు ఉత్తరువు వ్రాసంగబడెను. 4. వ్యాసము నెవరు వ్రాసినది యు తెలియదుగాని, రామచంద్రరావుగారు పత్రికాసంపాదకులగుటచే వారే బాధ్యులు. (5-6) ప్రభుత్వమువారికి సమాచారము తెలియదు. విచారణవిషయము లన్నియు ప్రకటించబడినవి. 7. పత్రికలోని వ్యాసములపై ప్రాసిక్యూషన్ ఆధారపడియున్నది. (8) ముద్దాయి కఠినతకు విధింపబడుటచే ప్రత్యేకడివిజనులో సలహాకుటకు నీలకేదు.

పిదప సత్యమూర్తిగారు సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నల సీరీస్ గా నడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు తమసలహావారు లేతిరుగాజెప్పిన ఆరీతిగా ప్రాసిక్యూషన్ నుల జరుపుటయే యాచారమా లేక యితర విషయములను విచారించెదరా?

లామెంబరుగారు:—సలహావారులు 24 ఎ. 158 ఎ సెక్షనులకెంద శిక్షార్హములని నూచించిన 12 వ్యాసములలో ఒకటి లేక రెండింటికీ ప్రభుత్వమువారు రనుజ్ఞనిచ్చిరి.

సత్య:—అనగా పలువురు వ్రాసిన వ్యాసములా?

లామెంబరు:—నెలకు 20 లేక 40 అభిప్రాయములు సలహాలు ఈ రీతిగా ప్రభుత్వమువారికి వచ్చును అనగా సాలు నకు 200 వచ్చును. అందు 4. లేక 5 కేసులయందుమాత్రమే ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూషన్ నునకు ఉత్తరువు వ్రాసంగుదురు. ఈ కేసు విషయమున ప్రాసిక్యూషన్ నునకు అట్టి యెప్పుడు చాఖలు జేయబడెనని సత్యమూర్తిగారు రడిగిన ప్రశ్నకు లామెంబరుగారు యిప్పుడు సరియగులేదీ తెలుపలేకున్నను ముమ్మందు తెలివెదనని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

సత్య:—ఇట్టి వ్యాసము లన్నియు ఈస్టిండియా కంపెనీ పద్ధతులనే నూచించుచున్నవా లేక ప్రస్తుత రాజకీయములను నూచించుచున్నవా?

లామెంబరుగారు:—ఆ వ్యాసములు కంపెనీ పద్ధతులనే గాక ప్రస్తుత రాజకీయములకు గూడ సరిపోల్చు దగ్గనని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము.

సి. వి. వెం. అయ్యంగారు:—అయిన ముఖ్యముగ నిం దాన్లో గాడో కూడ విచారించరా?

రామస్వామి అయ్యంగారు:—మేము మేజిస్ట్రేటుగారి సీవిధముగా మెఘములు జెట్ట దలంపము.

ఎస్. కె. వి. రెడ్డిగారు:—వ్యాసములు తెలుగుభాషలో నుండుటచే, తెలుగువారయిన మంత్రుల యభిప్రాయమునైన గై కొనిరా? (విషయ)

సి. పి. రామస్వామిఅయ్యంగారు:— ఇట్టి విషయములలో నా సహాధ్యోగులను చీకాకుపరుప నిశ్చయించు కొనలేదు.

సత్య:—ఏ వ్యాసములకై ఆయన శిక్షింపబడెనో వాటిని రామ చంద్రరావుగారి వ్రాసియుండిరా?

లామెంబరు:—నా కా విషయము తెలియదు కాని, ఆయన సంపాదకుడగుటచే బాధ్యుడు.

సత్యమూర్తిగారు మరల ఈ విషయమున ప్రభుత్వము వారి కేమయిన తెలియునా యని ప్రశ్నించెను.

సి. పి. రామస్వామిఅయ్యంగారు:— మా కేసమాచారము తెలియదు

పిదప సత్యమూర్తిగారు, మేజిస్ట్రేటు రామచంద్రరావు గారికి వాజ్మాలముతయారుచేయుటకుట, వ్యాససమ్మతముగా నున్న వ్యాసని లామెంబరుగారిని ప్రశ్నించెను. తెలిసికొనెదనని లామెంబరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఎస్. కె. వి. రెడ్డిగారు సమాచారము తెలిసికొనవలెదన తగినచర్య తీసికొనెదరా యని అడిగిరి.

అవిషయమును ముందుగా నేమియు వాదనము జేయలేనని లామెంబరుగారు నుడివెరి.

పూనాలో మహమ్మదీయ విద్యాలయము

పూనాకు చేరుకున్న సిగాడిలో హిందూ శివాలయముల వ్యవస్థను భారీభ. మన కవచాక్షుడీయులు విద్యాలయమును నిర్మింపగలరుచే హిందవులకు లా ఆ డో శ న ము (1) 22-1 తేదీ సాయంకాలము 4 గంటల వరకు గొప్ప బహిరంగభవనంబు. శ్రీ కృకారం శర్మి శిల్పకళనకు నడిచిన వే. లోని సాహితీ యాత్రికు లాభము వచ్చిరి. శ్రీ కృకారంగారి వంశీకులగు అనందరావుగారి కథ కథ్యక్షుడనొందిరి. ఎన్. ఆర్. గుంటు (ఎ. ఎ. సి) పులే, అనలే, పోటారు, అత్తలెక్కరు (కుమారాచర్ల) కాంగ్రెసు సంగం ఉపాధ్యక్షులు) గార్లు యున్నను రాసభలో నవవ్యవస్థ "సిగాడి పాదకక్షేత్రమునకు యభ్యుదయగా వార్తా రీతిక సంబంధించినను హిందవుల కదరికిని గూడ మతసంబంధ మైనదిగా నే యున్నది. ఇది వారు నుడివెరి. "భూమిల ఆశ్రమకు చట్టముకొంద దొక కేసమాచారీఫ్ యు వాకమించి మహమ్మదీయుల కొంగు చుక సంబంధము హిందవుల చిత్తకేసము కలిగింపగూడదను" రాష్ట్ర మహాసభలో గామోదించబడెను. (ఆంధ్ర)

బిరుకానుల నిధివలన లక్ష రూపాయలు

అకాలీల అరెస్టులు
భాయీ ఆచరసింగు భాయీయ ద్రసింగు గార్లును అరెస్టు చేసిరి.

బిరుకానుల నిధికి నిత్యములలో శ్రీమంతు పుకమహానుజున బాలికలును అందఱును గూడ మరకర్త కి వలన విధిగా చందాల నివ్వించునాడు. ఈనిధి కలసే లక్షరూపాయలు చేరునని తెలియుచున్నది.

భాయీ ఖేమా సత్యాగ్రహమిం: నుచుగొనున్నది. ఇప్పటికి 1500 మంది అరెస్టుజేసి, (ఆంధ్ర)

డాక్టరు కిచలాగారు మహాత్ముని సందర్శించెదరు

డాక్టరు కిచలాగారు అగ్రగణ్యుడగు డిల్లీకిరి. అటనుండి బొంబాయికి ఆంధ్రేశి వెల్లి మహాత్ముని సందర్శించి వారమురోజుల మిమ్మనరుల అమృతము చేరదను (ఆంధ్ర)

గోదావరి మండల రాజకీయ సభ అధ్యక్షక నియోజనము

అమూల్యుల జరుగనున్న యీ సభ కథ్యక్షుడనొంపవలెనని డాక్టరు వరదరాజుగారు ముందుగా రోగంగా వారంగిరిం చిని యిదివరకు యావత్రితలో ప్రకటించబడెను. సభ్యుల సంఘ సభలో నీవిషయము చర్చింపబడి లేదనియు అధ్యక్షుడనొంపవలెనని ఆంధ్రులెందరో యుండగా నిలువ నెవరో చాటు మాటుగా డాక్టరుగారి శాస్త్రోంధి సభ్యుల సంఘమువారి నిట్టి కింపజూచుట అనుచితమని నేడు శ్రీమంతు ఎ. విల్లి జగ్గన్న కాశ్రీగారి రా. య. పే. దళమునుండి తిండివార్త నొసెరి

విల్సను జాన్సనుగారికి గొప్ప ఆదర మోటారు బండి ప్రమాదము

మెడయెముకయు రొమ్ముఎముకయు గూడ విరిగెను
శాశ్వతంశా మనకు సర్వకాలిగానున్న విల్సను జాన్సనుగారు మోటారుకారులలో పెట్టుబడిగా లూథియా క రద్ద గొప్పఆదర తీడ్కొనిండుది. మెడఎముకయు రొమ్ముఎముకయు విరిగెనుగాని గాక చాకముకు దెబ్బలపొడ తగినవి, వివరము లిం: ను తెలియలేదని ఉద్యోగులను యితరులనుగూడ కంటి వార్తల నొసెరి.

దరిమిలావార్త
విల్సనుగారు జులై 1 నుండి శాశ్వత పెట్టుబడిగా మోటారుకారులైతరులలో నొకటి చేరినది. అటులే బండని నడుపుకొని పెట్టుబడిగా శాంబో: తూమునొబడెను. అందు కలన నీ దెబ్బలు తగిలెను.

మరియొక వార్త
విల్సనుగారి మోటారుకా రొక కంటె: రు కొట్టుకొనుటచే ఆయనకా దెబ్బలు తగిలెను. లాహోరు వైశ్యకళాశాలలోని యుద్యోగిగను మేజరు బోల్టు గారిపుత్రు పాటియాలలో నుండుటచే విల్సనుగారికి చి: త్తవేయబడునాడు.

కడపటివార్త
విల్సనుగారికి పె్పముల ప్రెజునులో లాహోరు వైశ్యకళాశాలకు తీసికొనిన ప్పులున్నార (ఆంధ్ర లాహోరు 23 వ తేదీ) విల్సను జాన్సనుగారిని లాహోరు తీసికొనివచ్చిరి. నిన్న 28 వ తేదీ రాత్రి 11 గంటలకు బాన్సు: రిని లాహోరు తీసికొనివచ్చి 11 గంటలకు ఆ ప్పుల ప్పుల వైద్యశాలలో నుండిరి. ఆయననీతి ప్రమాదకరముగ నే యున్నది. నిన్న రాత్రి ఆయన చాలావేదన పడుచుండెను. స్థితియొకను ప్రమాదకరముగా నే యున్నదని నే దుడుమున వైద్యకళాశాల తెలిసిరి. (ఆంధ్ర)

ఇకటి ప్రభుత్వమువారు లాసేకు ఒడంబడిగెను అంగీకరించిరి.

రెండుకొమ్ములుగల ఆశశిశువు
బొంబాయి, మార్చి 22:—బొంబాయిలో ఒక ఆకళింపు రెండుకొమ్ములలో ఉట్టెను. (ఆంధ్ర)

రెండవ అఖిలభారత చిత్రకళా పదర్శనము - కాకినాడ

మార్చి 22:—కాకినాడలో పితాపురం మహారాజావాడ భవనమున నిన్న సాయంత్రము 4-20 గంటలకు రెండవ అఖిల భారత చిత్రకళా పదర్శనము డాక్టరు జె. హెచ్. కజినేగారు బహిర్గతముగా వచ్చిరి. పట్టణమున యితరపక్షము జరుగుచుండుట చేత పట్టణమునందలి పెద్దలు చాలమంది దయచేయుటకు వీలు తేకపోయినది. తరువాతి బహిరంగ సభలకును ప్రదర్శనము చూచుటకును చాలమంది దయచేసిరి. బహిర్గతము గావించునయమున విశేష మందిరేరు. బహిర్గతము గావించక పూర్వము ప్రదర్శన మందిరముయొక్క ముందువసరాలో సభ చేయబడెను. సభలో నీ క్రిందివారు కలరు.—పితాపురం మహారాజాగారు, డాక్టరు పిల్లైక్రామరిస్సు (ఇటాలియన్ శ్రీతి), "కామ" సంపాదకురాలగు శ్రీమతి మృణాలినీ చట్టోపాధ్యాయమృగారు, శ్రీయంతలు హరిందినాథ చట్టోపాధ్యాయగారు, బి. సి. లాగారు (వంగ దేశీయ లక్ష్యాధికారియ, చిత్రకళా లేఖకుడు) బులకు సాంబ మూర్తి, దివాన్ బహద్రుర శేషగిరిరావు, యశవంత్ర నారాయణమూర్తి (విజయనగరము), నాశం పట్టాభిరామరావు (రాజమహేంద్రవరము) బి.పి.భద్రరావు (టీచరు తుని) వేమూరి రామకృష్ణారావు (పితాపురం రాజావారి కళాశాల ప్రిన్సిపాలు) లక్కరాజు సుబ్బారావు (హైకోర్టువకీలు) దర్శా మెకటకేశవ రామదాసు బి. ఎ. బి. ఎల్., కొమ్మిరెడ్డి కేశవరామమూర్తి నాయుడు బి. ఎ. గార్లు.

చిత్రకళా సంఘ సంయుక్త కార్యదర్శి డామెర్ల వెంకట్రావు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు, డాక్టరు కజినేగారిని ప్రదర్శనమును బహిర్గతము చేయుటకు కోరుచు, ఇట్టి అద్వితీయమైన విద్వాంసుడు వచ్చి యీ సంవత్సర విప్రదర్శనమును బహిర్గతము చేయుట గొప్ప అదృష్టముగా భావించుచున్నాననియు, అంతే కాకుండ ఏమిటనైనా యీ చిత్రకళా సంఘము దినదిన ప్రవర్ధింపబడుచున్నదో అట్టి వన్నె కెక్కిన - పోవకులు శ్రీ పితాపురం మహారాజాగారు దయచేయుట మిక్కిలి అదృష్ట మని యెంచవలసిన దనియు చెప్పిరి.

ప్రదర్శనమును బహిర్గతము చేయుచు డాక్టరు కజినేగారు తమ చిన్న యువస్వామియలో నెలుల బల్కిరి. ఆంధ్రదేశమును దర్శించుట యీ సంతోషమే ప్రథమము. అందులో మణియొక పర్యాయము యీ విధముగా రాగల్గినందులకు నా భాగ్యముని అనుచుచున్నాను. ఆంధ్రదేశము వచ్చి ఆంధ్రుల మంచి వాత్సల్యమును పొందగల్గి నందులకును, వారి స్వకీయమైన చిత్రకళను గాంచుటకును వీలైనందులకు నాయనృప్తము. అని నుడిచి జీవితమునంతట ముఖ్యాదర్శము సంఘీభావము గల్గియుండుట, అట్టిది సంఘటిల్లుట యీ సమయమునందు జరుగుచున్నది. ఏలనగా రాజకీయ మత సాంఘికసభలో భిన్నాభిప్రాయములు కలిగి కొందరు ఆయాసభలకు రాజాలరు. కాని యీచిత్రకళ విషయములో అట్టిభేదము లుండవు. అందరను ఒకపోటుకు చేరుటకు వీలైన స్థానము యిదియని తేలియుచున్నది. దీనివలననే జాతీయ జీవనమున సంఘీభావము కుదురును గాక యని కోరిరి.

విమృశ్య ప్రదర్శనభవన తాతపులు తెరువబడెను. అందురును ఆకురతతో సంతోషపడనములతో ప్రదర్శనకన్తువులను జూడ సాగిరి.

ప్రదర్శనముయొక్క వివరములు తరువాత ప్రకటింపబడును. ప్రస్తుతములో నీ క్రిందివిషయములు పరిశీలించి నంత వరకు తెలియజేయుచున్నాను. రాజమహేంద్రవరములో నికటి సంవత్సరమున జరిగిన ప్రథమ ప్రదర్శనముకన్న నేటి ప్రదర్శనము కొంతవఱకు హెచ్చుస్థితి నున్నదని చెప్పవచ్చును. నిరుడు పోటీకివచ్చిన కళలు చేతిపనులు మాత్రమే ప్రదర్శింపబడెను. ఈ సంవత్సరము బదులుకాని అనేది దొకటి చేర్చబడెను. అనగా ఓవిధ ప్రాచీన, అధునిక చిత్రపులును కొందరివలన సంపాదించి ప్రజాప్రబోధము నిమిత్తము ప్రదర్శించిన కాని అవి పోటీకిగాని, బహుమానములకుగాని, ప్రదర్శింపబడవు. ఇవి యింకను విరివిగా చూపబడియుండలేదు. ఇకముందు పెట్టబకనని తెలియచున్నది. పోటీకివచ్చిన ప్రదర్శనకన్తువులు నిరుడు సుమారు 250 వరకున్నవి. ఈయేడు 250 వరకున్నవి. సంఖ్యావిశేషమే కాక కళాగుణవిశేషముకూడ హెచ్చుని చెప్పవచ్చును. ఈ సారి భారతదేశ వస్త్రభాగముల నుండియు ప్రదర్శనములు పంపబడెను. అందువలన ఆయా కళావిశేషములు భేదములు చక్కగ పరిశీలించుటకు వీలగుచున్నది. కాని ప్రముఖులైన చిత్రకళాప్రవీణుల లేఖనములు ఉత్తర, పడమర, భాగములనుండి

వచ్చినట్లు కన్పించుటలేదు. ప్రవీణులయిన సందాలాల్ బోసుగారి స్వాభావికపరిణామములను చిత్రించినపటములు మూడు, నాలుగు కాన్పించుచున్నవి. ఆంధ్రులలో డామెర్ల వెంకట్రావుగారి లేఖనములు 40 వరకు నున్నవి.

బహుమానములు

శ్రీయంత బి. సి. లా, చట్టోపాధ్యాయగారు మున్నగువారు పరిశోధనము చేసి యీ క్రిందిబహుమానము లివ్వ నేర్పాటుచేసిరి.

సామాన్య బహుమానములు

చిత్రకళా సంఘముయొక్క బహుమానము రూ 115.- డామెర్ల రామారావుగారి "పుష్పాలంకార" చిత్రలేఖనమునకు, రూ 100 లు బహుమానములు, (1) డా. రామారావుగారి "రామ వివశనము" (2) ఎల్. ఎల్. టాస్కరు (బోంబే) గారి "శ్రీరామదేవాలయము, నాసిక్" పటమునకు, (3) ఎల్. నుల్లాను అమ్మద్ బీబీగారి "ఏకాంతస్థ" పటమునకు (landscape painting)

ప్రత్యేక బహుమానములు

రూ 50 ల బహుమాన ప్రత్యేకము వంగదేశీయ చిత్రకళాపద్ధతికి సందాలాల్ బోసుగారి "వర్షము" అను పటమునకు.

రూ 50 ల బహుమానము ప్రత్యేకము శ్రీలంక వచ్చేది. శ్రీమతి డామెర్ల సత్యవాణిగారు వ్రాసిన "రాధ" పటమునకు ప్రత్యేకముగ ఆంధ్ర చిత్రలేఖకులకు.

రూ 50 ల బహుమానములు (1) బి. బాబూరావుగారి "పద్మము" పటమునకు (2) డా. వెంకట్రావుగారి "తూర్పు కనుకలలోని గోదావరి" పటమునకు. చేతిపనులకు (Crafts) (1) కె. వరహంగిగారి దంతము తాళేలు గల్ల వీనితో తయారుచేసిన పొకచుట్టలపెట్టుకు (2) ఆంధ్రజాతీయకళాశాలకు తివాచులు ప్రదర్శించినందులకు.

ఇంకను కొన్ని చిన్న బహుమానములు మరికొన్నిటికి ఇవ్వబడును.

సాయంత్రము సుమారు 6 గంటలకు పెద్ద బహిరంగసభలో ప్రదర్శనభవనమునకుదురుగా డాక్టరు కజినేగారు "జీవితమునందు కళయొక్క స్థానము" అను విషయమును గురించి బహుచక్కని ఉపన్యాసమును ఒకగంటకాల మిచ్చి సభ్యుల నానందపరచుట చేసిరి. వీరి యుపన్యాసమునందు చిత్రకళ అన నేమో, దానియొక్క చరిత్ర యేమో, వివిధకాలములందు వివిధదేశములందు దానినిగూర్చి యభిప్రాయము లేమో చెప్పబడెను. చిత్రకళ అభివృద్ధిచేయవలసిన దని కోరుచు, ప్రభుత్వము కళలకై ప్రత్యేకముగ శోకమంత్రిని నియమించుటయు ప్రజాభావము పెంపొందింపవలయు ననియు కోరిరి.

రాత్రి 9-10 గంటలకు శ్రీయంత హరిందినాథ చట్టోపాధ్యాయగారు ఇంగ్లీషున పేక్స్ సెయరు రచించిన హామెటు, బిక్టోర్ నాటకములనుండి కొన్ని సోలీల్వీలు నూతనపద్ధతిని సరస్వతి భవన మను నాటకశాలయందు ప్రదర్శించి సభ్యుల మెప్పించిరి. వీరి ప్రదర్శనములో సామాన్యముగా నీజేశమున శ్వేతముఖులు నాటకప్రాక్రమలను తయారుచేయు రీతిని, పాశ్చాత్యదేశములలో నాటకరంగములలో ప్రదర్శించు రీతికిని భిన్నము కన్పించుచున్నది. పాశ్చాత్యుని నైతిక దైవిక వ్యాధయంతర్గతభావములను భారతదేశీయ ప్రత్యేకనిపుణతను విజ్ఞానమును తెల్ల డించు మానవునిసహజభావమును తెల్ల డించుచు చక్కగా ప్రదర్శించిరి. తరువాత డాక్టరు రవీంద్రనాథ్ టాగూరుగారి ఇంగ్లీషు బెంగాలీపద్యకావ్యముల నుండియు, తాను స్వకీయముగా వ్రాసినవియు నగు పెక్కుపద్యముల జదివీయు, హోమ్రియమువారిద గానము చేసీయు సభ్యులహృదయముల నుహ్వింపజేసిరి. ఈ ప్రదర్శనమునకు సుమారు 200 మంది దయచేసిరి. 12 గంటలకు ముగింపు కాబడినది.

నేటి యదయమున 8 గంటలకు పైదా వెంకటచలపతి పురమందిరమున "ప్రాచీనవిజ్ఞానము - ఆధునిక ఆచరణ" అను విషయమునుగురించి ఒక ఉపన్యాసమును ఇన్ఫర్మేషనలజమవారి యాజమాన్యమున జరుపబడినసభలో ఒకగంటకాలము ఇచ్చిరి.

ప్రమేహబిందు ఘృతము

ఇది రసగుంబంధమైన బోవధముల సేవలముచే లిగిన వ్యాధులు, పిండుక, పకల పెగిలియు మొదలగు వాటిని ఆమోఘముగ కడిగి, మంచి క్రమము నుచ్చును. పడమర సామంతములందు 12-15 బొట్లు తీసుకొనవచ్చును. బుడ్డి 1-2 ధర రు 1-2-0. ఒకబుడ్డిని వాడిన అన్నియు మిట తెలియును.

సీతారామాచార్య బ్రదక్షు.

హిందూమూలక వైద్యస్థానము రాజమండ్రి

శ్రీశ్రీశ్రీ లగు ఉప్పటూరి ఆళ్వారు శ్రేష్ఠిగారు

బుధవారము రాత్రి శ్రీరాధిపన్నిధి కేగిరి

(19-3-24) తేది 10 గంటలవేళ శ్రీ ఆళ్వారుశ్రేష్ఠిగారు స్వర్గస్థులైన తెలియజేయుటకు వ్యాఖల మగుచున్నది. చెన్నరాష్ట్రములో బి. వెంకటేశ్వరి అండ్ సన్స్ అను కలెక్షనీ ఎరుగనివా యిందరు. దానిని స్థాపించి అభివృద్ధినికై దెచ్చినదియను. వాలో అందు కో ఆను గుర్తించిన అచ్చాక్షినును స్థాపించి అభివృద్ధినికై దెచ్చినదియను. ఈమధ్య గన్న మెండు వారికి పెన్ని షాట్లవేసి కొని దానిని అభివృద్ధిపద్ధతులో పెట్టుచున్నది. ఈ కడటి ఉద్యమము ఇకను పూర్తి కాకయున్న పే మూడునెలలకు వెనుక బుద్ధి ఆర్యముచెడి వారు కాలభక్తము నొకరి.

ఇట్లు బుద్ధిశ్రీలో నుండియే తాము పదివేల ఖర్చు పెట్టి క్రయించిన శ్రీరామాయణచరిత్ర పటములకు మరి పదివేల ఖర్చుపెట్టి సంక్షేపము చేయించి అచ్చిన్న అన్ని దానమును భంధానమును చేయించిరి. చూడ కన్నులపండువుగా నుండు ఈ పటములు గొవిందస్వామిగారి వీధిని వారిచే ఒక లక్షరూపాయల ఖర్చుతో స్థాపి పడదిన సమయము చూడవచ్చును. వారిచే స్థాపించిన భర్తృసంస్థలను, వాటితో ఉత్కళామును పొందినవారి విషయమున, ఇక్కడ వ్రాయ అవకాశము చాలదు.

ఈజన ముది వ్యాపారనేత్ర ఉదార స్వభావుడు, నిదానము గలవాడు.

ఈ మరణమునకు వారి మిత్రులు, అల్లుడు, మనమలు, మనమరాండ్రు, మనిసరులు, అన్నిమూర్తులు, కమ్మడు మొన్నల బంధుగృహే గాక అసంఖ్యాకులగు మిత్రులు, సేవకులు, ఉపకారమును పొందిన వారు గూడ విచారమున మునిగి యున్నారు.

అర్ధశాతాబ్ది జీవయాత్ర వారంభించి లక్షలుగడించి జీవనేల భర్తృదేవుని వెచ్చించి అందరివలన మెప్పు గలుగునట్లు మూడు గొప్పసంస్థల స్థాపించిన ఈ ఉత్తముని జీవచరిత్రమును విపులముగ మూర్తు వ్రాయుచును. దాని జదివి భవన యువకులు కాశ్యాత్సమును బొందుదుర గాక!

పు ర వా సి.

జాతీయవిశ్వవిద్యాలయసభ

అడయూరులో సమావేశము

ఆంధ్రపట్టభద్రుల కొక విజ్ఞప్తి

(కార్యదర్శి లగు బి. ఎస్. కర్క బి. ఏ. టి. గారు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు.)

ఏ నీచులుగై 12 వ తేదీని జాతీయ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క జాబితా పాఠక మహోన్నయను విషయోచితముగ. ఆ జాతీయ పట్టభద్రుల శేటలు అడయూరునకు వచ్చెదరుగావున పట్టభద్రుల సమావేశము పోరావని జరుపు అత్యవసరమని మొన్నటి దినము కార్యనిర్వాహక సభవారు సమావేశమై తీర్మానించెయ్యారు.

కార్యనిర్వాహక సభవారి తీర్మానము ప్రకారము పట్టభద్రుల సమయమువారి ప్రత్యేకసభ ఏప్రిల్ 12 వ తేదీ కువారముదినమున 9.30 గంటలకు డామెర్ల గార్డెన్స్లో జరుగును సంఘాభ్యుత్థులకు ప్రాప్తము గాదునందరి ప్రవాచు ఎం. ఏ (స్టాంటూలు) గారు సభ కధ్యక్షత వహింతురు. పట్టభద్రుల శ్రేయో వాయువున ముందుముందు చేయవలసిన కార్యలాభములకై నీ సభలో నిర్ణయించి తీర్మానింపబడును.

పట్టభద్రులందరను సభకు తీవ్ర విచ్చేయ ప్రార్థింతుము. అనివార్యములైన కార్యముల తొందరలనన సభకు రావాలని పట్టభద్రులకు సభవారు ముందుముందు చేయవలసిన పనులను గురించి తమతమ అభిప్రాయమును సభా కార్యదర్శిగారికి సాధ్యమైనంత త్వరతో తెలుత గోరుచున్నాము.

ఇకర ప్రాంతమునండి రచ్చు పట్టభద్రులకు డామెర్ల గార్డెన్స్లోనే వసతు శ్రేయోపయోగముగైయుట తమ ఆగమమును గురించి గాగ్యవర్తకుల ముందుగా తెలుత ప్రార్థింతుము.

ఆంధ్ర పట్టభద్రులలో వచేయల వలెనవారులకుం లభింపలేదు. నిరుపానులు తెలియనందలన సభానిమంతముడు చారిక పోస్టువ్యాస ఇంటికరకు బంతుకుకు కలసిడిది కాదు. అందులకు వారు మమ్ముల మిమిత్తు గాక! ఇప్పుడైనా వారు తమ నిలాసమును కార్యదర్శులకు తెలివిన వందయును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924వ సం॥ మార్చి నెల 24 వ తేది

సోమవారము

సమాగమము

గొంధిమహాత్ముని సందర్శించుటకు, వివిధ ప్రాంత నాయకులను యీవారములో జవెం గ్రామమునకు జనుచున్నారు. వండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, చిత్రరంజనదాసు, మన్నగు ప్రముఖులు మహాత్మునిగిరిని ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి ముచ్చటించె దు. వారితోగలిసి సందర్శించుటకును గ్రహించు వరకు, శాసనసభల విషయమై తనయభిప్రాయమును దెలుపక, మహాత్ముడు బలియిందెను. గొంధి మహాత్ముడు కారాగృహమునకు జనిన పిమ్మట, నాయకుల చిత్రములకి శారెననటకు సందియము లేదు. విశుద్ధ సహాయనిరాకరణ కార్యక్రమమును తక్షణవృత్తితో కొనసాగించుటకు, వారికి స్థైర్యము గుడరకభాయెను. వీరి మనములు పరిపరివిధముల మరలసాగెను. ఒక్కొక్కరియందును కావించుటలో మహాత్ముడు పొరబడెనని భావించినవారు పలువురు గలరు. వీరిలో కొందరు తక్షణ శాసనోల్లంఘనమును, మరికొందరు శాసనసభాప్రవేశమును ప్రతి క్రియగా సూచించిరి. శాసనోల్లంఘనము వెనుకబట్టినను, శాసనసభాప్రవేశమునుగూర్చి బట్టుబట్టినవారు కాలమందిబయలుదేరిరి. కాంగ్రెసుసభ స్వయముల ధిక్కరించుటకుగూడ వీరు సమకట్టిరి. శాసనసభా బహిష్కారవాదులను, పాపండులనియు, మూర్ఖులనియు, వీరు నిందింపసాగిరి. గయలో శాసనసభా బహిష్కారతీర్మాన ము మోదించబడినను, వెంటనే దాను ప్రభుత్వంపై తీవ్ర ప్రతిఘటనమున, దేశాభిప్రాయము కొంతవరకు మారిజొచ్చెను.

ఉల్లీ కాంగ్రెసుసభలో శాసనసభాప్రవేశ తాదాకము స్వేచ్ఛ యొసగబడెను. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో, ఉల్లీ తీర్మానమును కదిలించలేదు. శాసనసభా బహిష్కార ధర్మము నిలిచియున్నను, శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు గల నిరోధములు దొలగింపబడెను. శాసనసభా బహిష్కార వాదులకును, ప్రవేశవాదులకును గల పోరాటములు కాకినాడలో సంతరించినందులకు, దేశమునందు శాంతిప్రీతినిచ్చెను. అనుభవమువలన గాని సత్యమెక్కడునో తెలిసెను గానీ సరిదు. స్వరాజ్య తాదుల సిద్ధాంతముల పట్టుత్వము పరీక్షలో గాని బయ్యెను. ఈవిషయముగూర్చి భిన్నాభిప్రాయమున్నను, నిర్మాణ కార్యక్రమముగూర్చి ఉభయ పక్షములకును ఎట్టిభేదము లేకుండెను. అసహాయోద్యమమును శాసనసభలకు వెలుపల కొనసాగించినను, లోకల కొనసాగించినను, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించకదప్పని ఉభయములు అంగీకరించిరి. అందుచే, ఉభయములుగలిసి యీవారమునకు తెలంగాణకు పరివర్తనమునకు అభ్యంతరముండజాలదు. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ శాంతిసభ్యములను సమకూర్చునది. మహాత్ముని ఆగమనమున కనుకూలవాతావరణము నేర్పరచినది. మహాత్ముడు నిర్బంధము కుడుననాటినుండియు దేశమునందు మరల కదలిక గలిగినది. మహాత్ము సంతోషము దేశమునందు ప్రతిధ్వనించుచున్నది. జబ్బుస్థితిలోనున్నను,

అతని యుపదేశములు ప్రజలలో నూతనోత్సాహమును ప్రజ్వలించజేయుచున్నవి.

బడ్డెట్టును ప్రవేశపెట్టకముందు, నెహ్రూగారు గొంధిమహాత్మునితో కలిసి ముచ్చటించిరి. బడ్డెట్టు ముగిసినపిమ్మట, మరల యాలోచించుటకు వీరు వెడలుచున్నారు. బడ్డెట్టు నిరాకరణము విషయమై నెహ్రూపక్షమువారు చలముగ బ్రవర్తించినను, తుట్టుతుడకు ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించి ధన్యత గాంచిరి. మాళవ్యాగారు సయితము, చట్టనిరాకరణమునకు బూనుకొని, స్వల్పలాభములను పాటించకుండుట గొప్ప విశేషము. జాతీయపక్షమువారు, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనినందులకు వారి నెంతయు ఆభినందింపవచ్చును. కాని భవిష్యత్కర్తవ్యమేమని విచారించవలయును. గొంధిమహాత్ముడు త్వరలో తన యభిప్రాయములను ప్రకటించును గాన, యీ విషయమై కడుదూరము చర్చించవలసియులేదు. ఒక్కసంగతిని మాత్రము కనిపెట్టవచ్చును. ఉల్లీకాంగ్రెసు తీర్మానములు కలకలము మాన్పుటకు బనికొచ్చినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారందరును ఒక్కత్రోవన నడుచుటకు వీలు గలిగింపక భాయెను. ఎవరి యిష్టమవచ్చిన రీతిని వారు నడుచుటవలన, పోరాటములు సమసింప, సత్వర కార్యసాధనమునకు అవకాశ ముండనేరదు ప్రతిపక్షుల నెడర్కొనుటకు తగిన బలము వృద్ధిగాంచనేరదు. ఇట్టి లోపములు గనపించుచునే యున్నవి. కాంగ్రెసుసభవారు, శాసనసభలకు భోవలదని గాని, భోవలయననిగాని విధించి, కాంగ్రెసు నిర్ణయముల నంగీకరించుట కెల్లరును సంసిద్ధులయినచో ప్రజాశక్తి ప్రజ్వలి చెడిది.

అట్టి యదృష్టము భారతభూమికి బట్టదయ్యెను. కాంగ్రెసు సభవారు శాసనసభా బహిష్కారమును విధించి, నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణము గూర్చి ఎక్కడు ప్రార్థనలు గలుగజేసి, కార్యసాధనకూలపు ఏర్పాటుల గావించియున్నచో, శాసనోల్లంఘన సంసిద్ధత దేశమున కలవడియుండును. అట్టి వలెనే తదితరులును శాసనోల్లంఘనమును శాంతిముగ నడుపుటకు శక్తిని సంపాదించియుండెడివారు. ఈ విషయమై సందేహించు నక్కరలేదు. నాగపురపు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినపుడు పరిస్థితు లెటులుండెను? ఒకవంక శాసనసభా ప్రవేశముగూర్చి తీర్మానము నాందోళన జరుగుచుండెను. బహిష్కారపక్ష నాయకులు పలువురు నిర్బంధముల ననుభవించుచుండిరి. ఒక్కంగలవారు ఉత్సాహవంతులయినను దేశమును నడుపుటకు శక్తి మంతులుగాకభోయిరి. వివాదములతోనూ, సిద్ధాంత రాధాంతములతోనూ కాలము గడచిపోవుచుండెను. ఇట్టి స్థితిలో నాగపురపు సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయ్యెను. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు దీనియందు పాల్గొనకభోయిరి. అటులయినను, దేశదృష్టి యంతయు, సత్యాగ్రహమువంక కే దిరిగెను. అన్ని భాగములనుండియు వాలంటీరులు తండోపదండములుగవిచ్చేసి సత్యాగ్రహసంగ్రహమునందు పాల్గొనిరి. స్వరాజ్యధ్వజగౌరవమును నిలువబెట్టుట కన్నిప్రాంతములవారును బూనుకొనిరి. తుట్టుతుడకు సత్యాగ్రహోద్యమము విజయము గాంచెను. స్వరాజ్యపక్షము సుప్రతిష్ఠితమయ్యెను.

కేవల రాజకీయోద్యమము కొరకు సత్యాగ్రహము నవలంబించుటకు సాధ్యమగునా గాదా యను సందియము తొలగిపోయెను. ఇట్టిశక్తియే శాసనోల్లంఘన సంఘమువారు గుంటూరుకు విచ్చేసినపుడు, ప్రజ్వలి చెను. నాగపురమునందును, గుంటూరునందును, జయితోయందును వెల్లడియ

యిన సత్యాగ్రహశక్తి, తగిన పరిస్థితు లున్నచో దేశమునం దన్ని భాగములందును పరిస్ఫుటము గాగలదు. ఇందుకొరకు నిర్మాణకార్యక్రమము ప్రధానో నిర్వహించుట యవసరము. కాంగ్రెసుసభ్యులు దృఢశక్తియులై పాటుబియున్నచో, స్వరాజ్యమీసరికి సిద్ధించియుండెడిది. అవిషయ మటుండ, శాసనసభా ప్రవేశమునయినను కాంగ్రెసుసభ విధించి, అసహాయము నక్కరగూడ కొనసాగించుటకు తగిన విచ్చియున్నచో, దేశమంతయు శాసనసభలను వశపరుచుకుని, యీసరికి వానిని ధ్వంసము జేయుటయో, పరిపాలనమును స్తంభింపజేయుటయో జరిగియుండెడిది. సామ్యభావమువలన నెంతటి కార్యము నయినను సాధింప వీలగును. మహాత్మువారీ గారు కలకత్తాలో నుపన్యసించినటుల, ఇరుపక్షములవారును శాసనసభలో బ్రవేశించియున్నచో మధ్యరాష్ట్రములలోగలిగిన విప్లవశక్తియే మిగిలిన రాష్ట్రము లన్నిటిలోను గలిగెడిది. హిందవశాసనసభలో బడ్డెట్టులంతయు సునాయాసముగ నిరాకరింపబడెడిది.

భాంతీయులచలన మేకముఖమున నడుచుటకు వీలుగానందుటకు చింతించవలసియున్నది. కాని జరిగినదానికి వగచి ప్రయోజనములేదు. గొంధి మహాత్ముడు లేనిసమయమున, దేశస్థితి అంభికారబంధురముగ గనబట్టి సహాయమున, కాంగ్రెసుసభా ప్రతిష్ఠ నిలుచుటకు చేతనయినరీతిని నాయకులు కృషిసలిపిరి. మహాత్ముడు మరల బడలుటకువచ్చుటచే అతడు శాసించిన విధమున నడుచుటయే ఎల్లరి కర్తవ్యము. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు జనకపూర్వము, హిందూ దేశమంతయు అతనిని శాసకునిగా నియమించెను. అతని నాయకత్వమునకు సంపూర్ణ విశ్వాసముంచెను. అట్టి యదృష్టియే సానమున నిలువబడుట కర్హతగలవారు పిమ్మట గనుమీపకుండిరి. మరల గొంధిమహాత్మునే అట్టి యున్నతీర్మానమున జేచి, అతని యాదేశముల ననుసరించుట కెల్లరును ప్రమాత్నించుచో, స్వరాజ్య మచిరకాలములోనే సిద్ధించుననుటకు సందియము లేదు. శాసనసభాప్రవేశమువలన గలుగదగిన లాభ మేమియో వెల్లడియైనది. ప్రతిష్ఠంభములను జయప్రదముగ నిర్వహించిన పిమ్మట నయినను, నిర్మాణకార్యక్రమమే శిరస్థముగను. శాసనసభలద్వారా పరిపాలనము జరిగించుట కిట్లు గలుగజేసినను, వానిని బలీకంఠ యధేచ్ఛ పరిపాలించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారములు గలవని దెలుపనక్కరలేదు. సర్దిఫిట్టుఅత్త్రమును ప్రయోగించి, శాసనసభల నిరోధమును నివారించి, ప్రభుత్వము వారు తమ యిచ్చను నెఱవేర్చుకొనగలరు.

అందుచే ప్రతిష్ఠంభముగాని, శాసనసభలలో నవలంబించెడి మరియె యితరసాధనముగాని, పరిపాలనమును అరికట్టజాలదు. నిరంకుశత్వ మెప్పుటివలె చెలరేగుచు నెయుండును. కాని స.స్కరణములనుబాంకము మాత్రము దొలగిపోయి, పరిపాలనపు నిజస్వరూపము వ్యక్తమగును. పరిపాలనము స్తంభింపవలెనని, పన్నులను నిరాకరింపవలసినవచ్చును. అప్పుడు మరల మహాత్ము కార్యక్రమమే శిరస్థముగను. ఎటుదిరిగినను, తుదకు మహాత్ముని మార్గము ననుసరింపక, స్వరాజ్యపక్షమువారి కయినను వీలుండజాలదు. శాసనసభలు నిరుపయోగము లని, అసహాయోద్యమారంభము నుండియు వెల్లడియగుచునే యుండెను. శాసనసభల ప్రతిష్ఠ వెనుకనే అంతరించెను. ఇప్పుడును మరల నాసంగతియే వెల్లడియయ్యెను. శాసనసభా నిరోధమయినను, మధ్యరాష్ట్రములలో దప్ప ఇతర రాష్ట్రములలో సాగలేదు. బెంగాలులో

సయితము జాతీయపక్షమువారు బడ్జెటునంతను పూర్తిగ నిరాకరింపకబోయిరి. రిజర్వును శాఖా వ్యయమును మాత్రము నిరాకరించి, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖావ్యయమున కంగీకరించిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వము అసలే బహిరంగము, దానిసంతరింప జేయవలయు ననియు తలపెట్టినపుడు, ఒక శాఖపట్ల సభిమానము జూప నవసరములేదు. మిగిలిన రాష్ట్రములలో యీమాత్రమయినను జరుగ లేదు. చెన్నపురి యందు అంతఃకలహముతో ప్రోద్బలమయి న్నది. బొంబాయిలో, హార్నిమెనుగారి ప్రభాసమును తొల గింపవలయునను తీర్మానముసయితము, శాసనసభ వారిచే నిరాకరింపబడెను. బడ్జెటులు దాదాపుగ నన్నిరాష్ట్రములలోను అంగీకరింపబడెను. కేంద్ర శాసనసభలో సయితము, బడ్జెటులోని యంత ములు నాల్గుదప్ప మిగిలినవి అంగీకరింపబడెను. ఆనాల్గు గ్రాంటులును పునరుద్ధరింపబడెను. నిరాక రింపబడిన ఆర్థికచట్టము మరల సర్టిఫై జేయబడెను. పరిసీతు లీతరున నున్నవి. ఇకముందేమిజరుగవలెను? ఆప్రశ్నయే నాయకుల సమావేశమునందు పరిష్క రింపబడును. శాసనసభలలో జరుగదగినవిని జరిగినది. నందిగమగు బడ్జెటు సమయము గడచిపోయినది. ఇక ముందు, ఉభయపక్షములవారును గలిసి జాతీయ నిర్మాణమును చేపట్టినగాని ప్రయోజనముండదు. సంస్కరణముల ప్రభు దొలగిన పిమ్మట, స్వీకరింపదగిన కార్య మిదియే. వేరొక మార్గము వలన ముక్తిదొరుకదని నిశ్చయమగుటచే నిర్మాణమునకొనసాగించక వలనుపడును. స్వరాజ్య పక్షమువారు శక్తివంచనలేక, యిక్కార్యమును సాధింపవలెను. శాసనసభలందే ప్రధాన మగు కార్యముగలదనియు, వెలుపల జేయదగిన దంతగ లేదనియు భావించజనదు. మితవాదులటుల దలం చిన తలంతురుగాక. ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించిన జాతీయపక్షమువారు మాత్రము అటుల దలంప వీలులేదు. మరల పరాక్రమ భావమును వహించి లాభములేదు. పారమెంటు సభవారి అనుగ్రహముగాని బ్రీటీషువారి అనుగ్రహమును గాని నమ్మకొనుట అసగమగును. స్వశక్తిపై నాధారపడియుండుట దప్పు హిందూదేశమునకు వేరొక మార్గము గనుపింపదు. హిందూదేశమునకు పరులు ముక్తి నిష్కృపజాలరని, గాంధీమహాత్ముడు మరియొక మారు చాటియుండెను. ఈ సత్యమును ఎల్లరును గ్రహించి, జాతీయశక్తిని వృద్ధిపెందించె దరుగాక! ఇతిరరాష్ట్రము లటులమెలగినను, ఆంధ్ర దేశము గాంధీమహాత్ముని యాజ్ఞాను శిరసావహిం చునని నమ్మదము. మహాత్మునికి ఆంధ్రదేశముపై గాఢవిశ్వాస మింకను గలదు కొంతకాలమునకు ఆంధ్రదేశమే హిందూదేశమున కంతకును కద్దరును సమకూర్చవలసి వచ్చునని, మహాత్ముడు దెలిపి యుండెను. కద్దరునిర్మాణమును త్వరిత బూర్తిజేసి మహాత్ముని సంకల్పమును సఫలపరుచుటకు ఆంధ్ర దేశము బూనుకొను గాక!

దక్షిణాఫ్రికా పంతము

భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూఢములలోనుంచు టకు నిర్మించిన క్రూరచట్టమును కొనసాగించుటకు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినటుల మహాత్మునికి తంతివార్తచేరెను. ఇంతకన్నను వేరుగ జరుగునని ఎవ్వరును తలంపలేదు. సరోజినీదేవిగారి వక్రత్వముగాని, ఇండియాప్రభుత్వమువారి విన్నప ములుగాని, బోయరు సేనాని మనస్సు గరగించు నని తలంచుట వ్యర్థము. ఈ చట్టమును భారతీ యుల నెక్కరిని బాధించుటకు మాత్రమే నిర్మించి నటుల, ఇప్పుడు వెల్లడియగుచున్నది. విదేశీయులు, యూరో-ఆఫ్రికనులు, మలయాదేశీయులు,

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథాశక్తిని తోడ్పడుడు

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

చందాలు

౯౭౦౪-౧-౧

పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు

౪౪౭౫-౪-౯

ఇదివరకు

ఇది వరకు

(తెనాలివసూలు)

చావలి నాగేశ్వరరావుగారు	౨౫	౦	౦
శివప్రసాదరావుగారు	౪	౦	౦
కొల్లా సుబ్బారావుగారు	౨౫	౦	౦
సంకా చినవెంకటప్పయ్యగారు	౧౦	౦	౦
వారణాసి వీరరాఘవస్వామిగారు	౧౦	౦	౦
కొమ్మూరి రామలింగంగారు	౧౦	౦	౦
ప్రభుల చంద్రశేఖరశర్మగారు	౧౦	౦	౦
దేవత కనకసుందరంగారు	౧	౦	౦
కొమ్మూరి వెంకట్రామయ్యగారు	౨	౦	౦
అత్తోట రఘుపతిరావుగారు	౨	౦	౦
మహమ్మద్ యస్సాయిల్ సాహెబుగారు	౨	౦	౦
గోవిందరాజు వెంకటసుబ్బారావుగారు	౧	౦	౦
తూములూరి శంకరరావుగారు	౧	౦	౦
చింతపల్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	౧	౦	౦
పిళిపాటి శీతారామస్వామిగారు	౧	౦	౦
జొన్నలగడ్డ పున్నయ్యగారు	౧	౦	౦
చుండూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు	౨	౦	౦
డాక్టరు కామమాను పులేకెగారు	౨	౦	౦
కూచిభట్ల వెంకట రమణయ్యగారు	౪	౦	౦
(కుమార్తె వివాహసందర్భమున)			
జొన్నలగడ్డ సోమయ్యగారు (కుమారుని వివాహసందర్భమున)	౧౦	౦	౦
గుడిమెల్ల తిరుమల లక్ష్మీనరసింహాచార్యులుగారు (శ్రీరంగపురం)	౦	౧౨	౦
శ్రీమతి చదలవాడ భీష్మవతిగారు (మేడికొండూరు) (కుమార్తె వివాహసమయమున)	౨	౦	౦
మొక్కరాల సత్యనారాయణమూర్తిగారు (పెనుగొండ, కృష్ణాజిల్లా)	౧	౦	౦

మొత్తం

౯౭౦౪-౧-౧

మొత్తం

౪౪౭౫-౪-౯

ఆఫ్రికాదేశీయులు మున్నగువా రీచట్టపు దాడినొడి దప్పించబడిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు పేలవమగు కారణముల నెన్ని జెప్పుచుండినను, ఇప్పుడు వారిచర్యలకసలే యాధారమేమియు లేదని స్పష్టమగుచున్నది. భారతీయులు ప్రత్యేక ప్రదేశములలో నివసించుట కెన్నటికిని సమ్మతించరని, దక్షిణాఫ్రికా తంతివార్త ప్రకటించుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు నూడించినటుల, స్పృహసేనాని పేరెన్నిక గన్న రాజనీతి కోవిదుడు. అవసరము వచ్చినపు డెన్నితీయనికలుకుల జెప్పినను సమయము వచ్చినపు డతడు తన పరితమును నెగ్గించుకొనకమానడు. దక్షిణాఫ్రికా యూరపీయనులు భారతీయులను పీడించుటకు కంకణము గట్టుకొనినపుడు, వారికి సద్బోధనలు చెవిని దూరజాలవు.

మంత్రుల పరిపాలనము

మంత్రుల పరిపాలనముగూర్చి చర్చించుటకు, మంత్రులజీతములకు సంబంధించిన గ్రాంటుపైవోటు జేయునపుడే తగిన యవకాశము గలుగును. ఇంగ్లండు మున్నగుదేశములలో నిందుకు దగిన యవకాశ మిచ్చెదరు. చెన్నపురి శాసనసభలో చాల కాలమునుండియు నీ విషయమును చర్చింపవలయు నను కుతూహలము ప్రబలియుండెను. అట్టితరి, శాసనసభ్యులకు తగినవ్యవధి నిచ్చియుండవలసినది. తగినవ్యవధి నొసగకుండుటచే, మంత్రులపక్ష ప్రతి కూలురకు, మిక్కిలి ఆశాభంగము గలిగెను. తమ

అసమ్మతిని జూపుటకై, వారు సభను విడిచి లేచి బోయిరి. శాసనసభలలో జేరి ఏమి కార్యములనో సాధింపగలమని తలచినవారెల్లరు నిరాశాపూరితు లగుచున్నారు. ఏర్పాటు లన్నియు ఆధికారవర్గము వారి చేతులలో నుండుటచే, వారు ఎటులతలపెట్టిన నటుల జరుగుట సహజము.

ఆంధ్ర బాలగాయకులు

శర్మసోదరులను ఆంధ్ర బాలగాయకులు నిన్నటి దినము గోక్షేహాలులో తమ మృదుమధురగానముచే శ్రోతల నానందాభినిముందిరి. సోదరులలో కనిష్ఠుని గాతమాధుర్యము, వీణావాద్యము మిగుల విన సొప్పుగనుండెను. జ్యేష్ఠసోదరుని ఫిడేలువాద్యము కడు లలితముగ నుండెను. ఉభయులకును, చిరుత ప్రాయములోనింతటి కళాపవిత్రతయలవడుట అసాధారణ మనుటకు సందియములేదు. మార్దంగికుడు గూడ బాగుండె. ఇతడు తన సామర్థ్యాతిశయమును వెల్లడిజేసి, గాయకుల గానమునకు వన్నెదెచ్చెను. మువ్వరు బాలురు, త్వరలో నభివృద్ధిగాంచి తమ కుచు ఆంధ్రదేశమునకును కీర్తిదేగలని, భావించెదము. ఆంధ్రదేశమున గానకళ మెల్లమెల్లగ వికాసస్ఫూర్తి గాంచుచున్నది. ఆంధ్రగాయకులకు తగిన ప్రోత్సాహ మున్నగాని, వారి యంతశక్తులు బయల్పడనేరవు. చెన్నపురి ఆంధ్రులేమి తదితరులేమి, బాలగాయకులకు సముచితభంగి ప్రోత్సాహ మొసగి, సంగీతకళాభివృద్ధికి తోడ్పడుట ధర్మము

ఇద్దరు యూదులు కాల్వబడి తుకగ్గతులైరి. పోలీసు
వారీసంగతిని విచారించుచుండ మాన్యు అబ్దులు కాల్వబడిరి.
వారికిగూడ గాయములులేకపోయి. ఒక యూదుడును, ఒక అబ్ద్వి
వాడును గాయములచే మృతికొందరి.

శ్రీరఘోదాసుల గానసభ

హాసరీ కప్పను సర్దారు బహుశరు పేరునీనుగారి కుమారుడు సర్దారు తారాసింగుగారివై శ్రీ. ఎ. చట్టము 17 క్కను క్రింద తేలిపినకేసులో చూద్దాంలు కుమారులకోరినను, పోనునీ అతారి దగ్గనంపుములతో నంబంధమాను వదన-కొండునని నిష్పనించెను. అందువలన కేసు రద్దుచేయబడినది. (అ. పి.)

శ్రీమదుంకర చక్రవర్తి నకు వీరభద్రాచార్యము
గారింజినపద నుభవగి నను.

అనుబంధము. అందుకు దానినిగూర్చి యెట్టి అభిప్రాయము లేదు. "దానినిగూర్చి అభిప్రాయము" అని అయిన ప్రారంభించెను. "అయ్యది యింత రకమున ముఖమున ఉంచెను. అధికముగా యింతరకమున ఉంచెను. అది విచ్చియు గానందమునందున అప్పుడు అందరినిగూర్చి కూడగట్టుకొని స్వచ్ఛమునకు గలంబించిన కార్యక్రమము ననుసరింపవలెను. పార్లమెంటునకులందు స్వచ్ఛత కార్యక్రమము జరగవలెనని మెమోరేటివ్ నుంపాదించుటకు ఆపక్షము ఇందియను గూర్చియు, దక్షిణాఫ్రికా, కెన్యాదేశముల లోని భారతీయులగుర్చియు ప్రభుత్వ విధానముపై తమ సీ ధాంతములను గూడ త్యాగమునకు వెనుదింగుదును. కార్యక్రమభర్తృమిత యువముగ నున్నపుడు భారతదేశము విముఖముగా మొదటి ప్రభుత్వమును చేసినంతమాత్రము చేయవలయునని నాకార్యక్రమము గలగలమును.

కార్యక్రమభర్తృమిత వచ్చినందునవలన ఆయన కేమియు సం దక్షిణాఫ్రికా లేదనియు, యెప్పటికైనను మనబలముమీదనే మనమార్థరహితమునందల"ననియు గాంధీగారు ముగించిరి, "ఎప్పుడైతే పట్ట సాధ్యము గాకుండునో అప్పుడే యే ప్రభుత్వమైనను, లింగరణ, కన్యార్పణ, లేదా ప్రభుత్వమైనను భారతదేశవాంఛితముల సేద్యకరమగు" అనిగూడ ఆయన చెప్పెను.

కాననభా ప్రత్యేకముగూర్చియు, యావధ్యమధ్య రాష్ట్రములలో నుభారత కానన సభయందును జరిగిన విషయముల గూర్చి యేమియును చెప్పవలసిన గాంధీగారంగీకరించిరి. స్వరాజ్య పక్షమునకు యీసెలముఖకు ఆయనను బాధపెట్టవచ్చును. ఈవిషయములన్నియును ఆయనతో చర్చించిన గాని వారు తేసిన పనులై యెట్టి అభిప్రాయములను గాని చెబుకలరను. ఈ చర్చ జరిగిన పిదప ఆయన తన విధానమును నిర్ణయింపగలడు.

కెన్యా విషయమై విచారించుటకు బయలుదేరిపోయి కాలిఫోర్నియాలో నిర్వహణ చేయియును లేకుండునదే యెంతవలెనైన జేయకలగని గాంధీగారు తమభావమును చెప్పిరి. "కమిటీయందు నిశ్చయించబడిన సభ్యులు యిందుకును చెప్పవలసి దృఢమును వ్యక్తముగాను విషయము చెప్పట కష్టము" అని గూడ ఆయన చెప్పెను. "నేను ఆయన యిచ్చానై నా అభిప్రాయములను చెప్పెను, యీ కమిటీలో కాన్ఫ్రెస్ గారు, యిం లేదనియును సుప్రసాద, ఆద్రూను గారికింటి వారలు లేనిమాటను మూలము చెప్పగలరు. ఈవిషయమై వారుగ అప్పి విషయమును చెప్పిరిగోనారు వారే. ఇందుకుభయము ఆద్రూనుగారు సహజముగాను చెప్పెను. ఇట్టియుభయములను లేకుండ జేయుటకంద్రముదుగు స్పష్టముగా గానించుచున్నది. దీనినిబట్టియే యీకమిటీ యేమిజేయునా అని అనుమానముగ దోచుచున్నది."

దక్షిణాఫ్రికాలో మలయాస్త్రిలు

కేపురాష్ట్రములను క్లాసు యేమియాలియునుండి తొలగించు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము జేసిన నిర్ణయమును గూర్చి గాంధీగారు నక్కని సంగతులనుచెప్పిరి. ఆయనయిట్లు చెప్పెను.

"ఇది ముఖ్యముగా దక్షిణాఫ్రికా స్వచ్ఛమై విషయము. ఈ ప్రభుత్వము యింతవలెనైనయును మలయాస్త్రిలు జేయుచుండును. ఈ ప్రభుత్వము అత్యంత దుర్బలముగానున్నది. మలయాస్త్రిలు సమములు. ఇందువలన కేపురవాసులకు యింతవలెనైన వారలకు కష్టములు. కావున కేపురందు భారతీయుల జనసంఖ్య 10 శేషముదియై కొద్దిగ నుండుటవలన అచటివారలను ఈ ప్రభుత్వము జేయుటతో కష్టపెట్టి లాభములేదని తలంపబడెను."

ఈసంభావన మధ్యమున గాంధీగారు కర్నూలుమీదను గానిన ప్రకటించుచు, ఆయన బాధ్యతగాక, పరమమిత్రుడయి, ఆద్రూనుగారికి మిత్రుడనియు చెప్పెను. ఆద్రూను గారిని ఛార్జిఫోయి, అందున. ఆయన బావమునా మహమ్మదను దక్షిణ ప్రాంతముగూడి ఉదయము మొదలు రాత్రివరకును వ్యతికలత వ్యాసముల ప్రాయముండును.

"భారత దేశమునకు స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు మమ్ములకు యూరోపియను పరిశారములను యింటికి తెదలగొట్టుటగా" యని మూలనిధి నవ్వుతూ ఆయన. గాంధీగారు చిరునవ్వుతో కరస్పందన గావించి "అమాట మనకులే తగులదు" అని చెప్పెను. మూలనిధి బయలుదేరి వచ్చెను. గాంధీసతీమణివచ్చి ఆయన కుడవసారి కొట్టెకాము పుచ్చుకొనుటకై పక్కలో ఆనుకొని లేచియుండును.

ఒక్క ఇన్స్టిట్యూషను గారు తప్పక క్రింద ప్రభుత్వ అధ్యక్షులందును ప్రజాపక్ష కార్యనిర్వాహకర్గమున అధికారులగు సెక్యురెసిటీలో ఉద్యోగమున

బెంగళూరులో గాంధీపుణ్యమాము

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారి ఉపన్యాసము

పోలీసువారి మాటావిడి

బెంగళూరు, మార్చి 1:- ఇప్పుడు బెంగళూరులో విచ్చేసియున్న దేశభక్తకొందఱు వెంకటప్పయ్యగారిగారు 18వ తేదీ సాయంత్రము గాంధీపుణ్యమాము మైదాను కాలగనుకమిటి యాచనాన్యాయము జరిగిన సభలో నువ్వనించిరి.

ఈసభ విచిత్రపరిణామలలో జరిగెను. అయ్యది గాంధీమాగమునాచిరకాలమునకు వలన కాలగనుకమిటివారు 18వ తేదీ సాయంత్రము విహారంకడ జరుగుననియు, మైదాను రాజకీయపరిణామలూర్చి ఇచటివారు కొంతకు మాటాడవలసి కరపరములు పంపియెట్టబడెను. దేశభక్తులు బెంగళూరులో నున్నను అయిన పేరుగాని, ఆయనకుపన్నసేయివిషయముగాని ఆకరపరములలోలేదు. ఇట్లుండగా అన్వేషింతు పోలీసునూకరింపెదెంతును దేశము యింపెట్టెరు. పూర్వచారిగాయను 11 గంటలకు వెంకటప్పయ్యగారిగారు గాంధీకివచ్చి సాయంత్రము సభలో మాటాడెదరా, యేమియమై మాటాడెదరని యడిగి. సాయంత్రము సభజరుగునని దేశభక్తులు చెలియెను. కాంగ్రెసుకమిటీవారు ఆయనను మాటాడుమని కోరెను. కాంగ్రెసుకు సంబంధించినవారు మాటాడుమని అంతవరకు కోరవచ్చుననుక అవిషయమే రాదని ఆయనపోలీసువారితో చెప్పెను. కాని ఒకవేళ సభకువచ్చి మాటాడుమని మాటాడెదరా యని అన్వేషింతు మాకరింపెదెంతుగా రడిగిరి. అప్పటి కేమియును జేప్పవలెనని దేశభక్తులు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. అన్వేషింతు మాకరింపెదెంతుగా రు విడిచివెళ్లెరి. కాంగ్రెసువారును వాక్కుంధునముజేసి నట్లే జీవితమునకు కలుగుగాక జెప్పిరి. ప్రభుత్వ కార్యకర్తలయొద్దకు లేదనియు, కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమును గూర్చి మాటాడవచ్చుననియు అన్వేషింతు మాకరింపెదెంతుగా రు జెప్పిరి. దేశభక్తులు వారు బెంగళూరుకు ప్రచారమునకు వలెను. కాన అట్లే మాటాడుమని నిర్మాణకార్యక్రమము గూర్చియే మాటాడెదరని వాగ్దానము జేసెను. అంత అన్వేషింతు మాకరింపెదెంతుగా రు తెదలిపోయిరి.

సాయంత్రమునకు 144 నెక్కును ఉత్తరకేమియు జేయక పోవుటవలన కాంగ్రెసు అధికారులు పోయి దేశభక్తుని సభకు అడ్డుతుడుగ నుండరలెనని కోరిరి.

భీమారావుగారు సభ్యులకు దేశభక్తుని గూర్చి చెప్పిన పిదప ఆయన ఉపన్యాసమును ప్రారంభించెను.

దేశభక్తుని ఉపన్యాసము

దేశభక్తుడు రిగంటలసేపు లెలుగునా మాటాడిరి. తెలుగు కన్నడము దగ్గరయగుటచేత, ప్రేక్షకులు ఉపన్యాసమును తెలిసికొనుచు వినుచుండిరి. ఆయన అంతట యిట్లు ప్రారంభించెను:-

"మిక్కిలినడవను బాధకల్పకాగ్రము గల్గినందులకు నంతోవ నునుచున్నది. నేనీక్రిందికి బెంగళూరుకు వచ్చితిని ఉపన్యాసము లిచ్చుటకుగాక నామాతరు అల్లుడు అహోగ్యువాన కై వచ్చితిని.

కేటికో గాంధీమానము ముగియక. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సన్నీసభకువచ్చి కొంచెము మాటాడవలసినదిగ కోరెను. కాని నేటి కార్యక్రమములో చాలమంది మాటాడవలసినటులనున్నది. నేను దీర్ఘసభ్యము గావించినా లేదనుకొనెను. (కాటికార్యక్రమముననే దేశభక్తుడే మాటాడుటకు అడ్డుతుడును ప్రేక్షకులను అగీకరించిరి.)

మహాత్ముని కలచార్యములు మిరగినవే. ఆయన జేయబోయి వచ్చుములు రెండేడ్లుండి, జబ్బుజేసి, భగవంతునిదయవలన యిప్పుడు నడుమైయున్నాడు. భారతదేశకు తయి యింతులకు సంతోషించుచున్నది. మహాత్ముడు భారతీయుడు మూలమే గాడు. ఆయన ప్రపంచవిభాత పునపుడు. ఈప్రపంచములో ఆయన బోలువారుండక. అయిన రెండేడ్లప్రసము, క్రీస్తీయనియు పాశ్చాత్యులు సంతోషించుచున్నార. ఆయన మానవతరమార్గమును బోధించునని గొప్పగొప్ప కైస్తవులకు మతగురువులనుచున్నాడు. అట్టి మహాపుంపుడు మనలో ఉన్నది మనలో నుండినే కావలె సాధారణముగ నుండి చిన్న పెద్దయొక సర్వసమభావముతో నున్నాడు. ఆయన మహాత్మ్యమును మనము కనుగొనవలయును. 'వెరటింటిలో' వెంకటయ్యగారు రాదు

అని లెలుగునామెక గలదు. మహాపుంపునకు తనదేములోనే కేరుండదు. అయినా కేపురమునందే కథనకు విభముగ నడిచెడిది. అప్పుడాయిన యొక మహాపుంపుడని చెప్పిందెట్లు విందును. ఇట్లుచుటకు కాలముమీది మనము బొందు ఇంగ్లీషు విద్యయే యిందుకు కారణము. ఇదంతయు పాశ్చాత్యవిద్యా మోనామనలన జరుగుచున్నది.

భారత పరిస్థితి

ఈప్రపంచములో ప్రతిదేశమున బోలువరొక వృద్ధి గానుచున్నది. ప్రతిదేశమున మున్నగు చిన్న చిన్న దేశములు మనకున్న మించిపోవుచున్నవి. ఇదివర లో మన భార్యల విభాగిని గూర్చి అంత చెప్పకొనవార మిత్రుడెవడు నున్నామో ముందేక్కడ నుండునో ఎంతయో తెనుగదీయున్నాము. మనకు అర్థగౌరవము లేదు. భారతీయుడన్న యెవరిని గౌరవములేదు. ఇంటియెటు కాపురెప్పవెనరు. అను యివర దేశములకా రెవరుగాని ఇండియా మాటైన యెత్తినవారుగాదు. ఇండియానుండి పోయిన ప్రతినిధులు ప్రభుత్వ ప్రతిభులుగాని భారతీయప్రతిభులు గారు. భారతీయులకు కేదేమైన అర్హతను గలదా? వారు ప్రపంచములో 1/5 వంతున్నార. ప్రపంచవ్యవహారములో వారి కేమైన వాయిగలదా? భారతీయుల తరదేశములకును కానియెవ బోలెనన్న ముక్కుమచ్చలతో బోలయెను.

నేను మనము పరతమమై యున్నాము. మన మేమైన తెలివిలో తక్కువకారమై యున్నామో? మరి దేనిలో తక్కువ? నున్నది అనకలములున్నయెవల మనతో నిరంతరము సమము గాగలదా? మన గతి యింతసంపదిత మైనను మనలో బోను,టానురు, రాయవంటివారు గలరు. మనలో ఇంగ్లీషు వారిని మించిన కత్తిలు గలరు. కాస్త్రుకండితులు గలరు. అట్టి మనము అభివృద్ధిమై యున్నాము.

ఇందుకు బాధ్యులెవరు?

పూర్వము ప్రపంచమంతయు అంధకారబంధురమై యున్నపుడు భారతదేశము నిద్రకుమన కీర్తి, అట్టివలతో విరాజిల్లుచుండెను. ఇతర దేశములకు నాగరకత యిచ్చుచేమి యోదెలియన వుడు మనము నాగరకతయందు కేవలమును బొందియుంటిమి. నేనుపతిరులమై యున్నాము. ఇందుకుబాధ్యులెవరు? ఎవరున్నారో? మనమేగదా. ఇదివల నననలే! "మాకు మేమై మిత్రులము. మాకు మేమేక క్రతులము. మాలోయి సన్న భావమున కించియింతల ముద్దులములు మేమేనుగుదుము" అనిగీతలో చెప్పలేదా? మనముజేయవలసిన పనిమనము జేయుటలేదు. మనము మృణ్మయిని కారములకై ప్రస్తావింపగ నున్నాము. ఎంతయో గొప్ప బాలివారమై అర్థగౌరవమును గోల్పోయితిమి. స్వయం సాహాయ్యమును మానేసితిమి. భగవంతుని మాపిశివనే! స్వయంసహాయము జేసికొనువాకే భగవంతుడు సాహాయజేయెను. మన పుంపులవలె సంచరించితిమి యితరులను మలలకు గొరించెదరు. ఇంటినద్ద మాంపి యెచ్చి లాభించులేదు.

మనలో నైమత్యములేదు. మనలో బోలెనైమత్యమై యెడల ముదియె కనిక అనుయ యెర్పడి క్రిందికి లాగును. మనము కర్మకార్యములమార్గముల బోలుటలేదు. మనముసాతకభక్త్యమును విడిచితిమి. మనకేమియును కరమార్గములేదు. స్వార్థమే మనల నావించింది. తిన్నవాటాటకు కామరతు, యన మనములంత పొంగిబిలిమి. అర్థవాంఛనములుగిడులేదు. సర్వక్రమగురకార్యములజేయ మానితిమి.

బ్రాహ్మణులమై చేయుచున్నార. స్వభక్త్యములను నిర్వహించుచున్నార! భక్త్యమార్గమున సంపదించుచు నితరులకన్నా బోధించుచున్నార! ఇప్పటి బ్రాహ్మణులకు అర్థగౌరవమే పోషకము. ఆయనకు భక్త్యముమాటయేలేదు. ఎంతటి పాపమునైన వెనుదీయదు. భగవంతుడే మహాధి యై.ది.

ఇదిరవాతులు మూలమేమి? వారిగూడ ప్రజావంతులును మేధావంతులును గలరు. ఎరైనను సతే మానవోద్ధరణమునకు పనిజేయువారే బ్రాహ్మణులు. ఇ సర్వత:గాక పోవచ్చును. బ్రాహ్మణులు గుణములు గలవలెను. వైచమమైనను గౌరవింపవలసినవే.

మహాత్ముని నాయకత్వము

మనకు వైర్యసాహసములు కేవలపుటకేతనే వెళువది యుంటిమి ఇందుండి యుద్ధరణ మార్గమేదీ గాంధీయహాత్ముని నాయకత్వములొక కాంగ్రెసు ఆధిపత్యించిన అనినాయోద్య

మన గానము మన్ని దీని అసంగతము మూలము. ఇట్లు భారతదేశమున శ్రాత్తగాదు అది కాత్తవోదమును పునః సంప్రదించునైయున్నది. ప్రస్తుత అందరినూ దెలిసి కడే కట్టవచ్చును. సరంభమునందు బ్రహ్మచర్యము అన్ని కత్తి క్రితములను పెట్టు బయ్యచినో తెలియగలదు.

మహాత్ముడు బోధించినది, యీ బ్రహ్మచర్యము. భారతీయులు దేశము దిశకు కేసును లేదు. దీని వెనుకను అంధారమును, పాశ్చాత్యులకు నుడ నింతకన్న మంచి మార్గము గానందలెదు.

కాకినాడలోని సమయము 11 పాయింట్లనుకలవు. నిల్వను ప్రెసిడెంటు నూత్రప్రాంతమున సురక్షింప నుచు మా ప్రభుత్వము దానినే మహాత్ముడు దౌర్జన్యము అంబాయోద్యమముగ ఆదరణతో బ్రేలును.

అయితే తప్పు ఎరిగిననున్నది మహాత్ముని మార్గములో పథ్యాన్ని మొదటి తేళ భారతీయులు దాని వారలతో బెట్టుకొనే దని మహాత్ముని ఈయన మార్గమును పూర్తిగా వారలతో బెట్టుకొనుట యెట్లుండెడిదో యీ సంగతి ప్రస్తుతము. మనదేశమునందు మార్గము నుంచి దిశాదని లాభము లేదు. కత్తి క్రితములను మన భక్తినికలతో అనుమతిగాదనుట మార్గము. గాంధీమహాత్ముడు ఇండియాలో బోధించినదానిని యింత తేళముల మరల స్వీకరించెదను. బాధ్యతను బలము మిట్టెయ్యెదము.

అ కా లీ లు

అసంగతము కాపాడుట సాధ్యమైనది కొందరు విజ్ఞులు ప్రశ్నించిరి. మితవాదులు గాంధీమహాత్ముడిగాని అనుభవముల కాక్షేపకత్తి గాదని తూటాడిరి. గాంధీమహాత్ముడు చెప్పిన వంతయు బ్రేక్షకులయిరి. ఆకాశము మీద నుండి తిరిగి అక్రిందు కేసిరి. వారు అసంగతము బద్ధులై అన్ని కత్తి కాపుచుండిరి.

మహాత్ముని దౌర్జన్యముతో అనుభవములను మన గత తప్పే. తిక్కనగా బాహు గూర్చుని ముత్రముల నుచ్చరించుటయేగాక, కర్మకాండ ప్రపంచవంతమును కేరళ తపస్సుతోనే జనునైతి. మార్గమునందే ప్రత్యక్షము వాని తపస్సువల్లనే భర్తముల నిర్మర్తించుచున్నది.

భగవంతుడే తామును. మనము తపస్సుకలనే భగవంతుని సాక్షాత్కరించుకొనగలము. ఆత్మకత్తి క్రితములతో యాదృష్ట్యవశాత అనుభవములను వలంబించగలము. ఇట్లు అనిభావ్యతలను గురించి. ఈ వక్రమును భారతీయులకు యెవరును కేసు జాలరు. ఏలనగా వీరు నాస్తికత్వమును యుష్టుల కంతరివారు. అందుచేతనే ఆకాశము మీద కత్తి క్రితములను కేసుకల్గిరి. మనము మహాత్ముని నామకర్మమున నమయకొనుట యే యోగ్యమైన మార్గము. భగవంతుని దయకలన ఆకాశము మదనకల్ప మహాత్ముని కేసుచేసి, భుక్తియు కామమును విడుదలకేసిరి. మహాత్ముడిను మనలో పంజేయును. మన మోక్షము కాక్షేపము పొగొట్టుకొనరాదు.

భారతదానిద్రము

గాంధీమహాత్ముని నిదివరకా, ఈ కేసులో పెంత యో కనికేసును నివదిగ కాంగ్రెసు పార్టీ గురకటి నిర్ణయించెను. కాంగ్రెసు మేయనున్న కేసుల కత్తి క్రితములైనకా ? ఏమి కేసితిమి ? మనకు స్వరాజ్యము కాలెను. కాని యిక్కడ మి ? ఖద్దరు స్వరాజ్యము నిచ్చువానిని చాలమంది యాడిగెదరు. నల్వెనరు. వారలకు స్వరాజ్యమున అర్హముకలెదరు. కరాధీకరతలందే స్వతంత్రమే స్వరాజ్యము. మనదేశముల విదేశములై అన్నిటిని ఆధారపడకుండ కేసుకలమును. ఇదియే స్వతంత్ర కాంగ్రెసు నిర్ణయములయియు నూలనములకును కొలుచున్నది. ఉద్ధృతమైన యెడల భారతదానిద్రము పోవును. భారతదేశములో బిక్కిరింపుకొనక 1 1/2 అణము వచ్చునని లెక్కపెట్టబడెను. ఈ మధ్యనే కర విక్రేయ్యగారు 2 అణము 2 1/2 అణము వచ్చునని లెక్కపెట్టిరి. పూట 6 అణము వచ్చునని అన్నానికి చాలక, యిది యేమిచాలాన ? ఈ కాలమున ప్రవేశపెట్టి యెడల దానిద్రము తొలగిపోగలదు.

మన భుక్తియు మన కేసులతోనే గలదు. ఇతరులను నిందించి లాభములేదు.

మనకు దేశభక్తుడు ముగించుచు అందమును భుక్తులకు భరించలేనదియు, ప్రతియొకడు రాజును నెలకొల్పలేనియు, (కామము మనలెననియు, హింస మహాత్ముడి మైత్రి) కృత్తికములెననియు, అన్ని కత్తి క్రితము తొలగింపక లేనదియు అని నిర్ణయించుట ముఖ్యము కాంగ్రెసు

సభ్యును కేసు నిర్ణయించుచు మన సాగింపనలెను. ఉద్ధృతము కేసు. మేము మార్గముల గూడ భారతీయులైన నియు స్వరాజ్యమును బ్రేక్షకు భారతదేశముల కత్తి క్రితములైనదో వారిని అంత ముఖ్యమైనదే అనియు దేశభక్తుడు మార్గములెను.

ఈ కత్తి క్రితములైన పదవ క్రితముల. భీమరావుగారు ఉపఖ్యాతములను ప్రభుత్వమువారు దేశభక్తులై 144 సెక్షను ప్రయోగించుటకు ముటాడ నిచ్చినందులకు వారిని మందము లర్పించిరి.

గాంధీమహాత్ముడు కేసు, దేశభక్తుడు కేసు, అను మార్గములతో సభ్యుని నెను.

దేశభక్తుడు కేసుగూడ 20 ని లేదీ బయలుకేసి హిందూమతము బోయి మరల మేనిల మెదటివారములతో తిరిగి వచ్చెదను.

వ్యాయామ వార్తలు

ఎస్. వి. ఎ. ఎ. తెన్నినుకందెములు

కేసివారము సాయంత్రము మెన్సింగిల్లు అత్యుపదేశమునందు సి. రామస్వామిగారు, రామిరెడ్డిగారితో వాడి మూడు సెట్టులలో నులుపుగా గెలిచిరి. టెన్నిను అటయందు ఖండారములందు, మెప్పునదిసి కచ్చిన రామస్వామిగారు వారము దినములందు మెదటి పి లేవడ యెంతోనో యుక్తతో వాడును గెలుచుచుండిరి. ఎరుటివాని కండ్లు మరుమిట్టు గొప్ప రామస్వామిగారి సర్వము, ఎరుటివారు తిరిగి కొట్టకేసి పోట తిలముగా కేసు బంతులను చూపి తీరకలెను. కేసివారమునాడు ఆటలో రామిరెడ్డిగారు సాగిని అట వాడకున్నను కాలిముగా, ధైర్యముగా, నెమ్మదిగా చివరకు ఆడిరి. ప్రతి కత్తి క్రితములను గెలిచెట్టి క్రయత్తించెదగాని, రామస్వామి అందులకు తా వీయలేదు.

మొదటిసెట్టులోని అన్ని ఆటలను గెలుచుకొని పదవరము సెట్టులలో గెలిచెను. రామిరెడ్డిగారు గెలుచుచు రామస్వామి ఆటన నోడించెను.

పదవ, కత్తి క్రితమునాడు నిలుపు కేసులందెన సింగరకేసు సాక్షాత్కారముగారు మెదటి ప్రారంభించెను లోలిరోజున సాక్షాత్కారముగారు గెలిచి, అటలతో గెలిచిరి, రెండవవాడు కింగరకేసు గా రామును ఓడించిరి.

బహుమతుల నిచ్చుట

పదవము ముగిసి పదవ ఆట గాంధీ, ప్రేక్షకులందరు గర్వము దంపతులు, టాడుమారులు గా మిట్టు ప్రాటరు గారు మార్చియున్న లెక్కకుగా మూగిరి. డా॥ కె. కె. పాండ్యగారు కొరికిపదవ గెల్చిరి. ప్రెక్షిడి గెలిచినవారలకు బహుమతుల కంఠియిచ్చెను. పాండ్యగారు బహుమతులకు గాను భూరి విరాళము లాసంగిన దాతలను కొనియాడిరి.

గవర్నరుగారు రుక్మసింగులు చచ్చుపురుషులకు భారతదేశ ముతలను ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఆటగాళ్ళునుచుటకు మనమెల్ల కము గర్వపడవలయున్నదని దెలిపి, తనవ్యవేశమునందు గూడ ప్రఖ్యాతికడసిన రామస్వామిగారు మూడు మిక్కిలి గొనియాడిరి. గవర్నరు గారు అన్నారములను, బాణసంచావిసేదమును వాచినపదవ సభ ముగిసెను.

సోమవారములు

గెలిచినవారు	ఓడినవారు
సింగిల్లు,	
రామస్వామి	8-0; 6-3; 6-3.
రామిరెడ్డి	
క్రత్యేకపదము	
కింగరకేసు	2-6; 6-4; 6-4; సార్వభౌమరావు

దక్షిణాఫ్రికా సహాయనిధి సమహరించుట:— ఇన్ స్పెక్టరు ఎస్. రామనాథపిళ్ళే గారు కుక్రవారమునాడు చిత్తూరు పురపాలియగు చంద్రకేళికర్ణి మారువేషమున మోసము చేసెను. కేసుపై అరెస్టుచేసెను. ముద్రాయి కొన్నాళ్ళు పోలీసులకుని భారతీయులను పులి కాసంపాదకులగు సి.ఆర్. వాయుడుగారికర్థ పనికేసుయందెను. వాయుడుగారు స్థాపించిన పక్షిలకల్పి సహాయనిధి కమిటీ కేసులకు ఆజ్ఞుల వాడని కేసులను చాలమందికర్థ భుజుల మూలకేసెను. పదవ వారము అనుచుండిట్లు తెలిసిరి. ఆయన యింతకు 5 రోజులు కత్తి క్రితము వాడని రుజువు కాబడెను.

సివిలు జస్టిసు కమిటీ
అఫ్ఫిసియల్ రిసేరగును విచారించుట

అల్లాబాదు, మార్చి 21:— సివిలు జస్టిసు కమిటీవారు సి. యా. చీఫ్ గారి ఆఫీస్ లో రిసేర: యొక్క అనుభవము గూర్చి విచారించిరి. దివాలా కట్టుకొన్న లాభమును పొందవలెనని అనేకుంది వాక్యములు అనుగుచుందు కనియు ఇట్లుకుట వాక్యముల కేసుల కేసులకు కొనకలేనదిగాని నిర్ణయముగా కర్మవహరములను కరిమార్గము చేసికొనుటకు కావలయు చీఫ్ గారు చెప్పిరి. ఈ చట్టము కల్ల ప్రదేశములకు సరిపడదు. ఆఫ్ఫిసియల్ వారికి వీరివలన యిసుకునైనను ప్రయోజనము లేదు. వారిపై ద్వివ మొత్తములో యెస్ట్లు భాగము వారికి కచ్చుచున్నవని చీఫ్ గారు చెప్పిరి.

నారాయణ ప్రసాద్ ఆఫీసు అడ్వకేటుగాక, ఆగ్రావాలో తనకు సంబంధించిన వారముల సివిలు ఆఫీస్ కులో జిల్లా జడ్జిల తీర్పులతో కంకుట్టి చెందితిని చెప్పి, సివిలులో జిల్లా జడ్జిల తీర్పులతో అసంకృష్టి చెందితిని కొంత మంది సాక్షులు చెప్పవలయుటతో పి రిక్రీషంపకేసు.

కాకినాడ డి॥ము॥ కోర్టులో

సా 678/1923

వాది:— విచ్చు వీరభద్రరాజు.
ప్రతివాది:— కంబోజేశ్వరు కాపురమును పుచ్చల కెంకలముచ్చయ్య.

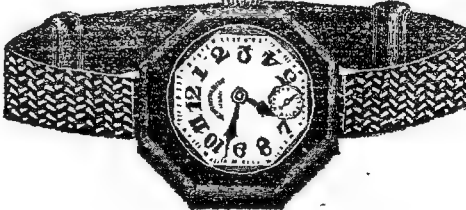
యా ప్రవాదివయన వాది ప్రాంత: నోటు వాకిగాను రు 172-8-0 లు కావాను బాట: చేసియున్నాడు సవరవాదాలో ఆక్షేపణ తెలియచేసుకొనటకు ది 29-8-1924 నెలకం కాండా అయియన్నదని యిందుమూలముగా ప్రయోగించడ మొనడి.

వై. కామేశ్వరరావు,
పీడక.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో ముప్పై గారెడి, మొగకట్టి పాస్తలానునము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాత్తము, భారతదేశము, యుక్తయులు, అమెరికావారి చిట్టకేత మూలము విశిష్ట విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక ముఖ్యము మూలముచేయుట, మామిడి చెట్టును పుట్టియుట, కీడుతో నమాధియును, కరీరములేని తలకాంచేత మూలములను భూమిపైన గలముయెత్తున గాతలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపు మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మెకకే చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని టెల రూ 4-0-0 లు. (211886) పి. ఆర్. జవార్దనరావుడు, బంగ్లా, గుంటూరు జిల్లా.

మిక్కిలిచౌక ! చేతివాచీలు మిక్కిలి చౌక !

1. నిక్కెలువెండి రిప్టవాచీ 12 నైజా గారంటీ ఒకసంవత్సరము 5-8-0
2. డిల్ - పలకలుకలిగి అందముగా నుండునది 6-8-0
3. నిక్కెలు చేతివాచీ - 4 పలకలు - 8 పలకలు గలది 7-8-0
4. సోల్డ్ గోల్డ్ - బంగారుమలము చేతివాచీలు - 8-8-0
5. డిల్ - రాత్రులందుకన్పించు కేడియంపలకలుకలిగి 9-8-0
6. డిల్ - "మిరజ" పలకలుగలది 12-0-0
7. "రాస్కాపు" కేసుగడియారము 16 చిన్ననైజా మంచరకము 5-0-0
8. "రైల్వే గ్యులేటరు" కేసువాచీ 5-0-0
9. బంగారుమలముచేసిన 18 నైజావాచీ మిక్కిలి అందమైనది 9-8-0
10. డిల్ - చిన్ననైజా పలయువారు:— 10-8-0

ఎమ్. హెచ్. రావు అందునన్ను, తపాలాపెట్టెనెం. 29, కాకినాడ(అనివ్రాయవలెను)

జాబులు

ఎర్రగుండెతాలూకా మహాసభ

ఈ మహాసభ యీనెల 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఎర్రగుండెలో సమావేశమగును. శ్రీ దేశబాంధవి ఉత్సాహిణులగుటచే, డాక్టర్ సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆధిపత్యము వహించును. ఈ సభలో గ్రామీణులకు ముఖ్యము నమలునది సభకు విశేషముగలదు. కాన ప్రతి గ్రామమునందీ ప్రతిపక్షము విచ్చేసి ప్రార్థించును. దేశభిక్షులను ఆధిపత్యమునకు గూడవిచ్చేయవలెను.

29 వ తేదీన మాత్రమునూడెంత తాలూకా కాంగ్రెస్ సభమునూడెంత సమావేశమగును. కాన ప్రతి గ్రామమునూడెంత సభకును వెంటనే 1924 సం॥ ౧౦ వత్సరపు చందాలను నమలుచేసి గ్రామమున కొకరు ఏ॥ సభకు సంఘసభకు సభ్యులను పంప ప్రార్థించును.

అంతట తాజేవల్లి నూడెంత 18 మైళ్ళు. మోటారు కూడకలదు.

అలపాటి సుబ్బన్న చౌదరి
చిలకా సూర్యనారాయణచౌదరి
మంకదారి వెంకన్న
ధూమంతరావు వెంకటసుబ్బారాయుడు
(కార్యదర్శి)
పెమ్మరాజు కృష్ణారావు,
[అధ్యక్షులు.]

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సభము
సాధారణసమావేశము.

ఈ మార్చి నెల 30 తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు యిల్లా కాంగ్రెసుసభ సాధారణ సమావేశము పాపట్టులో జరిగి పాఠశాలమును జరుగునగాన సభ్యులందరు తప్పక విచ్చేసి ప్రార్థించును.

విషయములు:—(౧) జిల్లా, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభములకు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు యేర్పాటు చేయుట (౨) జిల్లాలోని ఖద్దరుత్పత్తి వ్యాపకములను గురించి యేర్పాటు చేయుట దిఫాజును గురించి (౩) గాంధీ మహాత్ముని పూజావిధి వనూర్లు చేయుటను గురించి (౪) ఇతర విషయములు.

కార్యనిర్వాహక సమావేశము

ఈనెల 3౧ తేదీ సోమవారము ఉదయము ౮ గంటలకు పాపట్టునందు కార్యనిర్వాహక సమావేశము జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేసి ప్రార్థించును.

విషయములు:—(౧) కార్యదర్శి గ్రామములో లేనపుడు ఆధిపత్యము యితరల కిచ్చే విషయము. (౨) అధిపత్యవ్యవహార నియమాలును గురించి మోటారు విషయములను గురించి. (౩) ఇతర విషయములు.

ఖద్దరు బోర్డు

ఈనెల 3౧ తేదీ మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు పాపట్టునందు సమావేశము జరుగును. సభ్యులందరు తప్పక రావలెను.

విషయములు:—(౧) బండరులోనున్న జిల్లా కాంగ్రెసు ఖద్దరుసామగ్రిని తనిఖీచేసి లాభపన్నముల లెక్కను తయారుచేయుట. (౨) దూరగొనుటలు. (౩) ఇతర విషయములు.

చె. వేం. నరసింహము,
బాబ్బా వెంకటేశ్వయ్య,
కార్యదర్శులు.

న్యాయపరిశీలనలోని ఆలస్యనివారణకమిటీ

న్యాయస్థానములలో వ్యవహారములు దీర్ఘకాలము పెరిగినందున నష్టముకలగ చేయుచున్నదని కానివారణార్థము చర్యలు నిర్మించుటయు ఒకకమిటీ నియమింపబడి యున్నది. ఈ విషయమును దిల్లీకానసభలో చర్చించుచున్న సమయమున వార్తలలోని పారాంశమేమనగా.

రెండున్నర లక్షలరూపాయల ఖర్చుతో కమిటీ నియమింపబడి యున్నదిగా. దానిని సంపూర్ణముగానున్న శిష్టతరముగ నున్న విచారణింపవలయును.

(2) సివిల్ కోర్టులోని న్యాయపరిశీలనను గురించి మాత్రము కమిటీ వారు విచారించుటచేట్లు నియమించుటకు కారణమేమి? అదే కమిటీవారు సాక్షులను విచారించునపుడుగాని

వారిపొట్టు పంపునపుడుగాని క్రిమినల్ కోర్టు విషయముగానా రేలు విచారించునాదను. దానికి తరుకమిటిని వేరభివ్యక్తి చేయవలయునా?

(3) జిల్లా న్యాయస్థానములలో కమిటీ సభ్యులలో అనుభవము పొందనట్లయిన చట్టములు బాధిగా తెలియజేయు నియమాలు వున్నవి. వీరిని సభ్యులకు జిల్లా న్యాయస్థానములకు బాధకముగానున్నదిగా. దానిని రేలు కమిటీవారు విచారించి నిర్ణయించుటకు దాని?

(4) కార్యనిర్వాహకములలో కమిటీ రూప నియమించి ప్రత్యేక కమిటీలు ఏర్పాటు చేయగాని యియమింపవలెను. ఒక కోస్తాకున్న మరొక కోస్తాకున్న భేదములున్నవిగా. భారతదేశమున కన్నిటికివేర్వేరి ఒక కమిటీ యేర్పాటుచేట లాభకరమా?

5. ఒకేవత్సరములో ఒక కమిటీ యేర్పాటుచేయవలెను. దానినివచ్చున పరిశీలనచేయుటకు సంపూర్ణవివర్యాధికారము యియ్యవలయునని నాభిప్రాయము.

(6) న్యాయస్థానములలో ఆలస్యములు నివారించజేయునర్యకయత్నములు నాడు సర్వసమ్యక్తము.

(7) మంచాపతి కోర్టులను కృత్రిమి కోర్టులను బహిష్కారము చేయుటచేయుట జరగవలెదేరును.

చట్టాను దొరస్వామి అయ్యంగార్

ఏకోత్తరతలింగప్రతిష్ఠ - చినగంజము

గుంటూరు మండలమునందలి చినగంజాం పురపంచమున కాన్నయదిట్టన మైదురాంబున బాలకోటిశ్వరనాథుడు పుణ్యక్షేత్రము గలదు. ఈక్షేత్రము ఒకటిన్నర కేటాకమునందీ కలదని తెలియజేయబడినది. ఈగుంటూరు మండలమునందే కొలవచ్చుకొండ అను బద్దివ్యాపారక్షేత్రము కలదు. ఇది అనాదిపుణ్యము. కావున నిచటి కోటిశ్వరుని వృద్ధ కోటిశ్వరునిగా దలంచి భక్తులు వైశాఖిశ్వరుని బాలకోటిశ్వరుడని పిలుచుచుండిరి. భక్తాభిరాతి యందును వృద్ధకోటిశ్వరుని సన్నిధికివలెనే బాలకోటిశ్వరుని సన్నిధికి వేలకొని భక్తులెల్లరు మహాభక్తితో ప్రభలు మున్నగు వానితో వచ్చి సేవింపుచుందురు. కాని ఈ క్షేత్రము పేరునకు కోటిశ్వరుడైనను అనాదిభక్తులకుచే ప్రముఖగా నాలయము జీర్ణింపనాగెను.

ఇట్లుండ వద్దికర నారాయణరావుగారు దీని జీర్ణోద్ధారణముకొరకు దీక్ష గైకొనిరి.

మహాభిరాతి సహింసయున్నదని తీర్ణపడిరి. కాని యాదుండభిని పరిపూర్ణియైకాదు యాత్రకు వచ్చినవారికి కలహిపాతల వేయించి గతసంవత్సరము నాల్గవ నెల వేలమంది జనుల కన్నరానము గానించి వానిగాంచిరి. అది మొదలుకొని కడదిన దుర్గాదొర తర్జున కెవరైనా తనకు నాలుకను నుభుచుండునను బ్రాణాంతము బూర్తిగాంచిరి. ఇందుతో దనిని జైంధక ఏకోత్తర తలింగప్రతిష్ఠ గావలెనని సంకల్పించి అందులకై కాళిట్టనునట్లు బ్రాహ్మణులందఱి నూతనింకములను తెప్పించి మాఖిమహాళ సమయమున సంక్రమణగాంచి యాగమకల్పాక్షర విధానమున శ్రీరాలకోటిశ్వర జీర్ణోద్ధారణమున కేకోత్తర తలింగ ప్రతిష్ఠయును సతిజాతప్రదముగ గానించి యున్నారు. సరిగ సంకల్పించినను మొదలకొని పాల్గునకు ౧౭ లక్షల నానందా లాంతము ఇంకనుమించగా నిరవదితేలమంది వృష్టాన్నదానము గానించిరి. ఆ మహారాజ్య ప్రదేశమునకు వచ్చిన మహాజనులకు నిరసింపుటకు పాతల వేయించి ఆయావారులొకొకరు రైలు స్టేషను కడకు బంపి గౌరవపురస్కరముగ దీక్షింపించి యుచున్నారని గాంచిరి.

ఈచినగంజాంపంచ నియమించున నూరు మైళ్ల లోతల దేశాలయముల నిర్మాణము కనకూలమగు రాష్ట్రముల తర్జునాదులు లేవు. కావలి కలెవరినైతేషకో పెరంగిపురము మున్నగు గ్రామములందీ రాత్రిస్తంభములు, పక్షపుంధముల ముఖము ముక్కునువలె రైశ్వరిన దెప్పించి ఈ మహానిర్వాణము గాంచియున్నారు. ఇందులకు నియమించుగా నిరవదితేల రూపయముల కృత మైయండునకుటకు సంకల్పించునను. ఒక యాత్రికుడు.

స్త్రీసమాజములకు తోడ్పడుదు

కాకినాడ స్త్రీవిద్యార్థిని సమాజము

1910 సం॥ సాంబంబడి మరుకటి నం॥ 25 వత్సరమునది, 25 నురు విద్యార్థిణులగుట. ఇరువురు సహాధ్యాయులు, హిందీ, అరుదము, బాలరామాయణము, శబ్దమునది భర్తృహరి మొదలగు కావ్యపాఠములు జరుపుకొనుచున్నారు. నేరమగ్గుములు పుస్తక

నిన్ను జాతులపక్షమున పంపుకొన్న

విజ్ఞప్తి

మనగాను గవర్నరుగారికి కావనసభ మెంబరు నరాల శేట్టి దేవేండుడు (నిన్ను జాతుల ప్రతినిధి) గారు సుతులించి వివరింపవలెను!

1. అది అంధ్రము (చిదిరావీరులు); మద్రాసు (అరంధతీయులు); పాకిస్తాన్ (సర్వజను); పీఠమూర్తము అంటరాని వారుగా చేయవలెననియు, తదితరజాతులను (అంటరాని) నిన్ను జాతుల జాబితాలోనుండి తొలగింపవలెను.

2. కేళభావలవకారమునై చెప్పుబడిన మూడుజాతుల వారికి ప్రభుత్వమువారివలన కొనసంబడి (సహాయమును) బాధ్యతలను ఇచ్చుకలెననియు, నై చెప్పుబడిన నిన్ను జాతులవారి విద్వలను ప్రభుత్వముగాని తదితరపాఠశాలలలో గాని చేతము లేకుండా ఎక్కిట్ చేసికోవలెను.

3. నై చెప్పుబడిన నిన్ను జాతుల విద్యార్థినిగారికి అంధ్రదేశములో ఒక రకతిక్కనామన, అరంధతీయులలో ఒక రకతిక్కనామన ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయవలెను.

4. ఇట్లగు గాను జాగరణను, భూములను ఇచ్చి విషయములలో త్రాచుటకు మంచి నీటివనములు తీర్చాలములో నుండు ఏర్పాటులు కృత్రిమముగా లేనందున సాఫ్యమై సంతకరకు, గ్రామాదులలో నుండు పాఠశాల, బంజరు వగైరా భూములను, ఇంటి నివేశనములు ఏర్పరక ఇచ్చుకలెను. త్రాచుటకు మంచి నీరుబావులు కల్పించవలెను.

5. ప్రభుత్వపు వారియొక్క అగడపాదుమెంటులలో నిన్ను జాతులవారిని ఉద్యోగములలో నుండములో గవర్నరుమెంటు ఉద్యోగులకులకు హెచ్చరిక ఇచ్చుకలెననియు, అటులచేయని ఉద్యోగులకులను ప్రభుత్వమువారు యందలింపవలెను. ఈ విషయమై అంధ్రదేశము స్టేటుమెంటులు కంపునముల చేయవలెను.

డాక్టరు రవీంద్రనాథటాగోరు
ప్రాచ్యదేశపర్యటనము

కలఃత్రా, మార్చి 21 :— వెస్ట్ విశ్వవిద్యాలయము వా రాష్ట్రానించినందులకున కొన్ని యావశ్యాసము లిచ్చుటకు డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగోరుగారు శేషు కలఃత్రాను విడిచి ప్రాచ్యదేశమునకు వెళ్లిరి. వీరుజపాను, ఇండోనేషియా, కాంబోడియా, సయాము, బానాదేశములకు కూడ వెళ్లుదురు. బాధ్య సంస్కృత వాఙ్మయములను పునఃపఠించి హిందూదేశమునకును ఆ దేశములకును ఆధ్యాత్మికవాఙ్మయ సంబంధమును పునఃస్థాపించుటయే వీరి ముఖ్యోద్దేశము యున్నది. (ఆ. ప్రె)

భాండాగారు, నాయకులు గలరు. స్వంతిభవనమును, అయ్యు కూచుండుకూడ వచ్చు. శ్రీమతి బాలాంతరపు శేషమ్మగారును, మాదభూషి మాదయ్యగారును, ఇన్నిటిని నమ్రుచు, “హిందూ సుందర” అను వర్ణన శ్రీమ కర్మకాండయోగకర భుగదానిని, 18 సం॥ ల నుండియు ప్రచురించుచున్నాడు. ఈపురి కకు 40౦ మంది చందాదారులను రు 80000 ఋణమునుగలవు వెక్కడ్రు దేశనాథులును, మున్నగ విద్యాకాంక్షులు దేశ జేసిన క్లాస్సుపురములనున్నది ఈసమావధి శ్రీమ విద్యమేళులు ఆ మాత్రమే గాక సహారసభరత్న సాంపదాయాను సాదలు, అన్నిటితోపాటు భవలోపమును కలదు. భవలోపముచే నమరవలసినవెక్కి కార్యముల కర్తవ్యమును భవమునకులదు.

నేనీసమావధిను స్వయముగ సంకల్పించియుండుటచే నీ తిగటల ప్రహింసలిగితిని. అన్నివిధముల నీ శ్రీసమాజమున్న తాదర్శముల కలిగియుండుటకు నున్నది. ఇప్పుడు సాధార్య యులజేతనకులకు మనమునకు రు 40 లు, బంబాయకు రు 10౦ లు సాదర ఇతర భక్తులకు రు 10 లు చొప్పున కానలసి యున్నది. “హిందూ సుందర” ఋణమునుగూడ తీర్చివేయవలెను. దేశస్థి శ్రీమననుకరించి యుండునని వేరుగ జెప్పవలసినదిగా. అందుచే నిట్టి శ్రీసమాజములయొక్కకర నెల్లరును గవనింకపోని నమ్మకను, హిందూ సుందరికి విరివిగ చందాదారులకు చేసి సామాన్యమును, పాత్రతను గవనించి తమ యాదాభ్యాసము జాని, భవలలును, ఈ సమావధికు తకలముననే సమావధి విన్నవించుకొనుచున్నాను.

హిందూసుందర మాపత్రిక - సంవత్సరచందా రు 2 లు. ఈ సమావధిబంధన బుదితెముగక బడయకచ్చునూకాకాడ యందలి పతికాధీపునారికి వ్రాసిన లిఖించును - హిందూసుందరి యందలి విషయము అనుబాధములు.

హిందూ కృష్ణము ౨౨

శ్రీశారదా సమాజము, అనంతపురం

ఈ సమాజ బంధు వాని కోర్కెను శ్రీమతి పి. గౌరమ్మ గారి ఆధిపత్యముక్రింద, మార్చి 15 వ తారీఖు శనివారం సాయంత్రం 5 గంటలకు దత్తమండల కార్యాలయము (పూర్వ భింజుబడి) దురుకుడెను. డిప్యూటీ సర్జనుల పూజాస్తోత్రమును కథలు జపించి బ్రాహ్మణులను తనవారిని తనవారి, తనవారి, బంధువాని కనిబడిక (రిపోర్టు) కార్యకర్తలను చదివెను. సభాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి గౌరమ్మ గారు, ఇంటిలోను ఈ అని తెచ్చుకొని అనుమతి మును శ్రీ సమాజమునకుని క్రయోజనములు అను విషయమును గురించి తెలిపినది. తరువాత శ్రీమతి, క్రయోగ, గంగా భవానమ్మ (దత్తమండల కార్యాలయం దగ్గర) బ్రహ్మశ్రీ ప్రయోగ వేదకాశాస్త్రిగారి సతి) గారు శ్రీమతి బాతీయ విద్యావ్యవస్థలను గురించి యుపదేశించిరి. సమాజ అధ్యక్షులగు శ్రీమతి పిళ్ళయ్యగారు చిత్తకుద్ధి వికవత్సవ అను విషయము ను గురించి యుపదేశించిరి. కాలముగ్రహించుచు ఇంతటితో ఆత్మోపన్యాసమును సభాధ్యక్షురాలు చదివెను. మంగళములు చేయబడెను. తరువాత 16 వ తేది ఆదివారం సాయంత్రం 6 గంటలకు కాలేజీ హాలులో మరల కార్యక్రమ ప్రకారము కథ ప్రారంభించెను. ఈ సాటికథకు పురుషులగుడ శాస్త్రాంశ బడిరి. ఈ సాటి కథకు శ్రీమాక, ఉపేంద్రవాయిగారు అధ్యక్షులుగాండిరి. కథమును సుస్మృతపాఠకాల ఉపాధ్యాయులగు బ్రహ్మశ్రీ మేజాపురం గుమ్మరాస్త్రిగారు నాడే శ్లోకముల చెప్పి కలెక్టరు గారి అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. అటుపై ఈ సమాజమువారి కేవలపదము సుస్మృత పాఠకాలకాల పాఠకాల సుస్మృతమున కాకుంజిల శాస్త్రాంశమును ప్రదర్శించిరి. తరువాత సమాజమువారు కేవలతల ప్రదర్శించి పాఠకాలకాల కథలుగా రిచ్చియు నిట్లు ఉపదేశించిరి. మహావి యగు కాళిదాసునిచే మగు సుస్మృతకేవలమునదిలి శాస్త్రాంశమును ఈ పాఠకాలకాలమును సాధ్యమియ్యను మంజుభావ యుక్తమును అర్థము క్రిమును ప్రదర్శించియుచు చాలాకాలం నించి యున్నదియు, సంస్కృతభాష యిప్పటికరకు వ్యక్తముగాక పూర్వపుష్పాభిధితుండే యున్నదియు, ఆర్యభాషయు, హిందూభాషయు, అపాదిగ నుండినోధను పోగొట్టుకొనక రిచి యథాస్థితియందే ఉన్నదియుచెప్పిరి. ఇదిగాక లోకమునందెల్లట శ్రీమతి పురుషులతోపాటు తాము కేవలసంఘములకు సేవచేసెదలయునని ఉద్దేశములను ప్రారంభించి కారన్నివిషయములలో పాల్గొన నుద్దేశములై కవభాషమును నడుపుచున్నది నడుపుచున్నది, ఇట్టి కాలస్థితియందు మన దేశమునంద శ్రీమతి అట్టి ఉద్దేశములు ప్రారంభించి నడుపు నభిప్రాయములను గుర్తుచున్నారని కారలకు మనము తోడ్పడుట మనము భగ్యధర్మమని నుడిచిరి. కాలముచేత చూడ యాయు ద్యములు కథలీకరములై నిరంతరభి కృద్ధి చెందగలనని తెలియజేయుచున్నది. ఇట్టియుద్దేశములను శ్రీమతి పురుషుల సాసము లాగి మించి కథకు లాల్గు లక్ష్యమును తెలియజేసి కేవలయము పురుషులకు లియుండవచ్చునని మనహిందూ సనాతన ధర్మవర్ధకుల నెరిగి ప్రాంతిచేత శ్రీమతి లాన్లు అధర్మముల పాల్గొనక, ధర్మవర్ధకులవై కవస్వరూపచరిత్రలగు కరని యు తెలిసిరి. ఈ కథకుల ప్రదర్శనమున కర్వాక్రమమును బోలిన ఆకవపధకులవై పూర్వము మందేశము విశ్వోద్యాలయముల స్థాపించిరి. అట్టి ఆకవపధకులవై నిజము రవీంద్ర శాధ బాగుగ గారు నెలకొల్ప బ్రయత్నముచున్నారని. మన కేవలముదగు బోనుగారు నలుపుచున్న వ్యక్తికేవలముగలనని ముందుటికావచ్చును జీవములు అన్నియు కృత్యములగు గలనని యు తెలియజేయుచున్నది. పూర్వకు లెట్టి కోర్కెలచేసి, బ్రాహ్మ యునిచేత అగ్నియు నిజము మనము తెలిసికొనిగల్గింపవలయునున్నదిగాన ము పూర్వపుష్పాభిధితుండే బ్రహ్మశ్రీమతి అన్ని విషయములను బోధించిరిగల మతిశీఘ్రముగ లాన్లు న్నది. అగ్నియు మనదేశ మితోదేశములకు సమానములగు రింది పూర్వపుష్పాభిధితుండే సభాధ్యక్షులగునని అట్టి నూచనము తెలియజేయుచున్నది తెలిసిరి. తరువాత సంస్కృత పాఠకాల పాఠకాలకు లెట్టియు శ్రీమతిగారి పుస్తకములు సమాజమువారు శ్రీమతి గౌరమ్మగారిచే పిప్పించిరి. అటుపై, సమాజకార్యములను తోడ్పడినవారికి, ఈసభాధ్యక్షులకు సమయక్షముగ కార్యకర్తలగు గారి కృతజ్ఞతాపదకములు చెప్పబడెను. తరువాత శ్రీమతిగారు డిప్యూటీ సర్జనుల కుటుంబ సభ్యులతో కళాకాలమునది సమాజమువారిని తీసికొనివచ్చి యథాస్థానమున కేర్పి మంగళములు చెప్పి చరకు లిచ్చిరి.

వృత్తాంతలేఖలు

తణుకు

(స్వకీయవిలేఖరి)

చారికథాకాలక్షేపములు

మార్చి 17:- శ్రీయుతులు అదిపూడి సోమశాధకాస్త్రి గారు (వెన్నుపురి) యిచ్చుటకు వచ్చిరి. పురుషులు సామాన్య రుద్రర ఉద్యోగములు నేలువేలుగా 4 లేక 5 చారికథాకాల క్షేపములను గావించిరి. వారిచారికథ వినుట కెంతయేని కార్యముగను భక్తిరసపూరితముగను జ్ఞాన మిచ్చునదిగ నుండును. తాళముగాని, మద్దెలగాని వివిధమైన సహాయము లేక వారుకథను చెప్పదురు. వారి కథ యారీతిగ చెప్పినా రింతవరకు మరెవరును గానరాదు.

బహిరంగ సభ

వీత 16 వ తేదిని గాంధీ చాటనందు ఆర్యసమాజమును గూర్చియు శ్రీనిధ్యను గూర్చియు గొప్ప ఉపన్యాసములను గావించిరి.

నిదనవోలు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఖద్దరు బోర్డువారు శ్రీమతి గాని యిచ్చుట నిలువజేయుచున్నారు. కావలసినవారు నెండునే శ్రీమతి తీసికొని ఖద్దరు రియారు చేయించి ఖద్దరు కలపును తీర్చుదురు గాక!

పల్లెటూరు పత్రికా కార్యాలయము

ఇదివరలో యీ పత్రికాకార్యాలయము, ఈ క్షణిక కుండు శ్రీమతిగారు ముద్రాకరణల కలుగునందుండెడిది. ఇప్పుడు వాటిని కలుగునందు యీ గ్రామమున కుండు రాకపోకల సౌకర్యములను బట్టియు, ఈజిల్లాకు మధ్యయగుటను బట్టియు నిచ్చుటకు ముప్పిరి.

మహాత్ముని పూజానిధితై ఆంధ్రనాయకుల

వర్ణనము

శ్రీయుతులు కాళిదాసుని నాగేశ్వరరావు కంఠము గారు, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు కంఠముగారు యాజిల్లా నాడుకుల సహాయంతో ఈనెల 25 వ తేదినుండి యీ జిల్లాలోని పర్యటనము గావించుదురని తెలియజేయుచున్నది.

తాడిపత్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొగ్గినిపల్లెమొటింగు

మార్చి 19:- ఈనెల 17 వ తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు మొగ్గినిపల్లె కాన్సిలు సాధారణ సమావేశము జరిగినది. ఈ మొటింగులో మి. రా. రా. శ్రీ, మొగ్గినిపల్లె ఫేరుముగా నుండిన మదాను కెడెంకప్పగారి రాజీనామాను అంగీకరించుటయే లేదా అనువిషయము చర్చనీయాంశముగ నుండెను. ఈచర్చలో మొగ్గినిపల్లె వైకుంఠముగా నున్న మి. రా. రా. శ్రీ, మాదానుబాల్లి కొండప్పగారును, బాలాజీ సింగుగారును పాల్గొన గూడదని గుత్తిడి నీర్ణయమిచ్చికోర్కెవారు ఇంకెక్కడా పుత్తరువును జారీచేసిరి. కాని యాదినం జరిగిన మొటింగులో అనివయ మే చర్చకు తేడలేదు. ఇందుకు కారణమిద్దయో తెలియదు. మితంపంతులుగారియు ఉపాధ్యక్షుడగు మి. రా. రా. శ్రీ, బాల్లికొండప్పగారి అధ్యక్షులకొరకునే చర్చించబడెను.

ఈసమావేశమున 1924-25 సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయ లెట్టిక చర్చనీయాంశముగ నుండెను. ఆచుట సమావేశమయిందిన కభ్యుత్సాహ నోక్కరైనను ఈ ఆదాయవ్యయ పట్టికను ముందుగా చూచి యుండలేదు. కాబట్టి బడ్జెట్టులు చూడకమునుపు ఆమోదిండుట బాగుండదు అచ్చటసమావేశమై వారిలో అనేకమంది చెప్పిరి. కాని ఇప్పటికి 25 నెలముండే బడ్జెట్టు అంగీకరింపబడి యుండవలసినదియు, ఇంత సాధకము చేసినందులకే అధికారులు తొందరపెట్టుచున్నారనియు, కావున ఈ సమావేశమున బడ్జెట్టు అంగీకరింపక తప్పదనియు మేనేజరుగారు చెప్పిరి. కాని మొదట బడ్జెట్టు ఆమోదింపబడెను. కాని మొగ్గినిపల్లె కాన్సిలరు మి. రా. రా. శ్రీ, బాల్లికొండప్పగారు తాము చూడనదే ఆమోదింపబడునని ఆక్షేపణచేసిరి.

కాని ఈ సమావేశమున ప్రజోపయోగకరముగు పనులను కావించినందులకు మొగ్గినిపల్లె సభ్యులను నభినందింపవచ్చును.

ఈ యూర ఆరుసభలలో చలివేదలను స్థాపించుటకు మంజూరు చేయబడెను. గ్రామమున అచ్చటచ్చట పశువులను నీళ్ళు త్రాగుటకు తొట్లు ఏర్పాటు గావించబడెను. మరెవరును ఈ వేసవికాలములో బజారు వీధులలో నీళ్లు చల్లించుటకు నూడ మంజూరు చేయబడెను. ఇచ్చట వేసవికాలము చాల తీక్షణగ నుండుటచే ఇంతయోతము ప్రపల క్షేమమును కోరి జరిపజేసెందులకు చాల సంకల్పించవలసినదే. దీని కంటికిని కారణ భూతులు మొగ్గినిపల్లె సభ్యులగు మి. రా. రా. శ్రీ, మాదానుబాల్లి గారు.

ఈసమావేశమున ఇంకొక తీర్మానముగూడ జరిగింపబడెను. ఈ యూరనున్న సాధారణ పాఠశాలలో, పాఠశాలలోక రాటుమును, బి. కడియము దూదిని మంజూరు చేసివారు. ఇందులకుగాను వివిధరూపులను కాంక్షతో చేయబడెను. బి. కడియ పాఠశాలలో సుమారు 100 మంది బాలుకుండురు. కాబట్టి బి. కడియ పాఠశాలకు ఒక కాటుమును కాంక్షతో చేయుటలో కాన్సిలు యభిప్రాయ మేమిటో దూహించసాగియు నున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఈజిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము అంత చురుకుగా నాగుటలేదని చెప్పవచ్చును. దీనికి కారణము తగినంతమంది ప్రచారకులు లేకండుటయే. తిలకు స్వబాబుసభి కనూర్లుగూడ అనుకోన్నంత ఎక్కువగా నాగుటలేదు. ఇప్పటికి జిల్లావ్యాప్తములైన దూది గుమారు 400 రకులు. దూది ధర కిగ్గిముండెనుండిన వో ఎక్కువ కనుట అయివుండును కాని అనేకమంది ఆసాములు నష్టములు భరించియుండుటచే ధారాళముగ యిచ్చుటలకున్నారు. కాని ఇంకా దూదికాలము పూర్తి కాలేదు. కావున ఎక్కువ కనుటకుటకు అవకాశమున్నది. మహాత్మునిగూర్చి పూజానిధి రు 45 మాత్రమే కనుటలేది. త్వరతో ఇంకొంత కనుటను ననుటకు గంతే గానులేదు.

మొమము

మొమ నివారణకై ఖద్దరుబోర్డు తరపున చింతకంటలో ఖద్దరుపర్వతము చక్కగ జరిపియున్నది. సుమారు 15, 20 మెట్లు దూరమునుండి వడకుటకు గాను జనులు వచ్చుచున్నారు. కాని కలయనంత దూదిని కొనియిండుటకు సాధ్యము లేకన్నట్లున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోదయ సంఘమువారు మంజూరు చేసిన 1000 రూపాయలలో సుమారు 600 రూపాయల గుడ్డలముత్రములవేసినది. మిగిలిన మొదలగునది రాలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డువారు మంజూరుచేసిన మొత్తముగూడ ఇంకనురాలేదు. కావున మైతములే పని జరుగకున్నది. త్వరతో జిల్లాఖద్దరు బోర్డువారు తగిన చర్య పుచ్చుకొందురుగాక! క్రభుత్వాధికారులు ఈ తాలూకాలో 60 గ్రామములకు రివిన్యూ పన్నుకనుట చేయుట ఆచుటచేసివారు. కాని ఈ తాలూకాలో సూత్రం మొమ నివారణకోసకు పనులెట్టివి ప్రారంభించలేదు. అధికారుల కింకను మొమపీడితుల దీనాలాసములు చెడనబడలేదు : బోలె.

పవిత్రమైన పండుగలో ఆరెస్తులు

కలెక్టర్, మార్చి 21:- పవిత్రమైన పండుగకు తడవార జరుగవలసిన విధివలె ఉత్తర కలెక్టర్లలో నేను అగ్రమువర్గమై 159 మంది మనజాతి ఆరెస్తు చేయబడిరి. వీరు రాళ్లను మట్టిని బుండను రంగునిట్టి ప్రక్కలలో చున్నవారిమీదను బ్రాహ్మకాయలమీదను చేయుమండెరటు. చాలమంది పోలీసువారు లాగా వాటినిగూడ అట్లే చేసిరి. ఆరెస్తుచేయబడినవారు ఆ పండుగలో అట్టి తపాసాలను చేయుట అమ కలవాటిని చెప్పిరి. (ఆ. వెం.)

జాతక ఫలములు

ఇదివరలో తామనే దైవజ్ఞ కోర్కెమలుకు బ్రాహ్మిగాని ముఖస్తా చూచి గాని మీ జాతకములు బ్రాహ్మియే యుండును. స్వప్నసామ్యములై తక్కు చేతుక మాను ఒకనారి బ్రాహ్మిని మానవ్యకము మీకే తెలియను. తమజాతక ప్రకరణ యొక్క సకలముగాని పుట్టితేది, జననకాల భుడియలు (తే) గంటలుగాని యిదిలేవారు మాకు ఉత్తరము బ్రాయుకాలము కనుక్కు పంపించిన జాతకనియామము, స్వభావము, సంతానము, కలెక్టరము, భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభము మొదలగు 25 సంకేతములు క్రాస్త్రసమ్యక్రమంగా బ్రాయుటకు రు 1-4-0 నున్న నెలలవారిగా 5000 ఫలములకు రు 1-0-0 నున్న సుపూర్ణ జాతకమునకు రు 6-0-0 అగును. నుందు రు 2-0-0 ఆద్యాప్త బంధనలకు. కాలసినవారికి వీ. పి. గా బంపెదము.

శ్రీశంకరజ్యోతిషనిలయం, గోపాలపురం, కొత్తకేట పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

పతనాలయము

మార్చి 20 :— ఈ యూరియందలి “కె. గొ. బాక్స్ట్రుండింగ్ రూమ్” (కమిటీ) మంచిదేమిట అని పోరాడి పనిచేయుచున్నది. పతనాలయమును భవనమింకను అసంపూర్ణ కట్టబడియుండుటచే కొంతకాలమునా నోకమిట్టి నేర్పాటుచేసి ఆనాడు పూర్తిచేయు నియమించుకొనినది. వారిలోవారికి పొత్తు గడవక కాలయాపనము చేయుటకు దెలియుచున్నది కాని, నాకమిట్టివా రిక్కడ ప్రయత్నము చేసి నిధుల కార్యమును పూర్తిచేసెదమని గాక,

ఖద్దరు ప్రార్థన

అనుకొన్న ట్రీయూరు కొలదిదినముల క్రితమే నుమారు ప్రభువందల రూపాయల విలువగల ఖాదీస్త్రీయలతో నోక కొట్టుకు స్థాపించిరిగాని, అత్యధి ప్రభాకర్ నీయమగు బహిరంగ ప్రదేశమున ఏయింటికిందో బెట్టక, నీయూరి అందలి మారు మూలనుండు బ్రాహ్మణవిధిగాని ఏదీయింటికిందో యుంచుటచే నీ యింటిమునరస గులకు గాని మరెవరైనా ప్రవేశముగాని తెలియక నీయూరి గాక, స్థానిక మహాశయు లీవిషయమును గమనించి బహిరంగవిధిగాని కొంతకాలమునా నిధియుండుగాని, స్థిరముకొట్టును స్థాపించి ప్రభాకర్ విధిగాని, ఈ ప్రాంతములందు ఖద్దర ప్రచారము వివిధ శ్రేయము గాక.

కరుణ్యులబంగళాలో దొంగతనము

ఈయూరికి జమాబందీ తనఖానా కుత్బుల్లా కలెక్టరువారి కుమారులకు చెప్పియుండి నుమారుల వారసులతో నీయూరి రైతులను నుమారులనుండు ప్రయాణముల బంగళాలోనికి దిగియుండిరి. 17-3-24 వ తారీఖునా త్రీ పోలీసు జవానులు, డబ్బెదారులు, బాట్లరులు, తోటి, తలారి ముగ్గురు వారందరూ కామలా గాయకుల బంగళా నుకరించియుండిరి గాని, పాపము పీరు మరచి నిద్రపోవుటచేగాబోయి, వారల తనఖానా సాపాసింది బంగళాలోన బ్రవేశించి నోక పెట్టె తెత్తుకొని నుమారులను యెండు కాటకములకు బంతులతో అందుగల కొన్ని కాకిములు గట్టివేసి, పచ్చకొకటాచే నాలుగు, వెన్నెళ్ళ చిందరవందరచేసి పెట్టె కాకిములు జగై రాల నట్లే విడచివేసిపోయిరి. మరుదిన ముదియను చూచునది పెట్టె తేలిపోవుటచే, కొంతదూరమున దొంగలించబడిన పెట్టె గుప్పడుటచే అది యెల్ల రాళ్ళుగ్గి ముడిది.

సామాన్యముగు మరియొక దొంగతనము

బెంగాలు కాగ్రూర్ రైలు మార్గములోని “గర్మద్ పూర్” రైలుస్టేషనునందలి యొక స్త్రీ నిరువురు పిల్లలతో కలకత్తా మెయిలులో 12-3-24 వ తారీఖున గల, ఇంటర్ స్టానుదర్బాసము ప్రయాణముచేయుచు కొంతదూరమునందు “మర్వాదోడు” రైలుస్టేషనులోని తమబంధువులతో గలసి, తిరుత్తనియందు (ఈయూరి) జరుగు నోకవివాదమునకు రావలది వచ్చుచుండగా, అనుచువద్ద చాలివంతమునకు వచ్చె రాలున్నది గ్రహించియే, సామాన్యముగా నోకవొంక ఆ రైలుయందే ప్రయాణమునకును నాస్తియొక రైలు తప్పిల్లలేమోనుండుటగాంచి, రైలుస్టేషను విడిచి వేగముగా బయటకువచ్చెదగానె, కొంత దూరమునందు ఉద్బ్రావించి ప్రక్కన నమర్చియుండుచక్కలసామాన్యముతో నడచి, ఆస్తియందు ఇకలూర్ క్లాసుదర్బాసమునకు (బజార్) అతిసామాన్యముతో అనుచువచ్చి రించి ఆ మెవద్దయందైన స్త్రీలుబ్రతుకును బలవంతముగాలాగి క్రింద బారెత్తి తానును వెంటనే రైలుయందే దూకి ఆ ప్రదేశము గొప్ప ముద్రాముకుటకు త్రుట్టెట్టెనని పోపోయినాడు. ఆస్తి గల్లుతులేమియు బండిని నిజపు గొలుసు లాగగా నుమారులకు గలముందుగా బండి నిలిపింది బండియందలి చారాసంగతి విని కావంతకే ముందు జుట్టెమొదలగు గాని దొంగ దొరకలేదు. దొంగలించబడిన పెట్టె య 2100, మాన్యముల విజయగల బంగారుగల కరెన్సీనోట్లు గుండ్లవలె.

ఖద్దరు ప్రచారము

వారాకాడుమండలమునకు ముఖ్యపట్టణముగు నెల్లూరు నందలి నోకగాంచి ఖద్దరు 18-3-24 వ తారీఖున నీయూరికి వచ్చి నాటిసాయంత్రము వెంటనేనాటి రైస్ మిల్లువద్ద, ఖద్దరు మహిళలు గూర్చిన పాటలను మృగదానంజనముగ పాడుచు ముఖ్యము చిన్ననోకలవారికి విచ్చుచు ఖద్దరు ప్రచారము

వలసి లాభము, మధ్యపానబహిష్కారము, అస్పృశ్యతా దోషము, విగమ్యము, అను విషయములనుగూర్చి గంభీరముగ నుట్టాడిరి. వారి యువశ్యాసములను పాటలను ప్రకటనలను విధులయందు గుంపులు గుంపులుగా నిలిచి విని యానందించిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మార్చి 24-వ తేదీ సోమవారము

- (1) ధాన్యములు
దనియలు బా 1-కి రు 45-0-0 మొదలు 55-0-0 వరకు
లియ్యము బస్తాలు మొదలు, వరకు.
కుసుమ తెనాలి ,, ప 45 గలవి రు 18-0-0 14-0-0
నెల్లూరి ,, డిటా ,, 16-8-0 17-0-0
డిల్లీ ,, డిటా ,, 16-8-0 17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0 9-0-0
సువ్వులు ,, ,, 24-0-0 26-0-0
- (2) పప్పు ధాన్యములు
కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 12-0-0 రు 18-4-0
సెనగలు ,, డిటా ,, 8-12-0 9-4-0
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-8-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0 18-12-0
ఉలము రు 164 ,, ,, 7-8-0 8-0-0
- (3) నూనె వస్తువులు
సువ్వులు నూనె బా 1-కి రు 175-0-0 180-0-0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి ,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0 58-0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 140 మిషన్ నూనె 137
ఆముదము నూనె బా 1-కి రు 160-0-0 162-0-0
- (4) చిల్లర వస్తువులు
చాయపసుపు బా 1-కి రు 175-0-0
మారపసుపు ,, రు 180-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి రు 70-0-0 105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 45, 50
కాశనాస్తి పాయకట్టు ,, రు 60, 70
బెల్లము బా 1-కి రు 50-0-0 65-0-0
చింతపండు బా 1-కి రు 26-0-0 42-0-0
- (5) ఇనుము
పట్టాలు రఖం బా 1-కి రు 80-0-0 82-0-0
చవరం ,, 80-0-0 88-0-0
రవుండు ,, 81-0-0 89-0-0
- (6) లోహములు
వెండి 100 తులంకు రు 78-0-0 83-0-0
బంగారము, తులము 1-కి రు 26-2-0 26-8-0
నవరస 1-కి 16-8-6
ఇత్తడి బా 1-కి రు 80-0-0 805-0-0
తాగి డిటా రు 840-0-0 860-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి రు 57-0-0 57-4-0
- (7) రంగులు ఆలివరైను
ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 95-0-0 100-0-0
తొట్టి కృష్ణము డిటా

రహస్యవిప్లవము

అదృష్టముగు డిటెక్టివునవల ఆంధ్రదేశమున నిట్టినవల యిదివరకు వెలువడలేదు. నిత్రపట శోభితము. క్యాలికోబైందు. 274 పుటలు. వెల రు 1-8-0.

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము. కాకినాడ.

శ్రీ మహాపాధ్యాయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన “ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈరాజోపు 15 వ తేదీ వీ.పి.లో మాసమున 1924 బెజవాడలో జరుగును

హాలువివరము కొలదిదినములలో ప్రకటితము. శ్రీకృష్ణకల్యాణవారు మాకే మొత్తముమీద యన్నజ్ఞ నొసంగిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారినిగూడ నట్లే మా కన్నజ్ఞ నెసంగ వేడియుంటిమి. దరఖాస్తులు రుసుము సహితముగ మార్చి 31 వ తేదీ లోపుగ చేరవచ్చును. ప్రతిసమాజమువారును వారి దృక్పథముల మహానియులుగ నున్నవారిని మువ్వరను పేర్కొనిన వారందరికిని సాధ్యమైనంతవరకు తృప్తి కరముగ పరిష్కారములు నెన్నుకొందుము. దయ యుంచి త్వరలో తెలియచేయుడు. పతక కంకణాదులు తయారగుచున్నవి. మూడు సమాజములు వచ్చినను వందెమును సాగింతుము. ఇతర విషయములు మాకు తెలియజేసిన సాధ్యమైనంతవరకు అనుకూలించునట్లు నిబంధనల నిర్దేశింతుము.

వి. లక్ష్మీకాంతం, గవర్నరుచేట, బెజవాడ.

భృగు జ్యోతిష పరిశోధకమండలి రాజమండ్రి

జ్యోతిషము నమ్మకము లేని యాళ్ళా లమన భారతకా త్రపురకధారణకు దైవజ్ఞజ్యోతిషములచే స్థాపించబడి ప్రజలకు ఈశాస్త్రియైన సమ్యక్జ్ఞానులకు కాస్తూరిత్యార్థము చేసికాతక ఫలములను ఋషిపురగ వ్రాయుటకు ఈమండలివారి సున్నిధియెన్నువారు.

జాతకమండలి యోగములు 2 సం॥ భవిష్యత్తు 1-0-0. సంపూర్ణ జాతకము అశేషసిద్ధాంతగణితముతో 15-0-0.

పుట్టినతేదీ గడియలు స్థలము లేక చక్రము పంపవలయును. పుచ్చకులకు ఉండుశంకలకు జవాబు వ్రాయబడును.

వింజమూరి సూర్యప్రకాశశాస్త్రి బి.వ. దైవజ్ఞులు.

“ఎమటా” పలకలు

బడిపిల్లలకు చాల ఉపయోగకరము.

క్రింద పడిన వరులనే వగుల దరి పూచీ నిచ్చెదము. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Messrs. T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేరయ్యునునది లేకయే సంక త్వర ఫలితములను క్యాలెండరు రీతింగుతో సహా యెన్నికంద త్వరముల కైను జ్యోతిషుని సహాయము ఆక్కురలేయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలర, ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివలె రు 2-0-0, వలయుచో జాతకముల సరసమైనభరతు పంపబడును.

గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖిరికోట, విశాఖపట్నం.

అమృతాంజనము

అన్ని నొవలకు దివ్యమృతము ప్రతిపాపులోదారకును

బలహీనము, వకముల బలహీనము

రక్త హామి

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

పిరపును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడియ, 30,000 వైద్యులబివృత్తినియ్యు నాదు. డిప్రెస్సు, పాలిస్ అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కను.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతస్పక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండితులు వారి లోకామయహార కస్తూరిమాత్రము:—ఈ దివ్యమృతము మిక్కిలి విలసనమైనకస్తూరి, ముకుమభువ్య, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన కనకములనుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధముబీదవారు మొదలు భౌగోళికములు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మూత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది, 6 బు 1-4-0. పా.కింబ. పోస్టాభివృత్తేను. బిడ్డలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానకేదములలో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి ఆత్యద్భుతమగు గుణముచున్నవి.

వృష్యతాజరసాయనము:—బలహీనము, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకమొదలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామరూపమునంటిది. వైద్యులును ముద్రులునుగాక మంచిర కృత్రిమి, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెలము:—కండ్లమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు శ్యామలము, విడవని తలనొప్పి, మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు కఠో, నేత్రరోగములను తప్పక ముద్రువును. 0-8-0

వక్రపరివారిణి:—ఎట్టిరక్తము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

కారకశాంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లు కారుట, మనక గాయముడుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగున: మామమగును 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమత్యధికము. దీనినిజను బికసారి మాఔషధములు కొనినవారికే తెలియును. పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్యగ్రంథములు

లిలక మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు తేబులోనిముద్రనది)	1	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి ... వెల	...	0	8	0
సత్యవత్సవాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది. కల్పనలు మొదలు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్యమేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
తత్సనుచంద్రిక ... వెల 1-0-0 సతీకా ఆప్తశబ్దబింతామణి	...	0	12	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.	...			

అందరును వాడతగిన మామదనమంజరి టానిక్ మాత్రలు
బీటివాడుటచే ఆశువును, అందము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి గృహితులగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి నీటిలోనైనా మంచులము నియ్యను 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర 1 రైల్వేవిద్య కాంబిసికారు వ్రాసిన ఉచితము గా పంపబడును. 7 జవై వ్య నారాయణజీ కేశవజీ 27 చె కామగూడలోను. ను. కామ.

మో ఆజీర నివారిణి

పులితేపును, అజీర్ణము మొదలగు నవి కొద్ది కాలము నుండియు, లేక బహు కాలమునుండియు వున్నప్పటికిని, బాధతోకూడ నున్నప్పటికిని తప్పక కుదురును. ముందీజర్జిత క్షి, ఆకలిని కలిగించును. పిత్తము, మలబద్ధము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. ఔషధమును సేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. ఆజీర్ణవ్యాధిలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడుట ముంచిదని అనేకవైద్యులు ఫలహా నిచ్చియున్నారు. బుడ్డి 1-కి ధర రు. 3/- కారలినవారు ఈదిగువ విలాసమునకు అర్జును పంపవలెయును.

శ్రీ కృష్ణన్ బదర్సు, 3361 తపాలవెట్టె నెం. 166. 328, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

చాకులు-తొలములు
మంగలికత్తులు
ఇంకాపాడదలచే కేయలినది. తెలుగునది వెంబడి ధరలకామలగునది వ్రాయును. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో గిమి బిడ్డ కట్టెత్తు అండ్ లాక్ మేకప్స్ etc. 3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) మైసూరులో అద్రెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం

వెండికి బంగారు బహుమానము

లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గములేదు
మోసము లేదు
వదైన రాకపోవులేదు

వగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయను ఖచ్చితము 32 ఆశుకానిగా మూత్రలను కొనుడు. బలహీనము, అజీర్ణము, మానస కారీ సంబంధమైన వ్యాధులన్నియు కటాపంచలై పోవును. దానిని ఉపయోగించిన వారు "దానియొక్క విజయ బంగారమునకు" సమానము తెలుపుచున్నాడు. పూర్తి కాటలాగునక వ్రాయును. ఆలంక నిగ్రహ ఔషధశాల, 26 బ్రాడ్వే మద్రాసు.